

Phần Hai

Hai Ngọn Tháp

MỤC LỤC

CHƯƠNG 1 SỰ RA ĐI CỦA BOROMIR	3
CHƯƠNG 2 NHỮNG KỶ SĨ CỦA ROHAN	16
CHƯƠNG 3 URUK-HAI	52
CHƯƠNG 4 CÂY RÂU	77
CHƯƠNG 5 KỶ SĨ TRẮNG	117

CHƯƠNG 1

SỰ RA ĐI CỦA BOROMIR

Aragorn phóng vọt lên đồi. Cứ chốc chốc ông lại cúi người xuống nền đất. Những người hobbit đi rất nhẹ nhàng, và dấu chân của họ không dễ nhận ra thậm chí đối với một Ranger, nhưng cách không xa nguồn của một con suối cắt ngang con đường, ông nhìn thấy cái mà ông tìm trên một nền đất ướt.

"Tôi đã tìm đúng dấu vết," ông tự nói với chính mình. "Frodo đã chạy lên đỉnh đồi. Tôi tự hỏi là anh thấy đã thấy cái gì ở đó? Nhưng rồi anh ta đã trở lại theo cùng một con đường, và lại đi xuống đồi trở lại."

Aragorn ngần ngừ. Ông muốn tự mình leo lên cái ghê cao, hy vọng có thể nhìn thấy cái gì đó có thể chỉ dẫn được ông trong lúc lúng túng này; nhưng thời gian đang rất cấp bách. Thành linh ông nhảy vọt về phía trước, và chạy vọt lên đỉnh đồi, băng qua những phiến đá lớn, và chạy lên những bậc thang. Rồi ông ngồi xuống cái ghê cao và nhìn quanh. Nhưng mặt trời có vẻ đã tối đi, thế giới trở nên mờ nhạt và xa xăm. Ông quay trở lại hướng Bắc, và không thấy gì ngoài những ngọn đồi xa, và ông lại thấy từ phía xa một con chim khổng lồ nhìn như một con đại bàng bay cao trên không trung, đang chậm chậm hạ xuống thành những vòng tròn lớn về phía mặt đất. Thậm chí khi ông còn đang quan sát thì đôi tai thính nhạy của ông đã nghe thấy những tiếng động từ vùng đất bên dưới, ở phía tây của Dòng Sông. Ông tuồng như hoá đá. Có những tiếng la hét, và trước sự kinh hãi của ông, giữa những tiếng la hét đó ông có thể nghe thấy được giọng khàn khàn của bọn Orcs. Rồi thành linh một tiếng tù và lớn được thúc lên mãnh liệt, tiếng

của nó vang vọng khắp các ngọn đồi và vọng lại trong các thung lũng, vượt lên cả tiếng gầm của những ngọn thác.

"Tiếng tù và của Boromir!" Ông kêu lên. "Anh ta đang cần giúp đỡ!" Ông lao xuống các bậc thang và chạy vội đi, nhảy vọt xuống đường. "Than ôi! Tất cả nỗi bất hạnh đều đổ xuống đầu tôi trong ngày này, và tôi luôn có mặt không đúng lúc. Sam đâu rồi nhỉ?"

Khi ông chạy xuống thì những tiếng la hét càng lớn dần, nhưng lúc này thì tiếng tù và vang lên đã yếu đi và đầy tuyệt vọng. Những tiếng hét hung dữ và âm ỉ của bọn Orcs vang lên, và thỉnh thoảng tiếng tù và ngưng bật. Aragorn lao xuống bậc dốc cuối, nhưng trước khi ông đến được chân đồi thì những âm thanh đột ngột tắt đi; và khi ông quay sang trái và chạy về phía chúng thì chúng rút lui, cho đến khi cuối cùng ông không còn nghe thấy tiếng chúng nữa. Ông rút thanh gươm sáng loá của mình và hét lên Elendil! Elendil! rồi ông băng vào hàng cây.

Cách đó khoảng một dặm từ Parth Galne, trong một trảng đất nhỏ không cách xa khỏi hồ, ông thấy Boromir. Ông đang ngồi tựa lưng vào một thân cây lớn, như thể đang nghỉ ngơi. Nhưng Aragorn thấy ông đã bị bắn trúng nhiều mũi tên mang lông chim đen; thanh gươm của ông vẫn còn trong tay ông, nhưng đã gãy gần sát chuôi; cái tù và của ông bị gãy đôi bên sườn ông. Nhiều tên Orcs bị giết, đổ gục quanh ông và nằm rải rác dưới chân ông.

Aragorn quỳ xuống cạnh bạn. Boromir mở mắt và cố thốt lên lời. Những lời cuối cùng vọng đến. "Tôi đã cố lấy chiếc nhẫn của Frodo," ông nói. "Tôi xin lỗi. Tôi đã phải trả giá." Ông nhìn đảo qua những kẻ thù đã ngã gục của mình, ít nhất là hai mươi tên nằm đấy. "Họ bị bắt rồi, những người Hafling ấy, bọn Orcs đã bắt họ. Tôi nghĩ họ chưa chết. Bọn Orcs trói họ." Ông ngừng lời và mắt ông nhắm lại, mặt mũi. Sau một lúc ông lại cất tiếng.

"Tạm biệt, Aragorn! Hãy đến Minas Tirith và cứu người của tôi! Tôi thất bại rồi!"

"Không!" Aragorn kêu lên, nắm lấy tay bạn và hôn lên trán. "Anh đã chiến thắng. Rất ít người có được chiến thắng như vậy. Hãy an nghỉ! Minas Tirith sẽ không sụp đổ đâu!"

Boromir mỉm cười.

"Chúng đi đường nào? Có Frodo ở đây không?" Aragorn nói.

Nhưng Boromir không trả lời nữa.

"Than ôi!" Aragorn nói. "Thế là người thừa kế của Denethor, Lãnh Chúa của Ngọn Tháp Bảo Vệ đã ra đi! Thật là một kết cục đau đớn. Bây giờ tất cả Đội Đồng Hành đều đã rã tan. Chính tôi là người thất bại. Gandalf đã đặt lòng tin vô ích và tôi. Tôi sẽ làm gì bây giờ? Boromir đã cậy tôi đến với Minas Tirith, và tôi muốn làm điều đó; nhưng Chiếc Nhẫn và Người Mang Nó ở đâu? Làm sao mà tôi tìm được họ và bảo vệ Nhiệm Vụ khỏi tai họa?"

Ông quỳ một lúc, cúi người trong nước mắt, vẫn còn nắm chặt tay của Boromir. Legolas và Gimli tìm thấy ông như thế. Họ đến từ dốc tây của ngọn đồi, lặng lẽ, trườn qua những ngọn cây như thể họ đang săn đuổi. Gimli cầm rìu trong tay, và Legolas cầm con dao dài: tất cả tên của chàng đã bắn hết. Khi họ đi vào trắng cỏ thì họ ngừng lại trong sững sờ; và họ đứng một lúc, đầu gục xuống trong đau buồn; vì dường như họ đã rõ những gì vừa diễn ra.

"Than ôi!" Legolas nói, bước đến bên cạnh Aragorn. "Chúng tôi đã săn đuổi và giết nhiều tên Orcs trong rừng, nhưng đáng lý chúng tôi đáng ra nên ở đây. Chúng tôi đến khi nghe tiếng tù và nhưng có vẻ như đã quá trễ. Tôi sợ là các anh đã lãnh những vết thương chết người."

"Boromir chết rồi," Aragorn nói. "Tôi không sao, vì tôi không ở đây với anh ấy. Anh ấy đã ngã xuống khi đang bảo vệ các hobbit, trong khi tôi còn ở trên đồi."

"Các hobbit!" Gimli kêu lên. "Họ đâu rồi? Frodo đâu?"

"Tôi không biết," Aragorn mệt mỏi nói. "Trước khi qua đời Boromir nói với tôi rằng bọn Orcs đã bắt được họ; anh ấy không nghĩ rằng họ đã chết. Tôi đã cử anh ấy đuổi theo Merry và Pippin;

nhưng tôi không kịp hỏi anh ấy xem Frodo hay Sam có ở cùng anh ấy không: đã quá trễ rồi. Tất cả những gì tôi làm vào ngày hôm nay đều sai lầm cả. Bây giờ thì ta làm gì đây?"

"Trước tiên chúng ta phải chăm sóc người đã ngã xuống," Legolas nói. "Chúng ta không để anh ấy nằm đây như một cái xác thối giữa những tên Orcs như bản này."

"Nhưng chúng ta phải nhanh lên." Gimli nói. "Ông ấy không muốn chúng ta nán ná lâu đâu. Chúng ta phải theo dấu bọn Orcs, nếu như vẫn còn hy vọng rằng còn bất kỳ ai trong số Đội Đồng Hành chúng ta vẫn còn sống và bị bắt làm tù binh."

"Nhưng chúng ta không biết Người Mang Chiếc Nhẫn có đi với họ hay không," Aragorn nói. "Chẳng lẽ chúng ta bỏ rơi anh ta ư? Trước tiên chúng ta phải đi theo anh ta chứ? Trước mặt chúng ta bây giờ là một lựa chọn khó khăn!"

"Thế thì trước tiên chúng ta hãy làm cái mà chúng ta phải làm," Legolas nói. "Chúng ta không có thời gian hay dụng cụ để chôn cất đồng đội của mình một cách hoàn chỉnh, hay để xây cho anh ấy một ngôi mộ. Chúng ta có thể đắp cho anh ấy một ụ đá."

"Việc này rất vất vả và khá lâu: ở gần bên bờ nước không có đá cho chúng ta dùng," Gimli nói.

"Thế thì chúng ta hãy đặt anh ấy vào một con thuyền cùng với vũ khí của anh ấy, và vũ khí của những kẻ thù đã bị anh ấy đánh bại," Aragorn nói. "Chúng ta sẽ gửi anh ấy xuống Những Ngọn Thác Rauros và giao anh ấy cho dòng Anduin. Dòng Sông Gondor ít nhất sẽ chăm sóc không cho những sinh vật ma quái xâm phạm đến xương cốt của anh ta."

Họ nhanh chóng kiểm tra thi thể của bọn Orcs, tập trung gươm kiếm của chúng lại, đặt những cái mũ trụ và khiên thành một đồng. "Nhìn kìa!" Aragorn kêu lên. "Chúng ta vừa tìm thấy một dấu hiệu!" Ông nhặt lên khỏi đồng vũ khí ghê gớm hai con dao, lưỡi mỏng, đen, gắn đầy những viên ngọc nhỏ màu đỏ. "Những thứ này không phải đồ của bọn orc!" ông nói. "Những người hobbit mang những thứ này. Rõ ràng là bọn Orc đã cướp của

họ, nhưng sợ không dám giữ những con dao này, chúng biết rõ những con dao này là gì: chúng là sản phẩm của Miền Tây, mang theo những câu thần chú đem lại tai ương cho Mordor. Được, bây giờ nếu như họ vẫn còn sống, những người bạn không vũ khí của chúng ta, thì tôi sẽ mang những thứ này, hy vọng rằng, sẽ trả lại cho họ."

"Và tôi," Legolas nói, "sẽ lấy tất cả những mũi tên mà tôi có thể tìm thấy, vì bao tên của tôi đã trống rỗng rồi." Chàng tìm trong đồng vũ khí trên nền đất và tìm thấy không nhiều những mũi tên còn nguyên và dài hơn mà bọn Orc quen dùng. Chàng nhìn chúng thật kỹ.

Còn Aragorn thì nhìn những tên bị giết, ông nói: "Nhiều tên nằm đây không phải là bọn Mordor. Một số từ phía Bắc, từ Rặng Núi Sương Mù, theo những gì tôi biết về bọn Orc và chủng tộc của chúng. Còn những tên khác ở đây thì khá xa lạ với tôi. Đồ đạc của chúng hoàn toàn không phải làm theo lối bọn Orc!"

Có bốn chiến binh yêu tinh cao lớn, đen đúa, mắt xé, chân to và tay lớn. Chúng vũ trang bằng những thanh gươm ngắn to bản, không phải là những thanh mã tấu cong mà bọn Orc thường dùng: và chúng có những cái cung bằng thuỷ tùng, có kích thước và hình dạng giống như những cây cung của Con Người. Trên những cái khiên của chúng là một thiết bị lạ: một bàn tay trắng nhỏ ở giữa một vùng đen; ở đằng trước mũ trụ thép của bọn chúng là một dấu hiệu hình chữ S, làm bằng kim loại trắng.

"Trước đây tôi chưa từng thấy những dấu hiệu như thế này," Aragorn nói. "Chúng có ý nghĩa gì?"

"S là Sauron," Gimli nói. "Quá dễ để đọc."

"Không!" Legolas nói. "Sauron không dùng đến những dấu hiệu của người Elf."

"Hắn cũng không dùng theo cách bình thường, để chúng ta có thể đọc hay nói thành tiếng được," Aragorn nói. "Và hắn không dùng màu trắng. Bọn Orc phục vụ dưới trướng Barad-dyr dùng đến dấu hiệu của Con Mắt Đỏ." Ông đứng suy nghĩ một lúc.

"S là Saruman, tôi đoán vậy," cuối cùng ông nói. "Có những hoạt động ma quái đang tiến hành ở Isengard, và phía Tây không còn an toàn nữa. Đúng như Gandalf đã lo sợ: theo cách nào đó kẻ phản bội Saruman đã có được tin tức về chuyến hành trình của chúng ta. Điều này cũng rất có thể là hắn đã biết về việc Gandalf đã ngã xuống. Những kẻ săn đuổi từ Moria có thể đã trốn khỏi sự canh gác ở Lurien, hoặc là chúng đã tránh khỏi vùng đất này tiến đến Isengard theo những con đường khác. Bọn Orc đi rất nhanh. Nhưng Saruman ó nhiều cách để biết tin lắm. Các anh còn nhớ những con chim chứ?"

"Ồ, chúng ta không có thời gian để chơi trò câu đố," Gimli nói. "Chúng ta hãy lo cho Boromir!"

"Nhưng sau đó thì chúng ta phải đoán những câu đố, nếu như chúng ta muốn chọn đúng đường đi," Aragorn trả lời.

"Có thể không có lựa chọn nào là đúng đắn cả," Gimli nói.

Lúc này Người Lùn đang dùng rìu cắt xuống nhiều cành cây. Chúng được buộc lại với nhau bằng những sợi dây cung, và họ trải áo choàng lên trên. Họ đặt thi thể bạn mình lên chiếc quan tài thô sơ và mang ra bờ biển, cùng với những chiến lợi phẩm trong trận chiến cuối cùng của ông mà họ đã chọn để gửi đi cùng ông. Chỉ là một đoạn đi ngắn, nhưng họ không nói được gì, vì Boromir là một người vừa cao vừa nặng.

Đến bờ nước thì Aragorn ngừng lại, nhìn vào quan tài trong khi Legolas và Gimli vội vã đi ngược về Parth Galen. Cách đó khoảng hơn một dặm, và trước khi họ trở về một lúc, hai con thuyền đang bập bùng trôi cạnh bờ.

"Thật là một câu chuyện kỳ lạ!" Legolas nói. "Chỉ còn có hai chiếc thuyền bên bờ sông. Chúng tôi không tìm thấy dấu vết của chiếc kia."

"Có bọn Orc ở đấy không?" Aragorn hỏi.

"Chúng tôi không thấy dấu hiệu của chúng," Gimli trả lời. "Và bọn Orc hẳn sẽ lấy hoặc phá huỷ những chiếc thuyền cùng hành lý rồi."

"Tôi sẽ quan sát mặt đất khi chúng ta đến đây," Aragorn nói.

Lúc này họ đặt Boromir nằm giữa chiếc thuyền sẽ mang ông đi. Họ cuộn cái mũ xám và cái áo khoác elf bên dưới đầu ông. Họ chải mái tóc dài đen của ông và để nó rũ xuống hai bên vai ông. Chiếc thắt lưng vàng của Lurien lấp lánh trên hông ông. Họ đặt chiếc mũ trụ của ông bên cạnh ông, và họ đặt chiếc tù và gãy cùng với chuôi và phần kiếm còn lại ngang lòng ông; dưới chân ông họ đặt những thanh gươm của kẻ thù của ông. Rồi họ buộc mũi thuyền vào sau chiếc thuyền khác, và đẩy vào dòng nước. Họ buồn bã chèo dọc theo bờ sông, và rẽ vào dòng kênh đang trôi nhanh và băng qua vùng cỏ xanh của Parth Galen. Những bờ dốc của Tol Brandir đang bừng sáng: lúc này là đang giữa chiều. Khi họ đi xuống phía nam của thì hơi nước Rauros bốc lên lấp lánh phía trước họ thành một làn sương vàng. Tiếng thác nước tuôn xuống âm ì lay động bầu không khí không một gợn gió.

Họ buồn rầu thả chiếc thuyền quan tài đi: Boromir nằm trong đấy, an nghỉ, bình yên, lướt đi trên dòng nước chảy. Dòng sông mang ông đi trong khi họ chèo ngược chiếc thuyền của mình lại bằng những mái chèo. Boromir trôi ngang họ, và rồi chiếc thuyền của ông chậm chạp rời đi, khuất dần thành một bóng đen đối nghịch với luồng ánh sáng vàng; và rồi nó thình lình biến mất. Rauros vẫn gầm vang. Dòng Sông đã mang Boromir con trai của Denethor đi, và người ta sẽ không còn thấy ông ở Minas Tirith nữa, không còn thấy ông đứng như ông vẫn thường đứng trên Ngọn Tháp Trắng trong nắng sáng. Nhưng ở Gondor trong những ngày sau đó người ta kể rằng chiếc thuyền elf đã trôi theo dòng thác và mặt hồ cuộn sóng, mang ông xuống tận Osgiliath, và băng qua nhiều cửa của dòng sông Anduin, ra khỏi Biển Vĩ Đại vào màn đêm dưới trời sao.

Ba người bạn đứng lặng trong một lúc, nhìn mãi miết theo bạn. Rồi Aragorn cất tiếng. "Trên ngọn Tháp Trắng họ sẽ trông chờ anh ấy," ông nói, "nhưng anh ấy sẽ không trở về từ núi hay từ biển nữa." Và rồi ông chậm chậm cất tiếng hát:

Qua Rohan đầy đầm lầy và nương rẫy

Cỏ mọc nhanh trên những khoảng đất dài
Vẫn băng băng tiếng thổi ngọn Gió Tây
Tuôn tràn đến bên tường thành chất ngất
"Hỡi ngọn gió miền Tây phần phật
Tin tức gì mi mang đến tối nay
Boromir Cao Lớn mi có hay
Có thấy trong ánh trăng sao đăm đuối?"
"Tôi đã thấy anh ta băng bảy ngọn suối
Qua dòng nước xám rộng mênh mông
Tôi thấy anh ta trên những vùng đất trống không,
Cho đến lúc anh ấy đi mất hút
Vào bóng tối Bắc phương vùn vụt,
Tôi chẳng còn thấy lại bóng anh ta
Ngọn gió Bắc có thể vẫn vang xa
Khi con trai Denethor cất tiếng tù và."
"Hỡi Boromir! Từ tường cao bờ tây nghiệt ngã
Ta dõi theo anh theo những nơi xa
Nhưng anh đã chẳng trở về quê nhà
Từ những vùng đất chưa có dấu chân người đặt đến."

Và thế rồi Legolas cất tiếng hát:
Gió Nam thổi dạt vào từ cửa Biển,
Qua cát vàng, qua vách đá sừng cao
Gió mang theo tiếng khóc của hải âu
Mang tiếng than vè tận nơi cổng đợi
"Từ phía Nam đã có tin gì mới
Hỡi gió kia, trong lặng vắng chiều nay?"

Boromir Cường Tráng giờ ở nơi đâu?
Anh ta nấn ná khiến ta thêm chờ đợi"
"Xin đừng hỏi tôi nơi anh ta đang ở
Đã có nhiều xương trắng rũ phơi
Dọc trắng đen bên bờ biển ngàn khơi
Dưới ánh sáng muôn sao trời chiếu muôn
Từ Anduin đã nhiều người băng xuống
Để tìm nơi dòng Biển chảy qua
Hỏi Gió Bắc về tin tức ngàn xa
Tin tức tôi đã nhận từ Gió Bắc!"
"Hỡi Boromir, từ đằng sau cổng sắt
Theo đường biển xuôi xuống tận phương nam,
Anh không đến cùng khi hải âu cất tiếng than
Từ những cổng biển xám màu u ám,"
Thế rồi Aragorn lại hát:

Cánh Cổng Vua ngập tràn Gió Bắc,
Thổi băng qua những ngọn thác kêu vang
Ngọn tháp cao lạnh ngắt phủ phàng
Tiếng tù và vang vọng về thăm thẳm
Tin gì từ phương Bắc, hỡi ngọn gió xa xăm
Trong ngày nay, ta nghe mi vang vọng
Boromir Dũng Cảm, có tin gì hay không?
Vì đã từ lâu, anh ấy đã đi xa,"
"Dưới Amon Hen, ta nghe tiếng anh la
Anh chiến đấu với nhiều kẻ thù hung ác
Khiên anh vỡ, rồi gươm anh gãy nát

Rồi dòng nước sẽ mang đi hết thảy
Mái đầu tự hào, và khuôn mặt lưng oai
Tay chân anh bất động, chúng đã an nghỉ rồi
Ngọn thác vàng Rauros, ơi Rauros ơi hỡi
Hãy mang anh đi, giữa lòng sóng vỗ về
Hỡi Boromir! Kia Ngọn Tháp Bảo Vệ
Sẽ mãi nhìn về phương bắc xa khơi
Về Rauros, thác vàng Rauros rã rời
Cho đến khi chấm dứt những tháng ngày tiếp nối."

Và thế rồi họ ngừng lại. Rồi họ quay thuyền và lái chúng hết tốc lực theo con sông ngược lên Parth Galen.

"Các ông đã để Ngọn Gió Đông cho tôi," Gimli nói, "nhưng tôi không nói gì về nó đâu."

"Thế thì cứ để thế," Aragorn nói. "Ở Minas Tirith họ sẽ hứng chịu ngọn Gió Đông, nhưng họ sẽ không hỏi nó về tin tức. Nhưng Boromir đã đi theo đường của anh ấy rồi, và chúng ta phải nhanh chóng chọn lựa con đường của mình thôi."

Ông quan sát bãi cỏ xanh, rất nhanh nhưng bao quát, chốc chốc lại cúi người trên mặt đất. "Bọn Orc đã đến vùng này," ông nói. "Nếu không thì không thể chắc chắn được gì. Tất cả những dấu chân của ta ở đây, liên tục băng qua lại. Tôi không thể nói được là có hobbit nào đã quay lại từ khi bắt đầu tìm Frodo không." Ông quay lại bờ, đứng gần chỗ dòng suối chảy vào Dòng Sông. "Có những dấu chân rất rõ ở đây," ông nói. "Một hobbit đã lội qua dòng nước và quay trở lại; nhưng tôi không thể nói được là đã bao lâu rồi."

"Làm sao mà ông đọc được những thứ bí hiểm thế?" Gimli nói.

Aragorn không trả lời ngay mà quay trở lại vùng cắm trại và nhìn vào hành lý. "Đã có hai gói hành lý mất đi," ông nói. "một chắc chắn là của Sam: nó lớn và nặng. Và đó là câu trả lời:Frodo

đã ra đi bằng thuyền, và người hầu của anh ta đã đi với anh ta. Frodo hẳn là đã trở lại trong khi tất cả chúng ta đi khỏi. Tôi đã gặp Sam đi lên đồi và nói anh ta đi theo tôi; nhưng rõ ràng là anh ta không làm thế. Anh ta đoán được ý nghĩ của chủ anh ta và trở lại đây trước khi Frodo kịp đi. Không dễ cho anh ta bỏ rơi Sam được!"

"Nhưng vì sao anh ta bỏ chúng ta lại, không nói lời nào?" Gimli nói. "Hành động này thật kỳ lạ!"

"Đó là một hành động dũng cảm," Aragorn nói. "Sam nói đúng, tôi nghĩ thế. Frodo đã không muốn bắt kỳ người bạn nào của mình chết cùng với anh ta ở Mordor. Nhưng anh ta biết rằng bản thân anh ta thì phải đi. Có cái gì đó xảy ra sau khi anh ta rời khỏi chúng ta vượt lên nỗi sợ hãi và nghi ngờ của anh ta."

"Có thể bọn Orc đã đuổi đến ông ấy và ông ấy bỏ chạy," Legolas nói.

"Chắc chắn là anh ta bỏ chạy," Aragorn nói, "nhưng tôi nghĩ là không phải khỏi bọn Orc." Aragorn không nói ông nghĩ gì về nguyên nhân khiến Frodo thành tâm quyết ý bỏ đi. Ông giữ bí mật về những lời cuối của Boromir rất lâu.

"Dù sao thì ít nhất mọi việc cũng đã rõ khá nhiều," Legolas nói: "Frodo không ở lại bờ này của Dòng Sông nữa: ông ấy chỉ có thể đi bằng thuyền. Và Sam đi cùng ông ấy; chỉ có anh ta là lấy đi gói hành lý của mình."

"Thế thì lựa chọn của chúng ta là," Gimli nói, "hoặc dùng những chiếc thuyền còn lại để đuổi theo Frodo, hoặc là theo dấu bọn Orc bằng đường bộ. Cả hai đường đều không có hy vọng gì nhiều. Chúng ta đã mất khá nhiều thời gian quý báu."

"Hãy để tôi suy nghĩ!" Aragorn nói. "Và bây giờ thì tôi có thể đưa ra một lựa chọn đúng để thay đổi số phận ma quái của cái ngày không may này!" Ông đứng lặng một lúc. "Tôi sẽ theo bọn Orc," cuối cùng ông nói. "Tôi phải chỉ dẫn Frodo đến Mordor và đi cùng với anh ta đến tận cùng; nhưng nếu bây giờ tôi đi tìm anh ta trong miền hoang dã, thì tôi sẽ phải bỏ rơi những người bị bắt bị

tra tấn đến chế. Cuối cùng tim tôi đã nói rõ ý của nó: số phận của Người Mang Nó không còn nằm trong tay tôi nữa. Đội Đồng Hành đã thi hành xong vai trò của mình rồi. Nhưng những người còn lại chúng ta không thể bỏ rơi bạn bè của mình khi chúng ta vẫn còn sức lực. Đi nào! Bây giờ thì chúng ta sẽ đi. Hãy bỏ lại tất cả những gì có thể! Chúng ta sẽ đi cấp tốc cả ngày lẫn đêm!"

Họ lôi chiếc thuyền cuối cùng lên bờ và mang nó vào trong những hàng cây. Họ đặt nó dưới nó những đồ đạc mà họ không cần đến và không thể mang đi được. Rồi họ rời khỏi Parth Galen. Buổi chiều đã trôi qua khi họ trở về trắng đất nơi Boromir đã ngã xuống. Rồi họ đi theo lối mòn của bọn Orc. Không cần nhiều kỹ năng lắm để tìm theo lối đi này.

"Không có ai lại giẫm đạp như thế," Legolas nói. "Có vẻ như bọn chúng thích đồn ngã tất cả những thứ gì mọc lên thậm chí không ở trên đường đi của chúng."

"Nhưng chúng đi rất nhanh với tất cả những chuyện đó," Aragorn nói, "và chúng không biết mệt. Rồi sau này chúng ta phải tìm đường đi của mình ở những vùng đất trống trơn."

"Được rồi, đuổi theo chúng đi!" Gimli nói. "Những Người Lùn cũng có thể đi rất nhanh, và họ không mệt sớm hơn bọn Orc đâu. Nhưng đây là một chuyến truy đuổi lâu đây: chúng đã khởi hành lâu rồi."

"Phải," Aragorn nói, "chúng ta sẽ cần tất cả khả năng chịu đựng của những Người Lùn. Nhưng đi nào! Dù có hy vọng hay không chúng ta vẫn sẽ theo dõi lối đi của những kẻ thù của chúng ta. Và khôn khổ cho chúng nếu chúng ta là những người nhanh chân hơn! Chúng ta sẽ thực hiện một chuyến truy đuổi kỳ lạ được thực hiện giữa Ba Chủng Tộc Elf, Người Lùn và Con Người. Vì Ba Người Thợ Săn!"

Ông lao vụt đi như một con nai. Ông phóng qua những hàng cây. Ông cứ dẫn đầu họ lao đi, không hề mệt mỏi và vô cùng nhanh nhẹn, và bây giờ ít nhất thì ông đã có quyết định cho mình. Họ bỏ lại rừng cây đang bao quanh mình như một cái hồ. Họ leo lên những vách núi dài, tối tăm, sắc cạnh dưới bầu trời đang đỏ

lên dưới ánh mặt trời. Hoàng hôn đã đến. Họ lao qua như những bóng xám trên nền đá.

CHƯƠNG 2

NHỮNG KỶ SĨ CỦA ROHAN

Hoàng hôn đến dần. Sương mù lan vào giữa họ theo những hàng cây bên dưới, và phủ lên phần lè xám của Anduin, nhưng trời vẫn còn rất sáng. Những vì sao sáng xuất hiện. Mặt trăng lưỡi liềm đang lên ở phía Tây, và bóng của những vách đá lộ ra tối đen. Họ đã đến chân của những ngọn đồi đá, và bước chân của họ chậm dần, vì lúc này đường đi không dễ theo nữa. Những vùng đất cao ở Eryn Muil chạy từ Nam đến Bắc dần vào hai đỉnh núi hỗn độn. Bờ tây của mỗi đỉnh núi rất dốc và khó đi, nhưng vách ở bờ đông thì thoải thoải hơn, được bồi đắp bởi nhiều mương rãnh và những đường hẻm hẹp. Ba người bạn lên được giữa vùng này thì trời đã tối hẳn, họ leo lên đỉnh của ngọn núi đầu tiên và cũng là ngọn cao nhất, và họ lại xuống vùng tối đen của một thung lũng uốn lượn sâu ở bờ kia.

Họ nghỉ lại ở vùng đất nhỏ trong vài giờ lạnh lẽo trước khi bình minh đến. Mặt trăng đang lặn xuống phía trước họ, những ngôi sao nhấp nháy phía trên họ; tia nắng đầu tiên của ban ngày vẫn chưa vươn đến những ngọn đồi tối tăm phía sau. Đến lúc ấy thì Aragorn lạc lối: dấu vết của bọn orc dẫn xuống thung lũng này, nhưng đến đây thì nó biến mất.

"Ông nghĩ là chúng rẽ về hướng nào?" Legolas hỏi. "Phía Bắc là một con đường thẳng dẫn đến Isengard, hoặc Fangorn, nếu như đó là mục tiêu của chúng như ông đã đoán? Hay là chúng sẽ đi xuống phía nam để đến Entwash?"

"Chúng không đi theo đường sông đâu, cho dù mục đích của chúng là gì," Aragorn nói. "Trừ phi ở Rohan đang có rất nhiều điều xấu xa và quyền lực của Saruman đang gia tăng mạnh mẽ; chúng

sẽ đi theo con đường ngắn nhất mà chúng có thể tìm được trên những cánh đồng Rohirrim. Chúng ta hãy tìm theo hướng bắc!"

Vùng thung lũng như một cái máng bằng đá nằm giữa những đỉnh đồi, và một dòng suối đang chảy tí tách giữa những đỉnh núi bên dưới. Một vách đá đang vươn lên ở phía bên phải của họ; ở bên trái của họ những dốc cao màu xám nhô lên, mờ ảo và tối tăm trong đêm muộn. Họ đi khoảng hơn một dặm về phía bắc. Aragorn đang tìm kiếm, ông cúi người xuống đất, giữa những nếp gấp và mương rãnh dẫn lên đỉnh núi phía tây. Legolas đi lên phía trước. Thành linh chàng trai người Elf la lên một tiếng và những người khác chạy về phía chàng.

"Chúng ta đã bắt kịp cái những kẻ mà chúng ta đang săn đuổi," chàng nói. "Nhìn này!" Chàng chỉ tay, và họ thấy cái mà họ ngỡ là những hòn đá nằm ở dưới chân dốc là những xác chết nằm hỗn độn. Năm tên Orc chết nằm đó. Chúng bị đâm nhiều nhất chí tử, và hai tên bị chém bay đầu. Nền đất ướt đầm máu đen của bọn chúng.

"Đây lại là một câu đố khác!" Gimli nói. "Nhưng cần có ánh sáng ban ngày để giải nó và chúng ta không thể đợi được."

"Tuy nhiên ông vẫn có thể đọc được nó, không đến nỗi vô vọng đâu," Legolas nói. "Kẻ thù của bọn Orc thì như là bạn của chúng ta rồi. Có ai cư ngụ ở những ngọn đồi này không nhỉ?"

"Không," Aragorn nói. "Người Rohirrim ít khi đến đây lắm, và ở đây khá xa Minas Tirith. Có thể là một đội quân Con Người đã săn đuổi đến đây vì những lý do nào đó mà chúng ta chưa biết. Nhưng tôi không nghĩ vậy."

"Ông nghĩ sao?" Gimli hỏi.

"Tôi nghĩ là chính kẻ thù là kẻ thù của chúng," Aragorn trả lời. "Đây là những tên Orc Phương Bắc ở cách xa đây. Trong số những tên bị giết không những tên Orc lớn và chúng có những huy hiệu lạ. Tôi đoán là có một cuộc cãi nhau: việc bắt đồng giữa những tên xấu xa này không phải là chuyện lạ. Có thể là chúng đã cãi nhau về đường đi."

"Hoặc là về những người bị bắt," Gimli nói. "Chúng ta hãy hy vọng là họ đã không bị kết liễu ở đây như vậy."

Aragorn tìm kiếm thành một vùng rộng lớn trên vùng đất, nhưng không có dấu vết gì khác của trận chiến. Họ tiếp tục đi. Bầu trời ở phía đông đang chuyển sang màu xám, những ngôi sao đang mờ đi, và ánh sáng xám đang từ từ rạn dần. Họ đi lên hướng bắc một chút và tiến vào một vùng gập ghềnh với một con suối nhỏ, đổ xuống ngoằn ngoèo cắt qua một con đường đá dẫn xuống thung lũng. Một số bụi cây mọc lên bên trong nó, và bên sườn nó có một số vùng cỏ.

Aragorn tìm kiếm thành một vùng rộng lớn trên vùng đất, nhưng không có dấu vết gì khác của trận chiến. Họ tiếp tục đi. Bầu trời ở phía đông đang chuyển sang màu xám, những ngôi sao đang mờ đi, và ánh sáng xám đang từ từ rạn dần. Họ đi lên hướng bắc một chút và tiến vào một vùng gập ghềnh với một con suối nhỏ, đổ xuống ngoằn ngoèo cắt qua một con đường đá dẫn xuống thung lũng. Một số bụi cây mọc lên bên trong nó, và bên sườn nó có một số vùng cỏ.

"Cuối cùng thì cũng được rồi!" Aragorn nói. "Đây là con đường mà chúng ta tìm kiếm! Bọn Orc đã đi lên trên dòng nước này sau khi tranh cãi."

Giờ thì những người săn lùng nhanh chóng đổi hướng theo con đường mới này. Như thể phục hồi sau khi nghỉ ngơi vào ban đêm họ lao vụt từ tầng đá này sang tầng đá khác. Cuối cùng họ đến đỉnh của một ngọn đồi xám, và thỉnh thoảng một luồng gió lạnh thổi tóc lên trên tóc họ và gợn tung những chiếc áo khoác của họ: cơn gió lạnh của bình minh.

Họ quay lại và nhìn qua Dòng Sông và thấy những ngọn đồi nhấp nhô phía xa. Ban mai đang lan đến trên bầu trời. Vàng dương đỏ rực đang lên trên vùng đất tối tăm. Phía trước họ là thế giới miền Tây nằm lặng lẽ, không có hình dạng và xám xịt; nhưng thậm chí khi họ nhìn ngấm thì màn đêm của đêm tối đang tan dần, sắc màu của thế giới bừng tỉnh trở lại: màu xanh tràn trên những đồng cỏ rộng của Rohan; màn sương trắng toả trong những

rãnh nước; và xa về phía trái, khoảng hơn ba mươi dặm, Rặng Núi Sương Mù xanh và tím sừng sững với những đỉnh núi phủ đầy tuyết trắng lấp lánh đang bùng lên cùng ánh ban mai. "Gondor! Gondor!" Aragorn kêu lên. "Tôi sẽ gặp lại người trong những giờ khắc vui vẻ hơn! Đường về nam của tôi vẫn chưa đến được những dòng suối rục rở của người.

Gondor! Gondor! Nằm giữa Núi và Biển Khơi!
Gió Tây vẫn thổi mạnh, ánh Cây Bạc chơi vơi
Như cơn mưa rục rở xuống khu vườn Vua xưa
Hỡi những bức tường kiêu hãnh! Hỡi những ngọn tháp trắng
cao!

Hỡi ngai vàng và vương miện, rục rở ánh hoàng kim
Gondor! Gondor! Con Người sẽ được thấy, Cây Bạc đứng lặng
im

Hay Gió Tây thổi mạnh, giữa Núi và Biển Khơi?
Nào đi thôi!" ông nói, hướng mắt về phía Nam, và nhìn về
phía tây và phía bắc của con đường mà ông phải đi.

Đỉnh núi mà ba người bạn đứng dẫn dốc xuống dưới chân họ. Bên dưới họ khoảng hơn hai mươi sải, là một mái che rộng và gập ghềnh đột ngột được kết thúc bởi một bờ vực của một vách dốc: đó là Tường Thành Phía Đông của Rohan. Eryn Muil cũng tận cùng như thế, và những đồng bằng xanh của Rohirrim đang vươn rộng ra phía trước họ vượt khỏi tầm nhìn.

"Nhìn kìa!" Legolas kêu lên, chỉ về phía bầu trời nhợt nhạt phía trước họ. "Lại là con đại bàng ấy! Nó ở rất cao. Nó có vẻ như đang bay đi từ vùng đất này trở về phương Bắc. Nó bay nhanh lắm. Nhìn kìa!"

"Không, thậm chí là mắt của tôi cũng không thể thấy được nó, Legolas tuyệt vời ạ," Aragorn nói. "Hẳn là nó ở cao tít rồi. Tôi không biết mục đích của nó là gì, nếu như nó chính là con chim mà trước đây tôi đã thấy. Nhưng nhìn kìa! Tôi có thể thấy cái gì đó

gần hơn ở ngay đây và khẩn cấp hơn; cái gì đó đang chuyển động trên đồng bằng!"

"Nhiều lắm," Legolas nói. "Đó là một đạo quân lớn đi bộ; nhưng tôi không thể nói gì hơn, mà cũng không thể thấy được họ thuộc loại người gì. Họ cách đây khá xa: tôi nghĩ là khoảng mười hai dặm; nhưng trên đồng bằng bằng phẳng thì khó đoán lắm."

"Tuy nhiên tôi nghĩ là chúng ta không cần phải tìm đường để đi nữa," Gimli nói. "Chúng ta hãy tìm một con đường dẫn xuống những khu đồng càng nhanh càng tốt."

"Tôi nghi ngờ không biết là chúng ta có thể tìm thấy một con đường nhanh hơn là con đường mà bọn Orc đã chọn không," Aragorn nói.

Họ đi theo những kẻ thù của mình, lúc này đã hiện rõ trong ánh sáng ban ngày. Có vẻ như bọn Orc đang dần bước với tốc độ nhanh nhất có thể. Cứ chốc chốc những người săn đuổi lại thấy những vật dụng bị rơi rớt hoặc vắt đi: những túi thức ăn, những vỏ trái cây, vỏ những mẫu bánh mì xám cứng, một mẫu áo khoác đen, một chiếc giày đinh thép nặng vướng trong đá. Con đường dẫn họ về phía bắc dọc theo đỉnh của vách núi, và cuối cùng họ đi vào một khe nứt ăn sâu vào vách đá bởi một dòng suối đang âm ỉ tung xuống. Ở trong một đường hẻm hẹp là một con đường gập ghềnh dẫn xuống như một cầu thang dốc hướng xuống đồng bằng.

Ở dưới đáy họ thấy đồng cỏ Rohan hiện ra đầy đột ngột. Nó mở rộng ra như một cái biển xanh dần lên đúng ngay phần chân của Emyr Muil. Con suối đổ xuống biến mất vào một vùng đồng bằng sâu ngập nước, và họ có thể nghe thấy tiếng nước tí tách trên những đường kênh xanh, dọc xuống những vách đá thoai thoải hướng về miền đầm lầy của Thung lũng Entwash xa xa. Họ dường như đã để cho mùa đông ở lại trên những ngọn đồi phía sau. Không khí ở đây mềm mại và ấm áp hơn, và có mùi hương dễ chịu, như thể mùa xuân đã thật sự thức giấc và nhựa sống đang tuôn trào trên những chồi non và lộc lá. Legolas hít một hơi dài, như một người vừa uống một ngụm nước lớn sau một cơn khát kéo dài trên những vùng đất cằn cỗi.

"A! Mùi cây xanh!" chàng nói. "Nó tốt hơn một giấc ngủ nhiều. Chúng ta hãy chạy nào!"

"Những đôi chân nhẹ nhàng có thể chạy nhanh ở đây," Aragorn nói. "Có thể là nhanh hơn là bọn Orc bọc thép ấy. Bây giờ thì chúng ta đã có cơ hội lấy đầu chúng!"

Họ đi thành một hàng, chạy như những con chó săn đánh hơi rõ mùi, và một ánh hăm hở bùng lên trong mắt họ. Gần đến phía tây thì vệt cỏ rộng dưới những bước chân hành quân của bọn Orc trở nên lộ rõ; những cánh đồng cỏ Rohan ngọt ngào đã trở nên đen đặc khi chúng băng qua. Ngay lúc đó Aragorn chợt kêu lên một tiếng và rẽ sang một bên. "Yên!" ông la lên. "Đừng theo dấu tôi!" Ông chạy nhanh về phía bên phải, tránh khỏi lối mòn chính; bởi vì ông thấy có những dấu chân rẽ theo hướng này, tách khỏi những dấu chân khác, ông thấy dấu vết của những vết chân trần nhỏ không giày. Tuy nhiên những dấu chân này không đi xa trước khi chúng lại bị cắt ngang bởi những vết chân của bọn orc, cũng đi ra khỏi con đường mòn chính ở đằng trước và đằng sau, và rồi chúng đột ngột rẽ ngược trở lại và mất dấu trong những dấu chân dày xéo. Đến điểm xa nhất thì Aragorn cúi người xuống và nhặt lên một cái gì đó giữa đám cỏ; rồi ông chạy ngược trở lại.

"Phải," ông nói, "rất rõ ràng: một dấu chân hobbit. Tôi nghĩ là Pippin. Anh ta nhỏ hơn những người kia. Và nhìn này!" Ông đưa ra một cái gì đó sáng lấp lánh trong ánh mặt trời. Nó nhìn như một chiếc lá mới nở trên một cành đào, đẹp và lạ lùng trên một đồng bằng không chút lá ở đây.

"Kim gài đầu của một áo khoác người elf!" Legolas và Gimli cùng la lên.

"Những chiếc lá của Lurien không rơi đi không chủ đích," Aragorn nói. "Nó không phải vô tình bị đánh rơi: nó được ném đi để làm dấu để cho ai đó có thể theo được. Tôi nghĩ là Pippin chạy khỏi lối mòn vì mục đích này."

"Thế thì ít nhất ông ta vẫn còn sống," Gimli nói. "Và ông ấy đã dùng đến trí khôn cũng như đôi chân của mình. Thật là phần khởi. Chúng ta đã không phải đuổi theo một cách vô ích."

"Chúng ta hãy hy vọng là ông ấy không phải trả giá quá đắt cho lòng dũng cảm của mình," Legolas nói. "Đi nào! Hãy đi nào! Ý nghĩ về những con người trẻ tuổi vui vẻ ấy khiến tim tôi như bùng lên."

Mặt trời đã lên chính Ngọ và chậm chạp lặn xuống trên bầu trời. Những đám mây nhẹ nhàng lan ra khỏi biển từ phía Nam đằng xa và đang bay theo làn gió. Mặt trời lặn dần. Bóng đen đang dâng lên từ phía sau và vươn ra khỏi phía Đông. Những người săn đuổi vẫn tiếp tục. Một ngày đã trôi qua kể từ khi Boromir ngã xuống, và bọn orc không còn xa phía trước. Những dấu vết của chúng trên đồng bằng phẳng không còn xa nữa.

Khi bóng đêm phủ quanh họ thì Aragorn ngừng lại. Họ đã chỉ nghĩ một lúc ngắn hai lần trong cả ngày dài săn đuổi, và bây giờ từ nơi họ đứng đến tường thành phía đông còn mười hai dặm.

"Cuối cùng chúng ta đã đến một lựa chọn khó khăn," ông nói. "Chúng ta sẽ nghỉ ngơi vào ban đêm, hay chúng ta sẽ tiếp tục khi ý chí và sức lực của chúng ta vẫn còn?"

"Trừ phi kẻ thù của chúng ta cũng nghỉ ngơi, không thì chúng sẽ bỏ chúng ta lại rất xa, nếu chúng ta dừng lại nghỉ ngơi," Legolas nói.

"Thậm chí có chắc là bọn Orc có phải dừng lại không?" Gimli nói.

"Rất ít khi thấy bọn Orc hành quân công khai dưới ánh mặt trời, nhưng bọn này lại làm thế," Legolas nói. "Chắc chắn là chúng sẽ không nghỉ vào đêm."

"Nhưng nếu chúng ta đi vào đêm, chúng ta không thể theo dấu chúng được," Gimli nói.

"Con đường thì thẳng, và không hề rẽ sang phải hay trái, theo như những gì mắt tôi có thể thấy," Legolas nói

"Có thể, tôi có thể dẫn các ông đi theo phán đoán trong bóng tối và giữ đúng đường," Aragorn nói, "nhưng nếu chúng ta lạc lối, hoặc chúng rẽ hướng, thì khi ánh sáng lên sẽ phải một lúc lâu mới tìm lại được đường."

"Và điều này cũng thế thôi," Gimli nói: "chỉ có ban ngày chúng ta mới thấy được nếu có lối mòn nào dẫn đi hướng khác. Nếu có một tù nhân nào trốn thoát, hoặc nếu có ai bị mang đi, về phía đông, chẳng hạn, về Dòng Sông Vĩ Đại, về phái Mordor, chúng ta có thể bị lạc lối và không bao giờ thấy được nó."

"Điều này đúng," Aragorn nói. "Nhưng nếu tôi đọc những dấu hiệu ở đằng kia một cách chính xác, thì bọn Orc Bàn Tay Trắng đang chiếm ưu thế, và cả đội đang hướng đến Isengard. Sự hiện diện của chúng xác nhận là tôi đúng."

"Nhưng nếu lúc này chắc chắn về mục đích của chúng thì hấp tấp quá," Gimli nói. "Và còn về việc trốn chạy thì sao? Trong bóng đêm chúng ta có thể bỏ qua những dấu hiệu có thể dẫn ông đến một cái trâm cài áo."

"Bọn Orc hẳn sẽ nghi ngờ canh chừng từ lúc ấy, và những tù nhân thậm chí đã mệt lử," Legolas nói. "Sẽ không có việc trốn chạy trở lại, nếu chúng ta không xoay xử việc đó. Tôi không thể đoán được làm cách nào để làm việc đó, nhưng trước tiên chúng ta phải bắt kịp họ."

"Thế nhưng thậm chí tôi, Người Lùn đã qua nhiều chuyến đăng trình, và không phải là kẻ kém dầy dạn nhất trong tộc của mình, cũng không thể đi một mạch đến Isengard mà không ngừng lại chút nào," Gimli nói. "Tim tôi đang đốt nóng tôi, và tôi không thể bắt đầu sớm hơn mà bây giờ tôi phải nghỉ một lúc để chạy tốt hơn. Và nếu chúng ta nghỉ ngơi, thì khoảng thời gian tối mịt là thích hợp để làm điều đó."

"Tôi đã nói rằng đây là một lựa chọn khó khăn," Aragorn nói. "Chúng ta sẽ kết thúc cuộc tranh luận này như thế nào đây?"

"Ông là người dẫn đường của bọn tôi," Gimli nói. "và ông rất giỏi trong việc săn đuổi. Ông sẽ lựa chọn."

"Tim tôi thúc tôi tiếp tục," Legolas nói. "Nhưng chúng ta phải đi cùng nhau. Tôi sẽ theo lời khuyên của ông."

"Các ông đang trao quyền quyết định cho một kẻ quyết định kém cỏi," Aragorn nói. "Chúng ta đã băng qua Argonath và lựa

chọn của tôi trở nên mù mịt." Ông im lặng nhìn về phía bắc và phía tây trong khi màn đêm đang kéo xuống suốt một lúc lâu.

"Chúng ta sẽ không đi trong bóng tối," cuối cùng ông nói. "Với tôi thì nguy hiểm của việc lạc lối và những việc khác nữa có vẻ lớn hơn. Nếu Mặt trăng đủ sáng thì chúng ta có thể tận dụng, nhưng than ôi, nó đã lặn quá sớm và vẫn còn rất non và mờ."

"Và đêm nay dù sao thì nó cũng bị che khuất," Gimli lầm bầm. "Phải chi Công Nương cho ta một nguồn sáng, như món quà bà đã cho Frodo!"

"Nó được trao đến nơi cần thiết hơn," Aragorn nói. "Với ông ấy là một Nhiệm Vụ thật sự. Chúng ta chỉ làm một phần nhỏ trong những kỳ công vĩ đại vào lúc này. Một cuộc truy đuổi vô vọng từ lúc bắt đầu, có thể thế, nhưng với tôi thì không còn lựa chọn nào. Được, tôi đã chọn rồi. Nên chúng ta hãy dùng thời gian một cách tốt nhất có thể!"

Ông ném mình xuống nền đất và ngủ ngay, vì ông đã không ngủ kể từ khi họ qua đêm dưới bóng tối của Tol Brandir. Trước khi bình minh ló dạng trên bầu trời thì ông thức giấc và nhòe dậy. Gimli vẫn còn ngủ say như chết, nhưng Legolas đã đứng dậy, nhìn về phương bắc trong bóng tối, trầm ngâm suy nghĩ và lặng thinh như một cây non trong màn đêm không chút gió.

"Chúng đang ở xa đây," chàng buồn bã nói, quay về phía Aragorn. "Tôi biết từ trong tim mình rằng chúng không hề nghỉ ngơi vào đêm nay. Lúc này thì chỉ có một con đại bàng mới có thể bắt kịp chúng."

"Tuy nhiên chúng ta vẫn tiếp tục theo dấu chúng khi chúng ta có thể," Aragorn nói. Ông cúi xuống đánh thức Người Lùn. "Dậy nào! Chúng ta phải đi thôi," ông nói. "Chung quanh đang lạnh lên đấy."

"Nhưng vẫn còn tối lắm," Gimli nói. "Thậm chí cả Legolas trên đỉnh đồi cũng không thể thấy chúng cho đến khi Mặt Trời lên."

"Tôi sợ là chúng đã qua khỏi tầm nhìn của tôi từ trên đỉnh đồi hay đồng bằng, dưới ánh mặt trăng hay mặt trời," Legolas nói.

"Không thể nhìn thấy thì chúng ta sẽ dựa vào những gì mặt đất đồn đại," Aragorn nói. "Cả vùng hắc đã phải rên lên dưới bước chân đáng ghét của bọn chúng." Ông đuổi người trên mặt đất, tai hướng về phía lớp cỏ. Ông nằm bất động suốt một lúc lâu khiến Gimli tự hỏi là liệu ông có bất tỉnh hay là đã lăn ra ngủ trở lại. Bình minh đang rạng lên, và những tia sáng xám đang chậm chạp chiếu về phía họ. Cuối cùng ông đứng dậy, và bây giờ các bạn ông có thể thấy được mặt ông: nó nhợt nhạt và buồn bã, và ông có vẻ bối rối.

"Lời đồn của mặt đất không rõ ràng và lộn xộn," ông nói. "Không có gì đi trên đây suốt nhiều dặm quanh ta. Có tiếng bước chân của kẻ thù chúng ta rất yếu và xa. Nhưng có tiếng vó ngựa vang lên rất mạnh. Tôi cảm thấy trong tâm trí mình là tôi đang nghe thấy chúng, thậm chí khi tôi nằm ngủ trên mặt đất, và chúng lay động những giấc mơ của tôi: những con ngựa phóng nước đại, băng về phía Tây. Nhưng bây giờ chúng đang đi xa khỏi chúng ta, hướng về phía bắc. Tôi không biết là chuyện gì đang xảy ra trên vùng này!"

"Chúng ta đi thôi!" Legolas nói.

Thế là ngày truy đuổi thứ ba của họ bắt đầu. Họ hầu như không ngừng lại trong những giờ dài thăm thẳm đầy mây và ánh mặt trời chậm chạp, họ dần bước, chạy vội đi, như thể không có sự mệt mỏi nào có thể làm nguôi đi ngọn lửa đang nung đốt họ. Họ nói chuyện rất ít. Họ băng qua một vùng rộng lớn hiu quạnh và những chiếc áo khoác xám elf của họ mờ đi trên nền đất một màu xanh xám; thậm chí trong ánh mặt trời rực rỡ giữa ngày thì chỉ có những đôi mắt elf mới có thể thấy được họ, trừ khi họ tiến sát thật gần. Tim họ tràn ngập lòng biết ơn đối với Công Nương Lurien về món quà lembas, vì họ có thể ăn và tìm thấy nguồn sức lực mới ngay trong khi họ đang chạy. Suốt cả ngày, dấu vết của kẻ thù của họ vẫn dẫn thẳng đến, hướng về phía tây bắc mà không bị đứt đoạn hoặc rẽ đi. Và khi gần cuối ngày thì họ đến một bờ dốc dài

không cây cối, nơi đất dâng lên, tạo thành một đường gò nhỏ hướng xuống phía trước. Dấu vết đường mòn của bọn orc trở nên mờ đi khi nó hướng xuống phía bắc trước họ, vì đất trở nên cứng hơn và cỏ ngắn hơn. Ở xa về phía trái là dòng sông Entwash uốn lượn tạo thành một đường chỉ bạc trên nền đất xanh. Không thể thấy cái gì đang chuyển động cả. Aragorn thường tự hỏi là họ có thấy một dấu vết của một loài thú hay con người nào không. Những cư dân của Rohirrim thường ở những nơi cách đây nhiều dặm về phía Nam, dưới những cánh rừng nhô ra trên Rặng Núi Trắng, bây giờ đang ẩn trong sương mù và mây; nhưng những Lãnh Chúa Ngựa vẫn giữ nuôi nhiều chủng loại và bày ngựa ở Eastemnet, một vùng đất nằm ở phía đông vương quốc của họ, và có nhiều bày người vẫn thường lang thang ở đó, sống trong những lều trại, thậm chí ngay cả vào mùa đông. Nhưng bây giờ tất cả những vùng đất đã trống rỗng, và sự im lặng ở đó dường như không là sự tĩnh lặng của yên bình nữa.

Đến hoàng hôn thì họ lại ngừng lại. Bây giờ thì họ đã băng qua hai lần mười hai dặm trên đồng bằng Rohan và bức tường thành Eryn Mui đã mất dấu trong vùng tối phía Đông. Mặt trăng non đang tỏa sáng trên bầu trời đầy sương, nhưng nó phát ra một luồng sáng nhỏ, và những ngôi sao bị che mờ đi.

"Bây giờ thì tôi cực ác cảm khoảng thời gian dùng để nghỉ ngơi hay gây ra bất kỳ sự ngừng lại nào trong cuộc săn đuổi của chúng ta," Legolas nói. "Bọn Orc đang chạy phía trước chúng ta, tuồng như Sauron đang quất từng nhát roi phía sau chúng. Tôi sợ là họ đã đến cánh rừng và những ngọn đồi tối, và thậm chí bây giờ đang băng vào khoảng cây tối đen."

Gimli nghiêng rằng "Thật là một kết cục chua xót cho hy vọng của chúng ta và cho tất cả công việc nặng nhọc của chúng ta!" ông nói.

"Cho hy vọng của chúng ta, có thể đúng, nhưng không phải cho công việc của chúng ta," Aragorn nói. "Chúng ta sẽ không quay lại ở đây. Nhưng tôi đã rất mệt rồi." Ông nhìn ngược về con đường mà họ đã đi về phía Đông khi bóng đêm đến. "Có một cái gì đó kỳ

là đang diễn ra trên vùng đất này. Tôi không tin sự yên lặng này. Tôi không tin thậm chí là Mặt Trăng nhợt nhạt kia. Những vì sao mờ nhạt; và trước đây ít khi nào tôi cảm thấy mệt như thế này, không một Ranger nào lại mệt mỏi như thế khi theo dấu một lối mòn quang đãng cả. Có một cái gì đó đang cho kẻ thù chúng ta mượn tốc độ và đặt một màn chắn vô hình trước mặt chúng ta: một sự mệt mỏi từ trong tim hơn là thể xác."

"Đúng vậy!" Legolas nói. "Tôi đã biết điều này ngay khi chúng ta vừa xuống Eryn Muil. Bởi vì ý chí không phải đang nằm sau chúng ta mà lại nằm ở phía trước." Chàng chỉ về phía vùng đất Rohan nằm ở phía Tây tối sẫm dưới ánh trăng lưỡi liềm.

"Saruman!" Aragorn thì thầm. "Nhưng hắn sẽ không thể khiến chúng ta quay lại! Chúng ta phải ngừng một lần nữa thôi, nhìn kìa, thậm chí Mặt Trăng cũng đang chìm vào những đám mây đang tụ lại. Nhưng con đường phía bắc của chúng thì nằm giữa cao nguyên và đầm lầy khi ban ngày trở lại."

Như trước đây, Legolas lại thức dậy trước, nếu như thật sự là chàng có đi ngủ. "Thức dậy! Thức dậy!" chàng kêu lên. "Bình minh đã hiện đỏ lên rồi. Một cái gì đó đang đợi chúng ta ở bìa rừng. Tốt hay xấu, tôi không biết, nhưng chúng ta đang được gọi đến đây. Thức dậy nào!"

Những người khác bật dậy, và họ gần như khởi hành ngay tức khắc. Miền cao nguyên chậm chạp tiến lại gần họ. Khi họ đến được đây thì vẫn còn một giờ trước khi chính ngọ: những vách dốc màu xanh đang dần lên từ những đỉnh núi trọc chạy thành một đường về phía Bắc. Đất dưới chân họ khô và có một lớp cỏ ngắn, nhưng có một khoảng đất chìm xuống, rộng khoảng mười dặm, nằm giữa họ và dòng sông đang chảy vào một vùng lau sậy dày. Ngay phía Tây của bờ dốc nằm gần phía nam nhất là một vòng tròn lớn, cỏ bị dày xéo bởi nhiều bước chân dẫm lên. Từ đây lối đi của bọn orc lại mở rộng ra, hướng về phía bắc dọc theo sườn đồi khô ráo. Aragorn ngừng lại và kiểm tra lối đi một cách kỹ lưỡng.

"Chúng đã nghỉ ngơi ở đây một lúc," ông nói, "nhưng thậm chí cả lối đi bên ngoài vẫn cũ rồi. Tôi sợ là tim anh nói đúng đấy,

Legolas ạ: tôi đoán là đã ba lần mười hai tiếng kể từ lúc bọn Orc đang đứng tại nơi mà chúng ta đang đứng ở đây. Nếu chúng vẫn giữ nguyên tốc độ, thì vào lúc hoàng hôn tối hôm qua chúng đã đến biên giới Fangorn rồi."

"Tôi không thể thấy gì ở phía bắc ngoài đám cỏ ướt đang thu lại trong sương mù," Gimli nói. "Chúng ta có thể thấy cánh rừng không, nếu chúng ta có thể leo lên những ngọn đồi?"

"Ở đây vẫn còn cách đây khá xa," Aragorn nói. "Nếu tôi nhớ đúng, thì những cao nguyên này dài khoảng hơn tám dặm về phía bắc, và rồi hướng về phía tây bắc đến chỗ Entwash, có thể là khoảng mười lăm dặm."

"Được rồi, vậy thì chúng ta tiếp tục đi," Gimli nói. "Chân của tôi quên đi những dặm đường rồi. Chúng sẽ còn sẵn sàng hơn nữa, nếu như tim tôi bớt nặng nề hơn."

Mặt trời đã chìm xuống khi cuối cùng họ đến gần bên bờ cao nguyên. Họ đi suốt nhiều dặm mà không cần nghỉ. Lúc này thì họ đi khá chậm chạp, và lưng Gimli cong xuống. Những Người Lùn rất vững vàng trong lao động và đi đường trường, nhưng những săn đuổi không ngừng nghỉ đã tác động lên ông, và tất cả hy vọng đã tiêu tan trong tim ông. Aragorn bước đằng sau ông, u ám và lặng lẽ, chốc chốc lại cúi xuống để tìm những dấu chân hay dấu vết trên nền đất. Chỉ có Legolas vẫn bước đi nhẹ nhàng như bao giờ, bước chân của chàng vẫn bước đi chẳng để lại dấu vết nào trên nền cỏ; chàng tìm thấy trong món bánh mì của người Elf những chất dinh dưỡng cần thiết, và chàng có thể ngủ, nếu như đó là một giấc ngủ theo cách gọi của Con Người, thả hồn mình trong những giấc mơ của người elf, thậm chí khi chàng vẫn bước đi, mắt mở sáng trong ánh sáng của thế giới vào lúc này.

"Chúng ta hãy lên ngọn đồi xanh đằng kia!" chàng nói. Họ mệt mỏi đi theo chàng, leo lên vách đá dài, cho đến khi họ ra khỏi đỉnh đồi. Đó là một cái đồi tròn trơn nhẵn, tự mọc lên đơn độc, nằm ở góc bắc của cao nguyên. Mặt trời đã lặn và bóng tối của buổi đêm phủ xuống như một tấm màn. Họ đang đơn độc ở trong một thế giới xám không hình dạng và không có dấu hiệu gì để

nhận biết hay đo lường. Ở xa phía tây bắc là một vùng tối đen tương phản với ánh sáng đang tắt dần: Rặng Núi Sương Mù và khu rừng dưới chân nó.

"Ở đây chúng ta không thể thấy gì chỉ dẫn cho chúng ta," Gimli nói. "Được rồi, bây giờ chúng ta phải ngừng lại lần nữa và qua đêm thôi. Lạnh rồi!"

"Cơn gió này thổi từ những màn tuyết phương bắc," Aragorn nói.

"Và trước buổi sáng nó sẽ đến từ phía Đông," Legolas nói. "Nhưng hãy nghỉ ngơi đi nếu ông cần. Nhưng đừng giữ bỏ mọi hy vọng. Chưa biết ngày mai sẽ ra sao đâu. Thường thì những ý nghĩ sáng suốt sẽ đến khi Mặt Trời lên."

"Đã ba lần mặt trời lên trong cuộc hành trình của chúng ta mà chẳng mang đến lời khuyên gì cả," Gimli nói.

Đêm trở nên lạnh hơn. Aragorn và Gimli nằm ngủ say sưa, và mỗi khi sực tỉnh họ đều thấy Legolas đứng bên cạnh họ, hoặc đi tới đi lui, hát nhè nhẹ cho chính mình bằng ngôn ngữ của chàng, và khi chàng hát thì thì những ngôi sao trắng sáng lên trên vùng mái vòm đen phía trên. Đêm đã qua như thế. Họ cùng quan sát bình minh dần lên trên bầu trời, lúc này đã quang đãng chẳng gợn chút mây; cho đến khi cuối cùng mặt trời lên trở lại. Trời mờ nhạt và trong. Gió đang thổi từ phía Đông và tất cả sương mù đã cuộn đi; một vùng đất rộng lớn nằm ảm đạm chung quanh họ trong ánh sáng đáng ngất.

Họ nhìn thấy gió đang thổi từ phía trước và ở phía đông trên những lãnh địa của Thế giới Rohan mà họ đã thoáng trông thấy từ nhiều ngày trước từ Dòng Sông Vĩ Đại. Cánh rừng đen vùng Fangorn hiện ra ở phía bắc; cách bờ tối của nó khoảng mười dặm, và bờ dốc vươn xa của nó khuất vào trong bầu trời xanh phía xa. Lấp lánh ở phía xa đằng sau chúng, nhưng đang lay động trên một đám mây xám, là phần đầu trắng của Methedras cao vút, ngọn núi cuối cùng của Rặng Núi Sương Mù. Vượt ra khỏi cánh rừng là dòng Entwash đang tuôn chảy đến đón họ, lúc này dòng sông chảy

nhANH và hẹp, và bờ của nó chìm sâu xuống. Lối mòn của bọn orc rẽ khỏi vùng cao nguyên và hướng về phía nó.

Với đôi mắt tinh tường, Aragorn dõi theo lối mòn đến bờ sông, và rồi từ con sông trở ngược vào rừng, Aragorn thấy một vùng đen trên màn xanh phía xa, một bóng mờ tối đang chuyển động rất nhanh. Ông phóng mình xuống nền đất và lắng nghe chăm chú. Nhưng Legolas thì đứng cạnh ông, che đôi mắt elf sáng rực bằng bàn tay dài mảnh dẻ của mình, và chàng thấy không phải là một bóng đen, không phải là một vết mờ, mà là một bóng hình rất nhỏ của những kỵ sĩ, rất nhiều kỵ sĩ, và trên đỉnh những ngọn kích của họ lấp lánh như ánh những ngôi sao xa xăm vượt khỏi ngưỡng trần thế. Xa phía sau họ là một làn khói đen bốc lên thành những đường cuộn mỏng.

Những vùng đất trống rộng im lặng, Gimli có thể nghe luồng không khí khô cằn đang di chuyển trên cỏ.

"Những kỵ sĩ!" Aragorn kêu lên, đứng dậy. "Có nhiều kỵ sĩ trên những con chiến mã nhanh nhẹn đang hướng về phía chúng ta!"

"Phải," Legolas nói, "Có một trăm lẻ năm người. Tóc họ vàng và kích họ sáng. Người thủ lĩnh của họ rất cao."

Aragorn mỉm cười. "Mắt của người Elf tinh thật," ông nói/

"Không! Các kỵ sĩ không cách xa chúng ta hơn năm dặm," Legolas nói.

"Năm dặm hay một cũng vậy," Gimli nói. "Chúng ta không thể thoát khỏi họ trên đất trống được. Chúng ta sẽ đợi họ ở đây hay tiếp tục đi đường ta?"

"Chúng ta sẽ đợi," Aragorn nói. "Tôi mệt rồi, và cuộc săn đuổi của chúng ta thất bại rồi. hoặc ít nhất là có những kẻ khác đã vượt lên trước chúng ta; những người kỵ sĩ này phi ngược về từ lối mòn của bọn orc. Chúng ta có thể nhận tin tức từ họ."

"Hoặc nhận những lưỡi kích," Gimli nói.

"Có ba cái yên ngựa trống, nhưng tôi không thấy các hobbit," Legolas nói.

"Tôi không cho rằng chúng ta sẽ nghe được tin tốt," Aragorn nói. "Nhưng dù xấu hay tốt gì chúng ta cũng sẽ đợi nó ở đây."

Lúc này ba người bạn đã rời khỏi ngọn đồi, nơi họ có thể dễ bị chú ý trong bầu trời quang, và họ chậm chạp đi xuống bờ dốc phía bắc. Họ ngừng lại một chút dưới chân đồi, và quấn những chiếc áo khoác quanh mình, rồi họ đứng lại bên nhau trên nền cỏ héo tàn. Thời gian chậm chạp và nặng nề trôi đi. Gió rất yếu nhưng xuyên thấu. Gimli tỏ ra bất an.

"Ông nghĩ sao về những kỵ sĩ đó, Aragorn?" ông nói. "Chúng ta ngồi đây chờ đợi một cái chết bất ngờ sao?"

"Tôi đã ở từng ở với họ," Aragorn nói. "Họ kiêu hãnh và ngang bướng, nhưng họ trung thực, họ cao thượng trong suy nghĩ và hành động; họ cứng rắn nhưng không độc ác; họ khôn ngoan như cổ chấp, họ không viết những cuốn sách nhưng hát nhiều bài hát, theo kiểu cách của những đứa trẻ của Con Người trước Những Năm Đen Tối. Nhưng tôi không biết điều gì sẽ xảy ra ở đây về sau này, hay những gì trong tâm trí Rohirrim vào lúc này giữa sự phản bội của Saruman và mối đe dọa của Sauron. Từ lâu họ là bạn của mọi người ở Gondor, cho dù họ không thân thuộc với những người ấy. Từ những năm tháng bị lãng quên rất lâu trước đây Eorl Trẻ Tuổi đã mang họ đến phương Bắc, và họ có mối quan hệ họ hàng với Barding miền Thung Lũng, và với Beorning của Rừng, trong số họ vẫn còn nhiều con người cao lớn và xinh đẹp, như các Kỵ Sĩ miền Rohan. Ít nhất họ cũng không yêu bọn Orc."

"Nhưng Gandalf nói rằng có lời đồn rằng họ chịu nộp cống cho Mordor" Gimli nói.

"Tôi không tin điều đó hơn Boromir," Aragorn trả lời.

"Các ông sẽ sớm biết sự thật," Legolas nói, "họ đến gần rồi."

Cuối cùng thì thậm chí cả Gimli cũng có thể nghe tiếng vó ngựa gõ từ xa. Các kỵ sĩ, phóng theo lối mòn, đã rẽ khỏi dòng sông, và đang đến gần cao nguyên. Họ phóng ngựa đi như một làn gió.

Bây giờ thì những tiếng kêu rõ và mạnh mẽ đang vang khắp cánh đồng. Thành linh họ tràn đến như một tiếng sét, và kỵ sĩ dẫn đầu đổi hướng, băng qua chân đồi, và dẫn đầu đoàn người trở lại phía nam giữa những vách chắn của cao nguyên. Những người khác phi ngựa theo ông: một hàng dài những con người mặc áo giáp, nhanh nhẹn, sáng chói, nhấp nhô. Những con ngựa của họ có vóc dáng to lớn, mạnh mẽ và cân đối; những tấm áo choàng xám của chúng lấp lánh, những cái đuôi dài của họ bay trong gió, bờm chúng rũ xuống trên những cái cổ kiêu hãnh. Những Con Người đang cười chúng rất tương xứng với chúng: cao lớn và trường túc; tóc họ, màu nâu nhạt, bay tung ra dưới những chiếc mũ trụ nhẹ, và dây viền dài xoắn ra phía sau họ; khuôn mặt họ cứng rắn và đẹp đẽ. Trên tay họ là những ngọn kích dài bằng gỗ tần bì, những chiếc khiên sơn vẽ được treo phía lưng họ, những thanh gươm dài giắt trên thắt lưng họ, những lá chắn bóng loáng của bộ áp giáp của họ treo dưới gối họ.

Họ phóng ngựa đến thành từng đôi, và cho dù thỉnh thoảng lại có một người thúc ngựa lên trước, nhìn thẳng phía trước và chung quanh, họ có vẻ như không nhận ra ba người lạ đang đứng lặng lẽ quan sát họ. Đội quân đã gần như băng qua thì thành linh Aragorn đứng dậy, và gọi lớn.

"Có tin gì từ phương Bắc, hỡi các Kỵ Sĩ của Rohan?"

Với một tốc độ và kỹ năng đáng kinh ngạc, họ thắng những con chiến mã của mình lại, quay vòng và tiến lại thành vòng tròn. Ba người bạn nhanh chóng nhận thấy mình đang ở trong một vòng tròn những kỵ mã đang phi thành vòng tròn, quanh vách dốc ngọn đồi phía sau họ, các kỵ mã cứ phi vòng quanh họ, và càng lúc càng hẹp dần. Aragorn đứng lặng thinh, và hai người bạn ông ngồi yên không chuyển động, không biết là điều gì sẽ xảy ra.

Thành linh những Kỵ Sĩ dừng lại mà không thốt ra một lời nói hay tiếng kêu nào. Một rừng kích chìa về những người lạ; và một số kỵ mã đã cầm cung ra tay, tên đặt trên dây cung. Rồi một người bước ra, một người cao, cao hơn rất cả những người còn lại; từ mũ trụ của ông một chòm lông bay phấp phới như đuôi một con

bạch mã vung lên. Ông tiến đến cho đến khi đầu kích của ông còn cách ngực Aragorn khoảng một foot. Aragorn không cử động.

"Các anh là ai, và các anh làm gì trên vùng đất này?" người Kỵ Sĩ hỏi, sử dụng Ngôn Ngữ Chung ở Miền Tây, theo dáng điệu và ngữ âm giống với cách nói của Boromir, Con Người vùng Gondor.

"Tôi được gọi là Người Sải Bước," Aragorn trả lời. "Tôi đến từ phía bắc. Tôi đang săn đuổi bọn Orc."

Người Kỵ Sĩ xuống ngựa mình ngựa. Giao lại ngọn kích cho một người khác đang phi lên và xuống ngựa ở bên mình, ông rút gươm và đứng mặt đối mặt với Aragorn, nhìn ông thật chăm chú, và không phải là không có chút ngạc nhiên. Cuối cùng ông lại nói.

"Trước tiên ta nghĩ rằng chính các anh là bọn Orc," <điên> ông nói; "nhưng bây giờ thì ta thấy rằng không phải vậy. Thật sự các anh chẳng biết nhiều về bọn Orc, nếu như các anh săn đuổi chúng theo cách nào. Chúng rất nhanh và được vũ trang tốt, và chúng rất đông. Các anh sẽ chuyển từ những kẻ săn đuổi sang thành nạn nhân, nếu như các anh đuổi kịp được chúng. Nhưng anh có cái gì lạ lắm, Người Sải Bước." Ông hướng đôi mắt sáng rực của mình về phía người Ranger. "Cái tên mà anh đưa ra không phải là tên của Con Người. Và y phục của anh cũng rất lạ. Anh đến từ đồng cỏ à? Làm cách nào mà anh thoát khỏi tầm nhìn của chúng tôi? Anh là người elf à?"

"Không," Aragorn nói. "Chỉ có một người trong chúng tôi là người Elf, Legolas từ Vương Quốc Rừng ở Mirkwood xa xôi. Nhưng chúng tôi đã băng qua Lothlurien, mang theo quà tặng và sự quý mến của Công Nương cùng với mình."

Người Kỵ Sĩ nhìn họ với một nỗi ngạc nhiên mới, nhưng mắt ông đành lại.

"Thế ra có một Công Nương ở Khu Rừng Vàng, như những truyền thuyết cổ kể lại!" ông nói. "Họ nói là là rất ít người thoát khỏi lưới của bà ta. Những ngày kỳ lạ thật! Nhưng nếu các anh có được sự quý mến của bà ta, thì có thể các anh cũng là những kẻ

giăng lưới và phù thủy," Ông đột ngột hướng một cái nhìn lạnh lẽo sang Legolas và Gimli. "Vì sao các anh không nói, những người lạng lẽ?" ông hỏi.

Gimli đứng dậy và đôi chân vững chãi của ông dạng ra: tay ông nắm chặt cán rìu, và mắt ông loé lên. "Hãy cho tôi biết tên, người chủ ngựa, và tôi sẽ cho ông biết tên tôi, và còn nhiều thứ khác," ông nói.

"Về việc này," Kỵ Sĩ nói, nhìn xuống Người Lùn, "kẻ lạ mặt nên khai báo tên mình trước. Nhưng tên của tôi là Jomer con trai của Jomund, và tôi được gọi là Nguyên Soái Thứ Ba của Riddermark."

"Vậy thì hỡi Jomer con trai của Jomund, Nguyên Soái Thứ Ba của Riddermark, hãy để Gimli con trai của Người Lùn Gluin cảnh báo ông về những lời lẽ ngu ngốc. Ông đang nói xấu về một điều rất cao đẹp vượt xa khỏi những ý nghĩ của ông, và chỉ có những kẻ kém trí mới thứ lỗi cho ông."

Mắt Jomer loé lên, những Con Người của Rohan thì thâm giận dữ, và thu lại gần, gương kích ra. "Tôi có thể chặt phăng đầu của ông, cùng với râu ria và tất cả những thứ khác đứng cao hơn khỏi mặt đất, thưa Ngài Người Lùn," Jomer nói.

"Ông ta không đứng đơn độc," Legolas nói, gương cung và lấp một mũi tên với đôi tay chuyển động nhanh hơn ánh nhìn. "Anh sẽ chết trước khi đòn đánh của anh giáng xuống."

Jomer nâng gương lên, và mọi chuyện hẳn sẽ diễn ra rất tồi tệ, nhưng Aragorn đã nhảy vào giữa họ, đưa tay lên. "Xin ông thứ lỗi, Jomer!" ông kêu lên. "Khi ông biết rõ hơn ông sẽ hiểu vì sao mà ông lại khiến các bạn của tôi giận dữ. Chúng tôi không định làm điều xấu với Rohan, hay với bất kỳ người nào ở đây, hay với bất kỳ con người hay ngựa nào. Ông có thể nghe câu chuyện của chúng tôi trước khi ông xuống tay không?"

"Tôi sẽ nghe," Jomer hạ gương xuống. "Nhưng những kẻ lạng du vào vùng Riddermark nên đủ khôn ngoan để không quá kiêu

căng trong những ngày tràn ngập nghi ngờ này. Trước tiên hãy cho tôi biết tên thật của ông."

"Trước tiên hãy cho tôi biết các ông phục vụ ai," Aragorn nói. "Các anh là bạn hay là kẻ thù của Sauron, Chúa Tể Hắc Ám vùng Mordor?"

"Tôi chỉ phục vụ Chúa Tể Đánh Dấu, Vua Thjoden con trai của Thengel," Jomer trả lời. "Chúng tôi không phục vụ cho Quyền Lực của Lãnh Địa Đen Tối ở rất xa, nhưng chúng tôi cũng không gây chiến với ông ta; và nếu các ông đã chạy trốn khỏi ông ta thì tốt nhất các ông nên rời khỏi vùng đất này. Trên tất cả miền biên giới của chúng tôi đều có rắc rối, và chúng tôi đang bị đe dọa; nhưng chúng tôi chỉ mong muốn được tự do, để sống như chúng tôi sống, như ý mình, và không phục vụ chúa tể ngoại bang, dù tốt hay xấu. Chúng tôi chào mừng những khách đến trong những ngày vui vẻ, nhưng vào lúc này thì những người khách không mời sẽ thấy chúng tôi rất mau chóng và cứng rắn. Nào! Các anh là ai? Các anh phục vụ ai? Ai ra lệnh cho các anh săn đuổi bọn Orc trên lãnh địa của chúng tôi?"

"Tôi không phục vụ ai cả," Aragorn nói, "và tôi chỉ theo đuổi những kẻ phục vụ Sauron trên bất kỳ lãnh địa nào chúng đi tới. Không nhiều Con Người biết đến bọn Orc; và tôi không săn đuổi chúng một cách mù quáng. Bọn Orc mà chúng tôi săn đuổi đã bắt giữa hai người bạn của tôi. Trong tình huống cần kíp như vậy thì một người không ngựa sẽ đi bộ, và anh ta sẽ không rời khỏi lối mòn dưới bất kỳ yêu cầu nào. Và anh ta sẽ không đếm đầu của kẻ thù bằng bất kỳ thứ gì ngoài một thanh gươm. Tôi không phải là không có vũ khí."

Aragorn trút áo khoác. Cái chuôi gươm Elf lấp lánh lên khi ông tóm lấy nó, và ánh sáng của lưỡi Anduril bùng lên như một ánh lửa đột ngột khi ông rút nó ra. "Elendil!" ông kêu lên. "Ta là Aragorn con trai của Arathorn và đang được gọi là Elessar, Elfstone, Dunadan, người thừa kế của Isildur Elendil con trai của Gondor. Đây là thanh gươm đã gãy và đã được rèn lại! Anh sẽ giúp ta hay cản trở ta? Hãy chọn nhanh đi!"

Gimli và Legolas nhìn bạn mình với vẻ kinh ngạc, vì họ chưa thấy ông trong tình trạng như thế bao giờ. Ông dường như lớn vụt lên trong khi Jomer như đang co rút lại; và trên khuôn mặt sống động của ông họ thoáng thấy một dáng vẻ ngăn ngui của quyền lực và vẻ uy nghi của những vị vua bằng đá. Trong một thoáng đôi mắt của Legolas như thoáng thấy lửa trắng sáng lên trong ánh mây của Aragorn như một vương miện toả sáng.

Jomer bước lùi lại và một vẻ sửng sốt lan trên mặt ông. Đôi mắt kiêu hãnh của ông sụp xuống. "Những ngày này thật là kỳ lạ," ông lầm bầm. "Những giấc mơ và những truyền thuyết đã mang cuộc sống của chúng tôi vượt ra khỏi những bãi cỏ."

"Hãy nói với tôi, vị lãnh chúa," ông nói. "cái gì đã mang ngài đến đây? Và những lời nói u tối ấy có nghĩa gì? Boromir con trai của Denethor đã ra đi để tìm một câu trả lời suốt một thời gian dài, và con ngựa mà chúng tôi cho ông ấy mượn đã trở về mà không có kỵ sĩ. Các ông mang đến những điều kinh khủng nào từ phương Bắc?"

"Một sự lựa chọn kinh khủng,": Aragorn nói. "Các ông có thể nói với Thioden con trai của Thengel rằng: chiến tranh đang mở rộng trước ông ta, với Sauron hoặc chống lại ông ta. Lúc này không ai có thể sống như họ đã sống, và rất ít người sẽ đến theo tiếng gọi của họ. Nhưng chúng ta sẽ nói về những vấn đề này. Nếu cơ hội cho phép, tôi sẽ tự mình đến gặp đức vua. Bây giờ thì tôi đang rất cần giúp đỡ, và tôi yêu cầu giúp đỡ, hoặc ít nhất là tin tức. Các ông đã nghe rằng chúng tôi đang săn đuổi một đạo quân Orc đã bắt những người bạn của chúng tôi đi. Các ông có thể nói với tôi điều gì?"

"Rằng các ông không cần phải theo đuổi chúng," Jomer nói. "Bọn Orc đã bị tiêu diệt."

"Và các bạn của chúng tôi?"

"Chúng tôi không tìm thấy ai ngoài bọn Orc."

"Nhưng chuyện này thật là kỳ lạ," Aragorn nói. "Các ông đã kiểm tra những kẻ bị giết chưa? Không có xác chết nào ngoài bọn

orc à? Dưới con mắt của các ông thì họ chỉ là những đứa trẻ, chẳng mặc giáp trụ gì ngoài những bộ y phục xám."

"Chẳng có người lùn hay đứa trẻ nào cả," Jomer nói. "Chúng tôi đã đếm tất cả những tên bị giết và tước hết của cải của chúng, và rồi chúng tôi gom những xác chết lại và đốt chúng đi theo phong tục của chúng tôi. Tro vẫn còn bốc khói kìa."

"Chúng tôi không nói về những người lùn hay những đứa trẻ." Gimli nói. "Bạn của chúng tôi là những hobbit."

"Hobbit?" Jomer nói. "Và họ có thể là những cái gì? Cái tên này lạ quá."

"Một cái tên lạ với một người lạ," Gimli nói. "Nhưng những người này rất thân thương với chúng tôi. Có vẻ như ông đã nghe ở Rohan những chuyện đang làm Minas Tirith xao động. Họ nói về những Halfling. Những hobbit là những Halfling."

"Halfling!" Kỵ Sĩ bên cạnh Jomer phá lên cười. "Halfling! Nhưng họ chỉ là những con người nhỏ bé trong các bài hát cổ của chúng tôi và những câu chuyện dành cổ tích ở phương Bắc. Chẳng lẽ chúng tôi lại dấn thân vào những truyền thuyết trên thế giới xanh trong ánh sáng ban ngày?"

"Một con người có thể làm cả hai." Aragorn nói. "Nhưng chúng tôi không phải là người người theo đuổi những truyền thuyết trong thời đại chúng ta. Các ông nói về thế giới xanh à? Đó là một câu chuyện truyền thuyết vĩ đại, cho dù các ông bước vào nó trong ánh sáng ban ngày!"

"Thời gian đang cấp bách," người Kỵ Sĩ nói, không chú ý lắm đến Aragorn. "Chúng tôi phải nhanh chóng xuống phương nam, thưa ngài lãnh chúa. Chúng tôi hãy để cho những người hoang dã này theo đuổi công việc của mình. Hoặc là chúng tôi sẽ bắt họ và mang họ về cho đức vua."

"Bình tĩnh nào, Jothain!" Jomer nói bằng ngôn ngữ của mình. "Hãy để chúng ta yên một lúc. Hãy nói các kỵ sĩ tập hợp lại dưới đường, và sẵn sàng để giục ngựa đến Entwade."

Jothain lăm bầm nói với những người khác và rút lui. Họ nhanh chóng rút lui và để Jomer ở lại một mình với ba người bạn.

"Tất cả những điều ông nói đều rất lạ lùng, Aragorn ạ," ông nói. "Nhưng rõ ràng là ông nói sự thật: Con Người Đánh Dấu không nói dối, và do đó họ không dễ dàng bị đánh lừa. Nhưng ông không nói hết mọi chuyện. Bây giờ liệu ông sẽ nói đầy đủ hơn về mục đích của các ông không, để tôi có thể đánh giá xem nên làm gì?"

"Tôi đã khởi hành từ Imladris, như tên được đặt vắn, nhiều tuần trước nay," Aragorn trả lời. "Boromir vùng Minas Tirith đã đi cùng với chúng tôi. Mục đích của chúng tôi là đến thành phố cùng với con trai của Denethor, để giúp người của anh ta trong cuộc chiến chống lại ông. Nhưng Đội Đồng Hành mà tôi đã gia nhập có mục đích khác. Lúc này thì tôi không thể nói về chuyện đó. Gandalf Xám là thủ lĩnh của chúng tôi."

"Gandalf!" Jomer kêu lên. "Gandalf Xám rất nổi tiếng đối với những người Đánh Dấu.: nhưng tôi cảnh báo ông, tên của ông ta, không còn là một khẩu lệnh ưa thích đối với đức vua. Ông ta đã nhiều lần làm khách trong lãnh địa này theo trí nhớ của con người, ông ấy đến khi ông muốn, sau mỗi mùa, hoặc sau nhiều năm. Ông ấy là điềm báo trước cho những biến cố đặc biệt: một người mang đến những điều tai vạ, như ngày nay một số người vẫn nói.

"Thật sự thì vào lần cuối cùng ông ấy đến đây vào mùa hè năm trước mọi sự đã trở nên rối tung. Và từ lúc ấy mọi sự rắc rối của chúng tôi với Saruman bắt đầu. Cho đến lúc ấy thì chúng tôi vẫn coi Saruman là bạn của chúng tôi, nhưng Gandalf đã đến về cảnh báo chúng tôi về một cuộc chiến đột ngột đang được chuẩn bị ở Isengard. Ông ấy nói rằng bản thân ông ấy là một tù nhân ở Orthanc và đã rất vất vả để trốn thoát, và ông ấy van nài được giúp đỡ. Nhưng Thjoden không nghe ông ấy, và ông ấy đã bỏ đi. Đừng nói lớn tên Gandalf bên tai Thjoden! Ông ấy đang giận dữ. Vì Gandalf đã mang đi con ngựa có tên là Bản Sao Bóng Đêm, con ngựa quý giá nhất trong số các chiến mã của nhà vua, đứng đây

của bảy Mearas mà chỉ có Chúa Tể Đánh Dấu mới có thể cưỡi. Vì tổ tiên của giống ngựa này là con ngựa vĩ đại của Eorl có thể hiểu được tiếng người. Bảy đêm trước Bản Sao Bóng Đêm đã trở về; nhưng cơn giận của nhà vua vẫn chưa nguôi, vì con ngựa đã trở nên hoang dại và không cho ai điều khiển nó."

"Thế là Bản Sao Bóng Đêm đã tự tìm đường trở về từ phương Bắc xa xôi," Aragorn nói. "vì tại nơi đây nó và Gandalf đã chia lìa nhau. Nhưng than ôi, Gandalf sẽ không còn cưỡi ngựa nữa. Ông ấy đã ngã xuống trong bóng tối của những Hàm Mỏ Moria và sẽ không trở lại nữa."

"Thật là một tin nặng nề," Jomer nói. "Ít nhất là đối với tôi, và với nhiều người nữa; cho dù không phải đối với tất cả, nhưng các ông có thể thấy, nếu các ông đến gặp đức vua."

"Đó là một tin tức đau buồn hơn bất kỳ ai ở vùng đất này có thể hiểu, cho dù nó tác động rất nhiều đến những người già ở đây," Aragorn nói. "Như khi con người vĩ đại ngã xuống, thì người kém hơn phải tiếp tục dẫn dắt. Phần việc của tôi là tiếp tục dẫn dắt Đội Đồng Hành đi theo con đường dài từ Moria. Chúng tôi xuyên qua Moria - ông nên biết đến sự thật trước khi ông nói trở lại - và từ đó xuôi theo những dặm đường của Dòng Sông Vĩ Đại đến những ngọn thác của Rauros. Ở đây Boromir đã bị giết bởi chính những tên Orc mà các ông đã tiêu diệt."

"Tin tức của các ông thật thảm khốc!" Jomer rưng rờ kêu lên. "Cái chết này thật là một tổn thất to lớn cho Minas Tirith, và cho tất cả chúng tôi. Đó thật là một con người cao quý! Tất cả đều tôn trọng ông ấy. Ông ấy rất ít khi đến vùng Đánh Dấu; vì ông ấy mãi tham gia những trận chiến ở biên giới phía Đông; nhưng tôi đã thấy ông ấy. Với tôi thì ông ấy giống những người con nhanh nhẹn của Eorl hơn những Con Người can đảm ở Gondor. Ông ấy đã ngã xuống ở đâu?"

"Anh ấy bị giết cách đây bốn ngày," Aragorn trả lời, "và từ buổi chiều hôm ấy chúng tôi đã khởi hành từ bóng tối của Tol Brandir."

"Đi bộ à?" Jomer hỏi.

"Phải, thậm chí như ông đã thấy chúng tôi."

Một vẻ ngạc nhiên ghê gớm hiện ra trong mắt Jomer. "Người Sải Bước là một cái tên hèn kém, con trai của Arathorn ạ," ông nói, "Tôi sẽ gọi ông là Bước Chân Có Cánh. Kỳ công mà ba người bạn đã thực hiện được sẽ được hát nhiều lần trong một tiền sảnh. Các ông đã vượt bốn mươi dặm trước khi ngày thứ tư chấm dứt! Tộc người Elendil thật ghê gớm!"

"Nhưng bây giờ, thưa ngài lãnh chúa, ngài muốn tôi làm gì đây! Tôi phải vội vã trở về Thjoden, tôi đã nói chuyện với người của mình. Đúng là chúng tôi vẫn chưa gây chiến với Lãnh Địa Hắc Ám, và bên tai đức vua đã có những lời khuyên hèn nhát; nhưng chiến tranh đang đến. Chúng tôi không từ bỏ liên minh cũ của chúng tôi với Gondor, và trong khi họ chiến đấu thì chúng tôi sẽ giúp đỡ họ: tôi đã nói như vậy và tất cả đã đồng ý với tôi. Khu phía Đông vùng Đánh Dấu thuộc trách nhiệm của tôi, vùng lãnh thổ của Đầm Lầy Thứ Ba, và tôi đã rời tất cả bầy thú lẫn người chăn của tôi đi, rút họ về sau Entwash, và không để gì lại đó ngoài những đội bảo vệ và những người trinh sát nhanh nhẹn."

"Thế các ông có cống nạp cho Sauron không?" Gimli hỏi.

"Chúng tôi không làm thế và sẽ không bao giờ làm thế," Jomer nói, mắt ông loé lên; "cho dù những lời nói dối đã đến tai tôi. Vài năm trước đây Chúa Tể của Lãnh Địa Hắc Ám đã muốn mua bầy ngựa của chúng tôi với giá cao, nhưng chúng tôi đã từ chối hẳn ta, vì hẳn ta sẽ dùng bầy ngựa vào mục đích xấu. Thế rồi hẳn sai đến những bầy Orc cướp phá, và chúng đã mang đi tất cả những gì chúng có thể, luôn luôn chọn những con ngựa đen: đến nay vẫn còn vài con trong số chúng. Vì lý do đó mà nỗi thù hận của chúng tôi với bọn Orc càng nung nấu hơn."

"Nhưng vào lúc này thì mối quan tâm chủ yếu của chúng tôi là Saruman. Ông ta tuyên bố quyền điều khiển đối với toàn bộ vùng đất này, và do đó giữa chúng tôi đã xảy ra chiến tranh trong suốt nhiều tháng. Ông ta đã sử dụng đến bọn Orc, những tên Kỳ Sói, và những Con Người độc ác, và ông ta đã khoá ngọn Đèo lại

phía sau chúng tôi, nên chúng tôi gần như bị bao vây từ hai phía đông và tây.

"Đối phó với một kẻ thù như thế thật là vất vả: ông ấy là một phù thủy vừa xảo quyết vừa nham hiểm, và có rất nhiều lớp vỏ. Người ta kể là ông ấy hay đi lang thang đây đó như một người đàn ông đội mũ trùm và đeo áo khoác, rất giống như Gandalf, như nhiều người nhớ lại. Những gián điệp của ông ta vượt xuyên qua tất cả mọi tấm lưới, và những con chim mang điếm gở của ông ta lượn khắp các vùng trời. Tôi không biết là nó sẽ có kết cục như thế nào, và tim tôi mang đến cho tôi sự phiền muộn; bởi vì tôi cảm thấy rằng bạn bè của ông ta không phải đều cư ngụ cả ở ỉg. Như nếu các ông đến chỗ ngôi nhà của đức vua, thì các ông sẽ tự mình trông thấy mọi chuyện. Các ông sẽ không đến chứ? Tôi hy vọng trong vô vọng rằng các ông sẽ được gửi đến cho tôi trong nghi ngờ và lúc cần thiết?

"Tôi sẽ đến khi tôi có thể," Aragorn nói.

"Nào!" Jomer nói. "Người Thừa Kế của Elendil sẽ thật sự là một nguồn sức mạnh cho Các Con Trai của Eorl khi quý dữ ập đến. Lúc này ở vùng Westemnet thật sự đang là chiến tranh, và tôi sợ rằng tình thế của chúng tôi sẽ xấu đi.

"Thật sự trong chuyến đi về phía bắc này tôi đã đi mà không có sự cho phép của đức vua, vì sự vắng mặt của tôi khiến sự bảo vệ cho ngôi nhà của ngài trở nên ít đi. Nhưng những trinh sát đã cảnh báo tôi về đạo quân Orc đang xuôi về Tường Thành Phii© Đông vào ba đêm trước, và họ báo rằng trong số chúng có một số tên mang dấu hiệu trắng của Saruman. Tôi nghi ngờ đến điều mà tôi sợ nhất, một đạo quân giữa Orthanc và Ngọn Tháp Hắc Ám, nên tôi dẫn người của mình khởi hành, những người thuộc quyền của chính tôi; và chúng tôi bắt kịp bọn Orc vào lúc hoàng hôn hai đêm trước, gần biên giới Entwood. Chúng tôi bao vây chúng ở đấy, và đến bình minh hôm qua đã giao tranh với chúng. Than ôi, tôi mất mười lăm người, và hai mươi ngựa! Bởi vì bọn Orc đông hơn số mà chúng tôi đếm được. Một toán khác đã đến nhập bọn với chúng đến từ phía Đông qua Dòng Sông Vĩ đại: lối mòn của chúng được

thấy rất rõ trên vùng phía bắc nơi này. Và một toán khác cũng đã tràn ra từ rừng. Những tên Orc khổng lồ, mang những Bàn Tay Trắng của Isengard: những tên này mạnh hơn và ác liệt hơn những tên khác.

"Tuy nhiên chúng tôi cũng đã kết liễu chúng. Nhưng chúng tôi đã đi khá xa. Người ta đang cần chúng tôi ở phía nam và phía tây. Các ông sẽ đến chứ? Ở đây có sẵn những con ngựa dự trữ như các ông thấy. Ở đây có công việc cho Thanh Gươm. Phải, và chúng ta sẽ tìm ra cách dùng cho lưỡi rìu của Gimli và cây cung của Legolas, nếu như họ thứ lỗi cho những lời thô lỗ của tôi về Công Nương của Rừng. Tôi chỉ nói như mọi người ở vùng đất của tôi nói, và tôi sẽ rất vui nếu được biết những điều tốt đẹp hơn."

"Cám ơn ông về những lời nói tốt đẹp," Aragorn nói, "và tim tôi rất muốn đi với ông; nhưng tôi không thể bỏ mặc bạn bè của mình khi vẫn còn hy vọng."

"Không còn hy vọng đâu," Jomer nói. "Ông sẽ không tìm thấy các bạn của mình tại vùng biên giới phía Bắc."

"Nhưng các bạn của chúng tôi không ở đằng sau. Chúng tôi đã tìm thấy một dấu hiệu không xa Tường Thành Phía Đông rằng ít nhất một người trong số họ vẫn còn sống ở đây. Nhưng giữa tường thành và cao nguyên chúng tôi không thấy những dấu vết khác của họ, và không có dấu quay lại, dù theo đường này hay đường khác, trừ phi tất cả kỹ năng của tôi đã rời khỏi tôi."

"Thế ông nghĩ rằng chuyện gì đã xảy ra với họ?"

"Tôi không biết. Họ có thể đã bị giết và bị thiêu giữa bọn Orc; nhưng với những gì ông nói thì điều đó không thể xảy ra, và tôi không lo về điều đó. Tôi chỉ nghĩ rằng họ đã được mang vào rừng trước khi trận chiến xảy ra, thậm chí trước khi các ông bao vây kẻ thù. Ông có thể thề rằng không có ai thoát khỏi lưới của ông theo cách này không?"

"Tôi thề rằng không có tên Orc nào thoát được sau khi chúng tôi thấy được chúng," Jomer nói. "Chúng tôi đã đến lề rừng trước chúng, và nếu như có sinh vật sống nào thoát khỏi vòng vây của

chúng tôi, thì đó không phải là một tên Orc và phải có được quyền lực của người elf."

"Bạn bè của chúng tôi vận y phục thậm chí là giống như chúng tôi," Aragorn nói; "và các ông đã băng qua chúng tôi mà không nhận ra thậm chí là trong ánh sáng ban ngày."

"Tôi quên mất điều này," Jomer nói. "Khó có thể chắc chắn điều gì giữa rất nhiều những điều đáng kinh ngạc này. Thế giới đã trở nên vô cùng kỳ lạ. Người Elf và Người Lùn cùng đi bên nhau trong vùng đất thân thương của chúng tôi; và những người đã nói chuyện với Công Nương của Rừng và vẫn còn sống; và Thanh Gươm đã trở về với chiến tranh là thanh gươm đã bị gãy từ lâu trước khi cha ông của chúng tôi đến với vùng Đánh Dấu này! Một con người làm sao có thể phán xét được sẽ làm gì trước những việc như vậy?"

"Như anh ta đã từng phán xét," Aragorn nói. "Điều tốt và cái xấu vẫn không hề thay đổi kể từ những năm tháng xa xưa; và chúng cũng sẽ không đổi giữa người Elf và Người Lùn và giữa những Con Người khác. Đó là một phần của con người để nhận thức chúng, dù tại trong Khu Rừng Vàng hay tại chính ngôi nhà của anh ta."

"Thật đúng," Jomer nói. "Nhưng tôi không nghi ngờ ông, hay về những gì mà tim tôi mách bảo. Nhưng tôi không được tự do làm những gì mà tôi muốn. Việc để cho những người lạ tự do đi lại trong lãnh địa của chúng tôi chống lại luật pháp của chúng tôi, cho đến khi đích thân nhà vua cho phép họ làm thế, và trong những ngày nguy hiểm này thì các mệnh lệnh càng nghiêm ngặt hơn. Tôi đã xin các ông tự nguyện quay lại cùng với tôi, và các ông đã không làm thế. Tôi thật bất đắc dĩ để bắt đầu một trận chiến một trăm người chống ba."

"Tôi không nghĩ là luật lệ của các ông được dựng lên cho một cơ hội như thế này," Aragorn nói. "Hoặc tôi không phải hoàn toàn là một người lạ mặt; bởi vì trước đây tôi đã ở trên vùng đất này, nhiều hơn một lần, và đã cùng phóng ngựa đi cùng những đạo quân Rohirrim, cho dù dưới cái tên khác và lớp vỏ khác. Trước đây

tôi chưa từng trông thấy anh, vì anh còn trẻ, nhưng tôi đã nói chuyện với Jomund cha anh, và với cả Thjoden con trai của Thengel. Vào ngày xưa thì không một lãnh chúa cao quý nào của vùng đất này lại thúc ép một con người bỏ qua một nhiệm vụ như nhiệm vụ của tôi. Ít nhất thì trách nhiệm của tôi đã rất rõ ràng, phải tiếp tục tiến tới. Nào, con trai của Jomund, cuối cùng hãy đưa ra lựa chọn đi. Hãy giúp đỡ chúng tôi, hoặc ít nhất hãy để chúng tôi tự do ra đi. Hoặc là tuân thủ theo luật của các ông. Nếu ông làm thế thì số người của ông trở về sau trận chiến để gặp đức vua của ông sẽ ít đi nhiều đấy."

Jomer im lặng một lúc, rồi ông cất tiếng. "Cả hai chúng ta đều cần phải vội." ông nói. "Người của tôi đang sốt ruột ở đằng xa, và mỗi giờ trôi qua sẽ giảm đi hy vọng của ông. Đây là lựa chọn của tôi. Các ông có thể đi; và hơn thế nữa, tôi sẽ các ông mượn ngựa. Tôi chỉ yêu cầu một điều: khi nhiệm vụ của các ông hoàn thành, hoặc là trở nên vô vọng, thì hãy trả những con ngựa lại cho Entwade, đến Meduseld, ngôi nhà cao quý ở Edora nơi mà Thjoden đang ngự trị. Qua đó các ông sẽ chứng tỏ cho ngài thấy là tôi không sai lầm. Tôi đã đưa mình vào vị trí này, và có thể cả chính cuộc sống của tôi nữa, để giữ lấy thiện ý của các ông. Đừng thất bại."

"Không đâu," Aragorn nói.

Một sự ngạc nhiên lớn, với nhiều cái nhìn tối tăm và nghi ngờ, lan ra giữa những người của Jomer khi ông ra lệnh đưa những con ngựa dự trữ cho những người lạ mượn; nhưng chỉ có Jothain công khai nói ra điều ấy.

"Có thể điều này là hợp với lãnh chúa của tộc người ở Gondor, như ông ấy tuyên bố," ông nói, "nhưng ai đã từng nghe đến chuyện một con ngựa vùng Đánh Dấu là được đưa cho một Người Lùn?"

"Không có ai cả," Gimli nói. "Và không có vấn đề gì cả: sẽ không có ai nghe đến nó. Tôi sẽ sớm đi bộ còn hơn ngồi trên lưng bất kỳ con vật nào to lớn nào, dù thoải mái hay bực dọc."

"Nhưng bây giờ thì ông phải cưới nó, nếu không thì ông sẽ làm chúng tôi gặp trở ngại," Aragorn nói.

"Nào, ông sẽ ngồi sau tôi, bạn Gimli ạ," Legolas nói. "Thế là mọi chuyện đều ổn, và ông sẽ không cần mượn một con ngựa hay làm phiền ai."

Một con ngựa xám đen to lớn được dắt đến cho Aragorn, và ông phóng lên nó.

"Tên của nó là Hasufelm" Jomer nói. "Hy vọng là nó sẽ phục vụ ông tốt và may mắn hơn là Gbrulf, người chủ quá cố của nó!"

Một con ngựa khác nhỏ và nhẹ hơn, nhưng bền chôn và sôi nổi, được dẫn đến cho Legolas. Tên của nó là Arod. Nhưng Legolas yêu cầu họ lấy yên và dây cương đi. "Tôi không cần đến chúng," chàng nhiều nói và nhẹ nhàng nhảy lên ngựa, và trước sự ngạc nhiên của mọi người, Arod trở nên thuần đi dưới sự điều khiển của chàng, đi theo hiệu lệnh mà chỉ cần một từ ra lệnh: đó là cách của người elf với những con thú nuôi. Gimli được nhắc lên sau lưng bạn mình, và ông bám vào chàng, chẳng có vẻ thoải mái nào hơn khi Sam Gamgee ở trên thuyền.

"Tạm biệt, và chúc các ông tìm thấy những gì các ông tìm!" Jomer kêu lên. "Hãy trở về với tốc độ nhanh nhất, và hãy để cho những thanh gươm của chúng ta cùng toả sáng bên nhau!"

"Tôi sẽ đến," Aragorn nói.

"Và tôi cũng sẽ đến," Gimli nói. "Vấn đề về Công nương Galadriel vẫn còn giữa chúng ta. Tôi sẽ dạy ông về cách ăn nói."

"Chúng ta sẽ xem," Jomer nói. "Có quá nhiều sự việc kỳ lạ đã thay đổi khiến cho việc học cách kính trọng một công nương xinh đẹp dưới nhát chém thương yêu từ một lưỡi rìu của một Người Lùn có vẻ như không còn là một điều ngạc nhiên ghê gớm nữa. Tạm biệt!"

Họ chia tay nhau. Những con ngựa của Rohan rất nhanh nhẹn tại nơi đây. Một lúc sau khi Gimli nhìn lại, thì đội quân của Jomer đã trở nên rất nhỏ và xa. Aragorn không nhìn lại: ông đang nhìn theo dấu vết của lối mòn mà họ phóng đi, cúi sát đầu xuống

cổ của con Hasufel. Sau một lúc thì họ đến biên giới của Entwash, và ở đây họ gặp một lối mòn khác mà Jomer đã nói đến, dẫn xuống từ phía Đông của Wold.

Aragorn xuống ngựa và kiểm tra vùng đất, rồi phóng ngược trở lại lên yên, ông phóng đi xa về phía đông, ông đi tránh về một bên và giữ không giẫm chồng lên các vết chân. Rồi ông lại xuống ngựa và kiểm tra vùng đất, đi bộ tới lui.

"Không còn nhiều điều để khám phá," ông nói khi ông trở lại. "Lối đi chính đã bị rối tung với khi các kỵ sĩ trở lại, đường phía ngoài của họ hẳn là phải gần bờ sông hơn. Nhưng lối đi ở phía đông rất mới và rõ. Không có dấu hiệu nào ở đây về bất kỳ dấu chân nào đi về hướng khác, trừ hướng đi ngược về Anduin. Bây giờ thì chúng ta phải phóng ngựa chậm lại, và phải bảo đảm là không có lối đi hay bước chân nào toả ra từ cả hai bên. Từ chỗ này thì hẳn bọn Orc đã nhận ra rằng chúng đang bị theo dõi; có thể chúng đã cố gắng mang tù binh đi trước khi bị đuổi kịp."

Khi họ phóng ngựa đến trước thì ngày đã trở nên u ám. Những đám mây xám màu trắng đang phủ quanh Wold. Một màn sương che quanh mặt trời, Thậm chí cả những vách dốc đầy cây mọc gần hơn của Fangorn cũng mờ đi, trở nên tối dần khi mặt trời ngã về phía tây. Họ không thấy dấu hiệu nào của bất kỳ lối mòn nào từ phải sang trái, nhưng thỉnh thoảng họ lại băng qua một tên Orc đơn độc nằm ngã gục trên đường khi bỏ chạy, với những mũi tên lông xám cắm vào lưng hoặc cổ họng.

Cuối cùng khi buổi chiều tàn dần thì họ đến bên bờ rừng, và từ trắng đất mở ra giữa những hàng cây đầu tiên họ tìm thấy một vùng đất bốc lửa: màn tro vẫn còn nóng và bốc khói. Bên cạnh nó là một vũng lớn mũ trụ và áo giáp, những tấm khiên vỡ, những thanh gươm gãy, cung và phi tiêu và những khí cụ khác. Trên một cái cọc ở chính giữa là một cái đầu yêu tinh; trên nó vẫn còn thấy vát vương một cái mũ trụ với dấu hiệu trắng. Xa khỏi đó, không xa về phía bờ sông, nơi nó tuôn ra từ lè rừng, là một gò đất. Nó chỉ mới được đắp: đất thô bị phủ bởi những lớp cỏ mới cắt: trên đó cắm mười lăm ngọn kích. Aragorn và các bạn tìm kiếm rộng ra những

vùng đất phía xa của chiến trường, nhưng ánh sáng đang tàn dần, và buổi chiều đang dần buông, mờ ảo và đầy sương. Đến lúc hoàng hôn thì họ vẫn không tìm thấy dấu vết nào của Merry và Pippin.

"Chúng ta không thể làm gì hơn," Gimli buồn bã nói. "Chúng ta đã gặp nhiều câu đố kể từ khi đến Tol Brandir, nhưng đây là câu đố khó gỡ nhất. Tôi đoán rằng những nắm xương cháy của các hobbit bây giờ đã trộn lẫn vào giữa bọn Orc. Đây sẽ là một tin buồn cho Frodo, nếu như anh ta vẫn còn sống để nghe nó; và cũng là một tin buồn cho ông hobbit già đang đợi Rivendel. Elrold sẽ không chấp nhận nó."

"Nhưng Gandalf thì không thể," Legolas nói.

"Nhưng Gandalf đã tự mình lựa chọn, và ông ấy là người đầu tiên ra đi," Gimli nói. "Cái nhìn trước của ông đã phản ông."

"Những lời khuyên của Gandalf không phải được dùng để tìm những tiên liệu về an toàn, dù cho ông hay bất kỳ ai khác." Aragorn nói. "Có một số chuyện nên bắt đầu hơn là từ chối, thậm chí cho dù kết cục của nó có thể bi đát. Nhưng tôi sẽ không rời khỏi đây ngay. Dù trong trường hợp nào thì chúng ta cũng phải đợi ở đây cho đến sáng."

Họ dựng trại sau bãi chiến trường dưới một cái cây nhô ra: nó nhìn giống như một cây hạt dẻ, nhưng nó vẫn có nhiều cái lá nâu lớn từ một năm tháng xa xưa, nhìn giống như những cánh tay khô gầy với những ngón tay dài dạng ra; chúng lắc lư rên rỉ trong gió lạnh màn đêm.

Gimli rùng mình. Họ chỉ mang theo một tấm mền. "Chúng ta hãy thắp một ngọn lửa," ông nói. "Tôi không quan tâm đến nguy hiểm nữa. Hãy để cho bọn orc đến dày đặc như một đám nhậy mùa hè vây quanh một ngọn nến.!"

"Nếu những hobbit bất hạnh bị lạc trong rừng, thì nó có thể dẫn hướng họ đến đây," Legolas nói.

"Và nó có thể dẫn đến những cái khác nữa, không phải Orc hay Hobbit," Aragorn nói. "Chúng ta đã đến gần khu đầm lầy núi của tên phản bội Saruman. Và chúng ta cũng đang ở ngay bên lề

của Fangorn, và người ta nói rằng sẽ rất nguy hiểm nếu chạm vào những cánh cây trong rừng."

"Nhưng Rohirrim đã đốt một trận lửa lớn ở đây vào hôm qua," Gimli nói, "và họ đã đốn ngã những cái cây để đốt lửa, nhưng chúng ta có thể thấy. Nhưng sau đó họ đã qua đêm an toàn, sau khi mọi chuyện chấm dứt."

"Họ có đông người," Aragorn nói, "và họ không để ý đến sự đe dọa của Fangorn, vì họ ít khi đến đây, và họ không đi dưới ngọn cây. Nhưng con đường của chúng ta thì có vẻ như đang dẫn chúng ta vào đúng khu rừng. Cho nên hãy để ý! Đừng chặt vào bất kỳ cái cây sống nào!"

"Không cần thiết," Gimli nói. "Các Kỵ Sĩ đã để lại đủ nhiều cành gỗ vụn, và có rất nhiều cây chết ở đây." Ông bước đi để gom chất đốt, và bện rón nhóm lên một ngọn lửa; nhưng Aragorn thì ngồi im lặng, lưng dựa vào một cái cây lớn, chìm sâu trong suy nghĩ; và Legolas thì đứng lặng lẽ trong khoảng trống, nhìn về phía màn đêm thăm thẳm trong rừng, khẽ chồm tới, nhưng một người đang lắng nghe tiếng động từ rất xa.

Khi Người Lùn đã tạo ra một khoảng sáng nhỏ, ba người bạn tiến lại gần nó và ngồi bên nhau, che ánh sáng bằng dáng người trùm kín của họ. Legolas nhìn lên những cành cây đang vươn ra phía trên họ.

"Nhìn kìa!" chàng nói. "Cái cây đang vui mừng bởi ngọn lửa!"

Có thể là có những bóng đen chuyển động ảo giác trong mắt họ, nhưng rõ ràng là mỗi người bạn đều cảm thấy những cành cây hình như đang toả xuống trên ngọn lửa, trong khi những cành phía trên thì cuối xuống, những chiếc lá nâu dựng cứng lên, và xoa vào nhau như những bàn tay lạnh cóng đang hơ ra thoải mái trước cái ấm.

Chung quanh thật lặng lẽ, dường như khu rừng đen tối và bí ẩn gần bên đang chìm vào những suy nghĩ nghiền ngẫm đầy bí mật. Sau một lúc Legolas lại lên tiếng.

"Celeborn đã cảnh báo chúng ta rằng đừng đi sâu vào Fangorn," chàng nói. "Ông có biết vì sao không, Aragorn? Boromir đã nghe những câu chuyện hoang đường nào về khu rừng này?"

"Tôi đã nghe nhiều truyền thuyết ở Gondor và ở những nơi khác nữa," Aragorn nói, "nhưng nếu như đó không phải là lời của Celeborn thì tôi chỉ coi nó như là những chuyện hoang đường mà Con Người đã dựng lên khi những kiến thức thật sự đã phai nhạt đi. Tôi đã nghĩ đến việc hỏi anh xem thật sự là thế nào. Và nếu như một người Elf của Rừng mà cũng không biết, thì làm sao một Con Người có thể trả lời được?"

"Ông đã đi nhiều hơn tôi," Legolas nói. "Tôi không nghe gì về điều này trong vùng đất của mình, trừ những bài hát nói về Onodrim, mà Con Người gọi là Ents, đã ở đấy từ lâu; vì Fangorn đã xưa lắm rồi, thậm chí xưa như người Elf đã nói."

"Phải, nó đã xưa lắm," Aragorn nói, "nhưng khu rừng ở Cao Nguyên Hầm Mộ, và nó còn lớn hơn nhiều. Elrold nói rằng có hai dòng tộc thân thích, thành lũy sau cùng của những khu rừng vĩ đại vào Những Ngày Trước Đây, Tiền Sinh đã lang thang trong đó khi Con Người vẫn còn ngủ. Nhưng Fangorn vẫn còn giữ riêng những bí mật của riêng nó. Đó là những gì tôi biết."

"Và tôi thì không hề muốn biết," Gimli nói. "Đừng để cho bất kỳ cái gì đang cư ngụ trong Fangorn gây rắc rối đến chúng ta!"

Lúc này họ đang đặt ra các phiên gác, và phiên gác đầu tiên thuộc về Gimli. Những người khác nằm xuống. Gần như ngay tức khắc giấc ngủ trùm xuống họ.

"Gimli!" Aragorn thần thờ nói. "Hãy nhớ là sẽ rất nguy hiểm nếu chặt những cành hay nhánh cây từ những cây sống ở Fangorn. Nhưng cũng đừng đi xa vào trong để tìm kiếm những cây chết. Cứ để lửa tàn đi! Hãy gọi tôi khi cần!"

Và ông ngủ thiếp đi. Legolas nằm bất động, những bàn tay xinh đẹp của chàng đặt trước ngực, mắt chàng nhắm lại, pha lẫn màn đêm vào những giấc mộng của mình, như cách của những người Elf khi ngủ. Gimli ngồi sát lại bên ngọn lửa, trầm ngâm

mân mê những ngón tay của mình lên lưỡi rìu. Cái cây xao động. Không còn âm thanh nào khác nữa.

Thình lình Gimli ngẩng lên, và ngay phía viền quang sáng của ánh lửa có một người đàn ông đang cúi xuống, tựa trên một cây gậy chống, và mặc một cái áo khoác xám rộng, cái mũ rộng vành của ông sụp xuống mắt. Gimli đứng phắt dậy, vào lúc ấy ông quá sửng sốt đến nỗi không sao kêu lên, cho dù ngay lúc đó tâm trí ông đã thoáng nghĩ rằng Saruman đã bắt được ông. Cả Aragorn và Legolas bị đánh thức bởi chuyển động đột ngột, ngồi dậy và nhìn chằm chằm. Người đàn ông không nói hay làm một cử chỉ gì.

"Này, thưa bố, bọn này có thể làm gì được cho ông?" Aragorn nói, đứng bật dậy. "Hãy đến đây sưởi ấm, nếu như ông đang lạnh!" Ông bước tới, nhưng người đàn ông già đã đi mất. Gần bên chỗ ấy không hề vệt đi nào, và họ không dám đi xa hơn. Mặt trăng đã lặn và đêm rất tối.

Thình lình Legolas chợt kêu lên. "Những con ngựa! Những con ngựa!"

Những con ngựa đã đi mất. Chúng đã kéo theo hành lý và biến mất. Đến lúc ấy cả ba người bạn đều đứng lặng yên, choáng váng bởi cú đánh mới này của vận rủi. Họ đang ở bên lề của Fangorn, và những dặm đường vô tận đang ngăn giữa họ với Con Người của Rohan, những bạn bè duy nhất của họ ở vùng đất rộng lớn và nguy hiểm này. Khi họ đứng đấy, thì dường như họ nghe thấy từ xa xa trong màn đêm, âm thanh của những con ngựa đang hí vang. Rồi tất cả trở lại yên lặng, ngoài trừ giá lạnh của cơn gió.

"Thế đấy, chúng đã đi rồi," cuối cùng Aragorn nói. "Chúng ta không thể tìm hay bắt được nó; do đó nếu chúng không muốn trở lại, thì chúng tôi phải đi mà không có chúng. Chúng ta đã bắt đầu bằng đôi chân của mình, và chúng ta vẫn còn chúng."

"Đôi chân!" Gimli. "Nhưng chúng ta không thể ăn chúng như đi cùng với chúng."

Ông ném thêm chất đốt vào lửa và cúi người xuống bên cạnh nó.

"Chỉ mới vài giờ trước ông còn không chịu ngồi lên một con ngựa của Rohan," Legolas phá lên cười. "Nhưng rồi ông sẽ là một kỵ sĩ."

"Không có vẻ như tôi sẽ có cơ hội đâu," Gimli nói.

"Nếu các ông muốn biết tôi nghĩ gì," ông bắt đầu nói sau khi im lặng một lúc "tôi nghĩ rằng đó là Saruman. Còn ai khác nữa chứ? Hãy nhớ đến lời của Jomer: hắn ta thường du hành như một người đàn ông già đội mũ trùm và mặc áo khoác. Những lời ấy có ý nghĩa lắm. Hắn đã đi cùng với những con ngựa của chúng ta, hoặc là đã đuổi chúng đi, và chúng ta thì ở lại đây. Sẽ còn nhiều rắc rối nữa đến với chúng ta, hãy ghi nhớ lời của tôi!"

"Tôi nhớ chúng rồi," Aragorn nói. "Nhưng tôi cũng ghi nhớ rằng người đàn ông già này không có một cái mũ trùm. Tôi vẫn không nghi ngờ rằng phán đoán của ông là đúng, là chúng ta đang gặp nguy hiểm ở đây. Nhưng trong lúc này thì chúng ta không thể làm gì được ngoài việc nghỉ ngơi khi mà chúng ta còn có thể. Bây giờ thì tôi sẽ gác, Gimli. Tôi cần suy nghĩ hơn là ngủ."

Đêm chậm chạp trôi qua. Legolas thay phiên Aragorn và Gimli thay phiên Legolas, và những phiên gác của họ trôi qua. Nhưng không có gì xảy ra cả. Người đàn ông già không xuất hiện lại, và những con ngựa không trở lại.

CHƯƠNG 3

URUK-HAI

Pippin nằm trong bóng tối với một giấc mơ kinh hãi: anh dường như nghe thấy chính giọng nói nhỏ nhoi của mình đang vọng lại trong những đường ống nhỏ với tiếng gọi Frodo, Frodo! Nhưng thay cho Frodo là hàng trăm khuôn mặt orc gớm ghiếc đan nhìn anh trùng trùng trong bóng tối, hàng trăm cánh tay gớm ghiếc đang tóm lấy anh từ mọi hướng. Merry đâu rồi nhỉ?

Anh tỉnh dậy. Gió lạnh phả vào mặt anh. Anh đang nằm ngửa. Chiều tối đang đến và bầu trời phía trên đang tối dần. Anh quay lại và thấy mơ không tệ hơn sự thật là bao. Cổ tay, chân và cổ chân của anh đang bị buộc bằng thừng. Merry nằm cạnh anh, mặt trắng bệch, một miếng giẻ trắng như bản đang buộc quanh trán anh. Một đám quân Orc đông đảo đang đứng ngồi lơ nhô quanh ông. Từng mẫu ký ức đang chậm chạp trở lại với cái đầu nhúc nhúc như búa bổ của Pippin và bắt đầu tách ra khỏi bóng đen mộng mị. Tất nhiên: anh và Merry đã chạy vào rừng. Cái gì đã xảy đến với họ? Vì sao mà họ lại chạy ào đi như thế, không chú ý gì đến ông Người Sải Bước già ấy? Họ đã chạy vào la hét một lúc lâu - anh không thể nhớ được bao xa và bao lâu; rồi thành linh họ đâm sầm vào một nhóm Orc: chúng đang đứng đấy nghe ngóng, và chúng dường như không thấy Merry và Pippin cho đến khi họ gần như chạy vào tay chúng. Merry và anh rút gươm, nhưng bọn Orc không muốn giao tranh, và chỉ đơn giản là giữ họ nằm xuống, thậm chí khi Merry chém nhiều nhất vào tay và sườn chúng. Cậu già Merry ấy khá thật!

Rồi Boromir phóng qua những thân cây. Ông đã chiến đấu với bọn chúng. Ông chém ngã nhiều tên trong bọn chúng và đám

còn lại bỏ chạy. Nhưng chúng không bỏ chạy xa mà lại quay lại để tiếp tục tấn công bởi ít nhất là một trăm tên Orc, một số tên rất lớn, và chúng bắn một trận mưa tên: luôn nhắm vào Boromir. Boromir đã thổi vang tiếng tù và dội khắp khu rừng, và lúc đầu bọn Orc đã mất tinh thần và tháo lui; nhưng rồi không có ai đáp trả tiếng tù và ngoài tiếng vọng của nó. chúng lại tấn công hung hăng hơn bao giờ hết. Pippin không nhớ gì nhiều. Ký ức cuối cùng của anh là Boromir dựa vào một cái cây, rút ra một mũi tên, và rồi bóng tối thành linh ập xuống.

"Tôi nghĩ là tôi đã bị nện vào đầu," anh tự nói với chính mình. "Tôi không biết là Merry tội nghiệp có bị thương nhiều không. Điều gì đã xảy ra với Brrm thế nhỉ? Sao mà bọn Orc không giết chúng ta nhỉ? Chúng ta đang ở đâu, và chúng ta đang đi đâu đây?"

Anh không thể trả lời những câu hỏi này. Anh cảm thấy lạnh và ớn. "Tôi ước gì Gandalf đừng bao giờ thuyết phục Elrold cho phép bọn tôi ra đi," anh nghĩ. "Tôi đã làm gì chứ? Chỉ là một cơn điên khùng: một kẻ lữ hành, một gói hành lý. Và bây giờ tôi đã bị ăn trộm và tôi trở thành một gói hành lý của bọn Orc. Tôi hy vọng là Người Sải Bước hoặc ai đó sẽ đến và nhận lấy chúng tôi! Nhưng tôi nên hy vọng gì về điều ấy? Chẳng lẽ toàn bộ kế hoạch đều tiêu cả rồi sao? Ước gì tôi được tự do!"

Anh dậy giữa một lúc, vô dụng. Một tên trong số đám Orc ngồi gần đó cười phá lên và nói điều gì với một tên đồng bọn bằng thứ ngôn ngữ kinh tởm của bọn chúng. "Hãy nghỉ ngơi khi mày còn có thể, tên nhóc thối tha kia!" rồi hắn nói với Pippin, bằng Ngôn Ngữ Chung, theo cái cách đầy ghê tởm như chính ngôn ngữ của hắn. "Hãy nghỉ đi khi mày còn có thể. Chúng tao sẽ tìm việc cho đôi chân của mày ngay thôi. Mày sẽ ước gì mày đừng ra đi trước khi chúng ta về đến nhà."

"Nếu tao được làm theo ý mình, thì lúc này mày đã ước sao mình đã chết rồi," tên khác nói. "Tao sẽ làm cho mày cho mày kêu chít chít, con chuột khốn khổ kia." Hắn cúi xuống chỗ Pippin đưa những cái nanh vàng khè của hắn sát vào mặt anh. Hắn có một

con dao găm đen với một thanh gươm dài lởm khởm trong tay. "Hãy nằm yên đi, nếu không thì tao sẽ cù mày bằng cái này," hắn rít lên.

"Đừng gây chú ý về phía mày, nếu không tao quên hết mệnh lệnh bây giờ. Isengarders khôn kiếp! Ugluk u bagronk sha pushdug Saruman-glob bhosh skai' hắn chuyển qua một tràng dài giận dữ bằng ngôn ngữ của mình, và nó tắt dần thành một tràng lầm bầm và găm giữ.

Pippin khiếp đảm nằm im, cho dù cơn đau nơi cổ tay và cổ chân của anh càng lúc càng lớn dần, và những viên đá phía dưới anh đang khoan vào lưng anh. Để nghĩ đến chuyện khác anh chăm chú lắng nghe tất cả những gì anh có thể nghe được. Có nhiều tiếng động đang vọng đến từ chung quanh, và cho dù ngôn ngữ của bọn orc lúc nào cũng đầy vẻ căm ghét và giận dữ, dường như rõ ràng rằng là một cuộc tranh cãi đang bắt đầu, và càng lúc càng nóng bỏng.

Trước sự ngạc nhiên của Pippin anh thấy rằng nhiều giọng nói rất dễ hiểu, nhiều tên Orc đang dùng ngôn ngữ bình thường. Dường như đang có thành viên của hai hoặc ba bộ tộc khác nhau tại đây, và chúng không thể hiểu tiếng của những tên orc khác. Có một cuộc tranh cãi giận dữ về việc chúng sẽ làm gì vào lúc này: chúng sẽ đi theo đường nào và nên làm gì với tù nhân.

"Không có thời gian để giết chúng một cách đúng phép," một tên nó. "Không có thời gian để chơi trò đó."

"Không thể làm gì khác," một tên khác nói. "Nhưng vì sao không giết tụi nó cho lẹ, giết tụi nó liền? Chúng là một mối phiền toái đáng nguyên rủa và bọn tao đang vội. Buổi chiều tối đang đến, và tụi ta nên đi ngay."

"Mệnh lệnh," một giọng thứ ba vang lên trong tiếng găm giữ sâu. "Giết tất cả nhưng Không Được giết bọn Halfing; chúng phải được mang được về Còn Sống càng nhanh càng tốt. Đó là mệnh lệnh của tao."

"Họ muốn cái gì?" nhiều giọng nói vang lên. "Vì sao lại còn sống? Chúng có thể dùng để giải trí à?"

"Không! Tao nghe thấy rằng có một tên trong bọn chúng có một cái gì đó, một cái gì đó cần thiết cho Chiến Thanh, một sơ đồ của bọn elf hoặc cái gì đó. Dù sao thì hai tên đó sẽ được dùng để tra hỏi."

"Đó là tất cả những gì mày biết à? Tại sao bọn mình không lục soát chúng để tìm? Chúng mình có thể tìm thấy những thứ mà tụi mình có thể dùng."

"Đó là một ý kiến rất hay," một giọng khinh bỉ cất lên, nhẹ nhàng hơn những giọng khác nhưng ma quái hơn. "Tao có thể không báo cáo lại điều này. KHÔNG được phép lục soát và cướp giật bọn tù nhân: đó là mệnh lệnh của tao."

"Và của tao nữa," một giọng sâu thẳm khác vang lên. "Còn sống và bị bắt giữ; không được cướp phá. Đó là mệnh lệnh của tao."

"Không phải của bọn tao!" nhiều giọng nói vang lên. "Tất cả bọn tao đến đây từ Hàm Mỏ là để giết, và để trả thù cho người của bọn tao. Tao muốn giết, và rồi trở về phương bắc."

"Vậy thì mày có thể muốn lại," một giọng gầm gừ vang lên. "Tao là Ugluk. Tao ra lệnh lệnh. Tao tao trở về Isengard bằng con đường ngắn nhất."

"Thế Saruman là chủ nhân của Con Mắt Vĩ Đại à?" giọng nói ma quái vang lên. "Chúng ta nên trở lại Lugburz ngay."

"Nếu chúng ta có thể băng qua Dòng Sông Vĩ Đại, thì chúng ta có thể," một giọng nói khác nói. "Nhưng không đủ cho chúng ta để đi xuống những cái cầu."

"Tao đã băng qua chúng," giọng nói ma quái nói. "Một con Nazgyl có cánh đang đợi chúng ta phía bắc bờ đông."

"Có thể, có thể! Rồi mày bay đi mà không có tù nhân của bọn tao, và sẽ nhận tất cả công xá và tán tụng ở Lugburz, và để chúng ta đi bộ với những gì chúng tao có để băng qua đất nước Ngựa."

Không, tụi mình phải đi cùng nhau. Những vùng đất này rất nguy hiểm: đầy những tên phản loạn và kẻ cướp thối tha."

"Phải, tụi mình phải đi cùng nhau," Ugluk gầm gừ. "Tao không tin những con heo nhỏ bé tụi bây. Chúng mày không có trí khôn bên ngoài cái chuồng heo của bọn bây. Với bọn tao thì tụi bây chỉ luôn bỏ chạy. Bọn tao là Uruk-hai chinh chiến! Chúng tao đã hạ tên chiến binh vĩ đại. Chúng ta bắt giữ bọn tù binh. Chúng tao phục vụ cho Saruman Thông Thái, Bàn Tay Trắng: Bàn Tay đã cho chúng tao thịt người để ăn. Chúng tao đã ra khỏi Isengard, đã sẽ dẫn chúng bây đến đây, và chúng tao sẽ dẫn tụi bây theo con đường mà chúng tao đã chọn. Tao là Ugluk. Tao đã nói."

"Mày nói quá nhiều rồi đấy, Ugluk," giọng nói ma quái vang lên chế giễu. "Tao tự hỏi làm sao mà ở Lugburz tụi nó lại thích thế. Tụi nó có thể nghĩ rằng đôi vai của Ugluk cần chạm nổi bởi một cái đầu cao quý. Chúng nó có thể hỏi những ý nghĩ quái gở của nó từ đâu đến. Có thể là chúng nó đến từ chỗ Saruman hả? Hẳn ta nghĩ hẳn ta là lại mà áp đặt ý muốn của hẳn cùng với những cái dấu hiệu trắng bản thủ của hẳn? Chúng có thể đồng ý với tao, với Grishnbkh, chúng tin vào người đưa tin của chúng; và tao Grishnbkh nói thế này: Saruman là một thằng ngốc, và một tên ngốc xảo trá bản thủ. Nhưng Con Mất Vĩ Đại đang dối lên hẳn."

"Nó là Heo phải không? Làm sao mà bọn bây thích được gọi là heo bởi những tên dọn phân của tên phù thủy nhỏ bé dơ dáy ấy? Chúng nó ăn thịt orc, tao đảm bảo."

Nhiều tiếng thét vang lên bằng giọng orc trả lời hẳn, và những tiếng loảng xoảng của vũ khí được rút ra. Pippin cẩn thận cuộn người tới, hy vọng thấy những gì sẽ diễn ra. Những tên canh gác anh đã nhập vào đám ầu ẩu. Trong ánh nhập nhoạng anh thấy một tên Orc đen to lớn, có thể là Ugluk, đang đứng đối mặt với Grishnbkh, một sinh vật chân cong và ngắn, với những cánh tay dài và rộng gần như thả xuống sát mặt đất. Chung quanh chúng là nhiều tên yêu tinh nhỏ hơn. Pippin nghĩ rằng những tên này là bọn ở phương Bắc. Chúng rút dao và gươm ra, nhưng ngần ngừ chưa dám tấn công Ugluk.

Ugluk gào lên, một toán Orc khác lớn gần như hấn chạy đến. Rồi thình lình, không cảnh báo trước, Ugluk nhảy vọt đến, với hai nhát chém thần tốc hấn chém bay đầu hai tên đối địch với hấn. Grishnbkh nhảy sang một bên và biến mất vào bóng tối. Những tên khác tránh ra, và một tên bước lùi lại, vấp vào thân hình nằm sóng soài của Merry và thốt lên một tiếng chửi. Nhưng có thể là việc đó lại cứu thoát mạng sống của hấn, vởi vì những tên bên phe Ugluk nhảy vọt qua hấn và chém gục một tên khác với những thanh gươm to bản của chúng. Đó chính là tên canh gác nanh vàng. Cơ thể của hấn đổ phịch xuống ngay phía trên Pippin, vẫn còn nắm chặt thanh gươm lưỡi răng cưa dài của mình.

"Hạ vũ khí xuống!" Ugluk la lên. "Và đừng có làm những việc vớ vẩn nữa! Chúng ta phải đi thẳng về phía tây từ đây, rồi xuống các bậc thang. Từ đây đi thẳng xuống phía dưới, rồi đi dọc bờ sông về phía rừng. Rồi chúng ta sẽ đi suốt ngày đêm. Rõ chưa?"

"Bây giờ," Pippin nghĩ, "chỉ cần tên xấu xí này bận rộn một chút để điều khiển đám lính tráng của hấn, thì tôi sẽ có cơ hội." Một luồng hy vọng bừng lên trong anh. Lưỡi của con dao đen cứa vào tay anh, và rồi trượt xuống cổ tay. Anh cảm thấy máu nhỏ giọt trên tay mình nhưng anh cũng cảm thấy vị lạnh của thép trên da mình.

Những tên Orc đã sẵn sàng để tiếp tục khởi hành, nhưng một số tên phương Bắc vẫn còn ngần ngừ, và những tên Isengard giết chết hai tên trước đám còn lại để thị uy. Nhiều tiếng chửi rửa hồn độn vang lên. Ngay lúc đó không ai để ý đến Pippin cả. Chân của anh bị trói chặt, nhưng tay anh chỉ bị trói quanh cổ tay, và tay anh lại bị trói về phía trước. Anh có thể di chuyển cả hai tay cùng lúc, cho dù chúng bị trói chặt lại với nhau. Anh đẩy tên Orc chết qua một bên, và gần như không dám thở, anh khẽ cứa sợi thừng ở cổ tay lên xuống lưỡi dao. Nó rất bén và cánh tay của tên đã chết giữ nó rất chặt. Sợi thừng đã đứt! Pippin nhanh chóng nắm lấy nó trong những ngón tay và buộc gút nó lại thành hai vòng lỏng lẻo và thả nó xuống tay mình. Rồi anh nằm im trở lại.

"Nhặt đám tù nhân lên!" Ugluk gào lên. "Đừng có mà giở trò với chúng nó! Nếu chúng không còn sống khi chúng tao trở về, thì sẽ có những đứa khác cũng phải chết."

Một tên Orc nắm lấp Pippin như một cái bao, nhét đầu vào giữa hai tay bị trói chặt của anh, nắm lấy tay anh và kéo ra sao, cho đến khi mặt Pippin chà vào cổ hần; và nó cùng xóc nảy với hần. Một tên khác đối xử với Merry y như vậy. Cánh tay đầy móng vuốt của tên Orc giữ chặt tay Pippin cứng như thép; những móng tay của hần cắm vào anh. Anh nhắm chặt mắt và chìm sâu vào những giấc mộng ma quái.

Thình lình anh lại bị ném trở lại lên nền đá. Đêm còn sớm, nhưng ánh trăng mờ đã tắt về phía tây. Họ đang ở trên rìa của một vách đá có vẻ nhưng đang trông ra một biển sương mịt mù. Gần đó có âm thanh của tiếng nước đổ.

"Cuối cùng thì lũ trinh sát cũng đã trở về," một tên Orc sát ngay bên cạnh anh nói.

"Được rồi, thế bọn mày đã phát hiện ra gì?" giọng Ugluk gầm gừ vang lên.

"Chỉ là một kỵ sĩ, và hần đang phóng về hướng tây. Bây giờ tất cả yên rồi."

"Phải, tao dám nói thế. Nhưng bao xa rồi? Những thằng ngốc bọn bây! Đáng lý tụi bây phải bắn nó chứ. Nó sẽ báo động. Cái bọn nuôi ngựa chết tiệt ấy sẽ biết về chúng ta vào sáng mai. Bây giờ chúng ta phải mau chân lên."

Một bóng tối phủ lên Pippin. Đó là Ugluk. "Ngồi dậy!" tên Orc nói. "Người của tao đã quá mệt vì phải vác tụi mày rồi. Bọn tao phải leo xuống và mày phải dùng đến chân của mày. Hãy tỏ ra hữu dụng đi. Không được kêu la, không được cố bỏ chạy. Chúng tao có cách để đáp trả cho những mảnh khoé mà mày sẽ không thích đâu, cho dù chúng sẽ phá đi sự hữu dụng của mày với Chủ Nhân."

Hần cắt sợi dây da quanh chân và cổ chân Pippin, nắm tóc anh và dựng anh đứng lên. Pippin đổ xuống, và Ugluk lại nắm tóc

anh kéo lên lại. Nhiều tên Orc cười phá lên. Ugluk nhét một cái bình vào giữa răng anh và đổ một chất lỏng nóng bỏng vào cổ họng anh: anh cảm thấy một luồng nóng xé lưỡi đổ xuyên qua anh. Vết thương ở chân anh và cổ chân anh biến đi. Anh đã có thể đứng được.

"Bây giờ tới thằng kia!" Ugluk nói. Pippin thấy hấn đi đến bên Merry, vẫn đang nằm cạnh anh, và đá vào anh. Merry rên lên. Ugluk thô bạo nắm lấy anh để dựng anh ngồi dậy, và giật cái băng ra khỏi đầu anh. Rồi hấn bôi lên vết thương một chất đen lấy ra từ một cái hộp gỗ nhỏ. Merry la lên và dấy giụa dữ dội.

Những tên Orc vỗ tay và huýt sáo. "Không thể chịu được thuốc chữa thương dành cho nó," chúng chế nhạo. "Nó không biết cái gì tốt cho nó. Ai! Chúng tao sẽ có một trò vui sau này."

Nhưng ngay lúc ấy Ugluk không tham gia vào việc pha trò. Hấn đang cần phải vội và phải chiều theo những kẻ miễn cưỡng đi cùng. Hấn chữa thương cho Merry theo cách của bọn orc; và vết thương của anh lành lại rất nhanh. Khi hấn cưỡng ép đổ một ngụm chất lỏng từ cái bình của hấn và cổ họng người hobbit, cắt dây trói chân của anh và kéo anh đứng dậy thì Merry đã có thể đứng, nhìn xanh xao nhưng rắn rỏi và thách thức, và đã có vẻ hồi sinh rất nhiều. Vết thương trên trán anh không còn đau nữa, nhưng nó để lại một vẹo cho đến những ngày cuối đời của anh.

"Chào, Pippin!" anh nói. "Thế cậu cũng đã được đi du hành một lúc rồi hả? Khi nào thì bọn này có giường và bữa sáng đây?"

"Vậy thì!" Ugluk. "Không có những thứ đó! Coi chừng cái lưỡi của tụi mày. Không được nói chuyện với nhau. Bất kỳ rắc rối nào cũng sẽ được báo cáo lại vào lúc cuối, và Ngài sẽ biết cần phải làm gì để đáp trả bọn này. Chúng mày sẽ cũng có giường và bữa sáng: nhiều hơn là cái dạ dày của tụi mày có thể chịu được."

Bọn orc bắt đầu đi xuống một đường hẻm hẹp dẫn xuống vùng đồng bằng sương mù phía dưới. Merry và Pippin, bị ngăn cách bởi hơn một tá tên Orc, leo xuống cùng với chúng. Khi đi xuống đáy bọn chúng bắt đầu bước đi trên cỏ, và tinh thần của các hobbit lại bừng lên.

"Nào, đi thẳng!" Ugluk quát lên. "Đi về phía tây và quá lên phía bắc một chút. Đi theo Lugdush."

"Nhưng chúng ta sẽ làm gì vào lúc mặt trời mọc?" một số tên phương Bắc nói. "Cứ tiếp tục chạy," Ugluk nói. "Bọn mày nghĩ sao? Ngồi trên cỏ và đợi cái đám Da Trắng đến để tham dự buổi cắm trại à?"

"Nhưng chúng tôi không thể chạy trong ánh ban ngày."

"Bọn mày sẽ chạy với tao đằng sau bọn mày," Ugluk nói. "Chạy! Hoặc là bọn mày sẽ không còn bao giờ thấy lại những cái lều thân yêu của bọn mày nữa! Bởi Bàn Tay Trắng! Tại sao lại gửi cái lũ giòi bọ này tham gia chuyến đi chứ, cái bọn chỉ mới được huấn luyện phân nửa. Chạy đi, lũ khốn khiếp! Chạy trong khi đêm vẫn còn!"

Thế rồi cả toán bắt đầu chạy dọc với những bước sải dài của bọn Orc. Bọn chúng không có thứ tự, thở hồng hộc, xô đẩy nhau, và nguyên rửa nhau; nhưng tốc độ của bọn chúng rất nhanh. Mỗi hobbit được canh chừng bởi ba tên. Pippin ở xa phía sau đường chạy. Anh không biết là mình có thể chạy theo nhịp này được bao lâu: anh đã không ăn gì kể từ lúc sáng. Mỗi tên trong đám canh chừng anh có một cây roi. Nhưng vào lúc ấy cái thức uống của bọn orc vẫn còn bưng trong anh. Trí khôn của anh, cũng đã bưng tỉnh lại. Cứ chốc chốc lại có một tầm nhìn tự ý hiện vào tâm trí của anh với khuôn mặt rần rởi của Người Sải Bước đang cúi xuống phía sau một vệt đi tối tăm, và đang chạy, chạy từ sau. Nhưng thậm chí dù là một Ranger cũng có thể thấy được gì ngoài một vệt đi hỗn độn những dấu chân Orc? Dấu chân nhỏ bé của anh và Merry sẽ bị phủ lấp bởi bước chân của những đôi giày bọc thép đằng trước, đằng sau và chung quanh họ.

Họ chỉ mới đi được khoảng một dặm khỏi vách đá nơi dãy đất hướng xuống dẫn vào một vùng đất rộng hơn lún xuống, nơi đất rất mềm và ẩm ướt. Sương mù phủ quanh nơi đất, những tia sáng cuối cùng của ánh trăng lười liềm le lói loé lên. Những hình bóng tối tăm của bọn Orc ở phía trước mờ đi, và rồi mất hút.

"Ai! Đều bước nào!" Ugluk la lên từ phía sau.

Một ý nghĩ đột ngột thoáng lên trong tâm trí Pippin, và anh thực hiện nó ngay. Anh rẽ về phía bên phải, và lẩn xuống khỏi tầm với của tên canh gác đang bám chặt anh, hướng về phía sương mù; anh vươn người về phía bãi cỏ.

"Dừng lại!" Ugluk kêu lên.

Một khoảnh khắc xáo trộn và rối loạn diễn ra. Pippin chạy ngược lên. Nhưng những tên Orc đang đuổi theo anh. Thành có cái gì đó lơ mơ hiện ra ngay phía trước anh.

"Không còn hy vọng trốn thoát!" Pippin nghĩ. "Nhưng còn một hy vọng là tôi có để lại những dấu vết của chính mình mà không bị xáo tung trên nền đất ướt." Anh dò dẫm với hai tay bị trói lên cổ họng, và tháo cái trâm cài chiếc áo khoác của mình. Vừa lúc những cánh tay dài và những móng vuốt cứng rắn chộp lấy anh. Anh buông rơi nó xuống. "Tôi hy vọng là nó sẽ nằm ở đây đến tận cùng," anh nghĩ. "Tôi không biết vì sao mà tôi lại làm vậy. Nếu những người khác đã trốn thoát, thì tất cả họ có thể đã đi với Frodo rồi."

Một đường roi cuộn quanh chân anh, và anh cố kìm một tiếng kêu rên.

"Đủ rồi!" Ugluk chạy lên và kêu lên. "Nó vẫn còn muốn chạy hả. Cho bọn nó chạy! Hãy cứ dùng roi làm kẻ nhắc nhở nó."

"Nhưng thế là chưa hết đâu," hán gầm gừ, quay về phía Pippin. "Tao sẽ không quên đây. Việc trả giá cho việc này chỉ phải hoãn lại thôi. Đi!"

Cả Pippin lẫn Merry đều không nhớ gì nhiều về phần sau của chuyến đi. Những cơn ác mộng kinh khiếp và những sự tỉnh giấc kinh khiếp pha trộn vào nhau thì một đường hầm dài đau khổ, trong đó hy vọng đang bùng lên càng lúc càng mờ dần. Họ chạy, và họ chạy, cố gắng để theo kịp nhịp đi của bọn Orc, chốc chốc lại ném những ngọn roi độc ác được vung ra đầy gian ác. Nếu họ ngừng lại hoặc vấp ngã, họ bị tóm lấy và lôi đi suốt một đoạn dài.

Vị ẩm của chất uống của bọn orc đã tan đi. Pippin cảm thấy lạnh và mệt trở lại. Thành linh anh ngã sấp mặt xuống xuống nền cỏ. Những cánh tay cứng rắn với những móng vuốt hung hăng tóm lấy anh và nâng anh lên. Anh lại bị vác đi như một cái bao một lần nữa, và bóng tối phủ xuống anh: đó là bóng tối của một đêm khác, hay chỉ là bóng đen trong mắt anh, anh không thể nói được.

Anh lơ mơ tỉnh dậy khi những tiếng kêu thét vang lên: có vẻ như nhiều tên Orc đang yêu cầu ngừng lại. Ugluk đang gào thét. Anh cảm thấy mình đang bị ném ra đất, và anh nằm yên đó cho đến khi những giấc mộng tối đen lại trùm xuống anh. Nhưng anh không trốn thoát khỏi cơn đau được bao lâu; vì những móng vuốt thép của những cánh tay tàn nhẫn lại chụp xuống anh. Anh bị giằng xé một lúc lâu, và rồi bóng đêm chậm chạp tan đi, và anh trở lại với thế giới thức tỉnh và thấy rằng trời đã sáng. Những mệnh lệnh vang lên, và anh lại ném đầy thô bạo xuống nền cỏ. Rồi anh nằm đó một lúc, chiến đấu với sự tuyệt vọng. Đầu anh nóng bỏng, nhưng từ trái tim trong cơ thể anh đoán rằng anh đã được cho uống một ngụm thuốc khác. Một tên Orc cúi xuống anh, và ném cho anh một ít bánh mì với một dải thịt sấy khô. Anh vội vã ăn miếng bánh xám mốc meo, nhưng không ăn thịt. Anh đói lả nhưng không đói lả đến mức ăn một miếng thịt tươi được ném cho anh bởi một tên Orc, miếng thịt mà anh không dám đoán là nó được làm từ loài sinh vật nào.

Anh ngồi dậy và nhìn quanh. Merry ở cách đó không xa. Họ đang ở trên bờ của một dòng sông hẹp đang chảy nhanh. Những dãy núi phía trước lơ mơ: một ngọn núi cao đang đón những tia nắng đầu tiên của mặt trời. Một bóng đen lơ mơ của khu rừng đang nằm trên những vách dốc thấp hơn phía trước họ.

Có nhiều tiếng la thét và thảo luận giữa bọn Orcs; một cuộc tranh cãi dường như đang diễn ra giữa bọn phương Bắc và bọn Isengarder. Một số chỉ ngược về phía phương nam, và một số chỉ về phía đông.

"Được lắm," Ugluk nói. "Hãy để chúng nó cho tao! Không có giết chóc, như tao đã nói với bọn mày lúc trước; nhưng nếu bọn mà

muốn vất đi tất cả những gì mà chúng ta đã có được, thì cứ ném đi! Tao sẽ trông chừng nó. Cứ để cho Uruk-hai chinh chiến làm mọi việc, như thường lệ. Nếu bọn mày sợ bọn Da Trắng, thì chạy đi! Chạy đi! Rừng kia," hấn la lên, chỉ về phía trước. "Đi đi! Đó là hy vọng tốt nhất cho chúng mày. Chúng mày cút đi! Và nhanh lên, trước khi tao chém vài cái đầu xuống, để cho những tên khác sáng mắt ra."

Có những tiếng nguyên rửa và ẩu đả, rồi phần lớn những tên phương Bắc tách ra và biến đi, khoảng trên một trăm tên, chạy như điên đại dọc theo bờ sông về hướng ngọn núi. Những hobbit bị bỏ lại với bọn Isengarder: một toán Orc đen đúa khắc nghiệt, đông ít ra là gấp bốn, ngăm ngăm, mắt xéch với lông mày rậm và những thanh gươm ngắn to bản. Vài tên phương Bắc lớn hơn và cứng rắn hơn ở lại với chúng.

"Bây giờ bọn ta sẽ xử lý với Grishnbkh," Ugluk nói; nhưng thậm chí một vài thủ hạ của chính hấn cũng nhìn với vẻ bất an về phía nam.

"Tao biết," Ugluk gầm gừ, "Những tên cưỡi ngựa đáng nguyên rửa đang theo dấu chúng ta. Nhưng tất cả là do lỗi của mày, Snaga. Mày và những thằng trình sát khác nên cắt bég đôi tai của tụi mày đi. Nhưng bọn ta là chiến binh. Chúng ta sẽ được thử thịt ngựa, và hoặc là thứ khác ngon hơn."

Ngay lúc đó thì Pippin thấy được vì sao toán quân chỉ về phía đông. Từ hướng đó đang vẳng lên tiếng kêu khàn khàn, và Grishnbkh lại xuất hiện trở lại, và sau lưng hấn là một toán khác giống hấn: những tên Orc chân cong tay dài. Chúng vẽ một con mắt đỏ trên khiên của chúng. Ugluk bước lên để đón chúng. "Thế là chúng mày đã trở lại rồi à?" hấn nói. "Đã biết nghĩ rồi hả?"

"Tao trở lại để thấy là Mệnh Lệnh đã được thực thi và bọn tù binh an toàn." Grishnbkh trả lời.

"Đúng đấy!" Ugluk nói. "Bọn mày đã có vô ích. Tao thấy là mệnh lệnh đã được thực thi dưới lệnh tao. Và bọn mày còn trở lại làm gì nữa? Bọn mày vội lắm. Bọn mày có bỏ quên gì hả?"

"Tao bỏ quên lại một thằng ngốc," Grishnbkh gầm gừ. "Nhưng ở đây có một số gã khoẻ mạnh đi cùng với nó không nên để mất đi. Tao biết là mày đang dẫn tụi nó vào chỗ nguy. Tao đến để giúp tụi nó."

"Tuyệt thật!" Ugluk cười. "Nhưng trừ phi mày có được tinh thần để giao tranh, không thì mày chọn sai đường rồi. Lugburz là đường của mày. Bọn Da Trắng đang đến. Cái gì đã xảy ra cho Nazgyl quý giá của mày? Nó đã lãnh một cú khác rồi à? Nào, nếu mày có mang nó theo, thì có thể nó hữu dụng đó, nếu những tên Nazgyl này là những gì mà chúng muốn."

"Nazgyl, Nazgyl," Grishnbkh nói, run lên và liếm môi, như thể đó là một từ có một vị ghê tởm mà hắn đang ném một cách đầy đau khổ. "Mày nó đến cái nằm sâu dưới những ước mơ tối tăm của mày, Ugluk," hắn nói. "Nazgyl! A! Tất cả những gì chúng muốn! Sẽ có ngày mày ước sao là đã chưa từng nói những điều này. Đồ khỉ khọt!" hắn gầm lên giận dữ. "Mày nên biết rằng chúng là con người của Con Mất Vĩ Đại. Nhưng là tên Nazgyl có cánh thì chưa đây, chưa đâu. Ngài chưa để cho những tên ấy lộ diện qua Dòng Sông Vĩ Đại đâu, chưa đâu, còn sớm lắm. Chúng dùng cho Chiến Tranh - và những mục đích khác."

"Hình như mày biết nhiều đấy," Ugluk nói. "Nhiều hơn cần thiết với mày, tao đoán là vậy. Có thể là những thằng ở Lugburz có thể tự hỏi như thế nào, và vì sao. Nhưng trong lúc đó thì những thằng Uruk-hai ở Isengard vẫn làm những công việc bẩn thỉu, như thường lệ. Đừng có chấp nhận làm nô lệ ở đây! Hãy tập hợp cái đám tạp nham của mày lại! Những con heo khác đã chạy cuống vào rừng rồi. Mày nên đi theo chúng. Mày sẽ không sống sót trở lại Dòng Sông Vĩ Đại đâu. Biến ngay! Liền! Tao sẽ theo sát mày."

Những tên Isengarder lại tóm lấy Merry và Pippin và quàng lên lưng chúng. Rồi toán quân lại khởi hành. Chúng chạy hàng giờ, chỉ thỉnh thoảng ngừng lại để đổi các hobbit sang những tên khác. Có thể vì chúng nhanh và dẻo dai hơn, và vì theo kế hoạch của Grishnbkh, những tên Isengarder dần băng qua những tên Orc vùng Mordor, và những tên của Grishnbkh tiến lại gần ở đằng

sau. Chúng cũng nhanh chóng tập về phía những tên phía Bắc ở đằng trước. Khu rừng bắt đầu gần hơn.

Pippin ê ẩm và rã rời, đầu anh bị chà xát với những cái xương hàm bản thủ và những cái tay lông lá của tên Orc đang giữ anh. Ngay tức khắc ở phía trước anh cúi ngược lại, và những cái chân dày cộm rần rỏi cứ nâng lên hạ xuống, nâng lên rồi hạ xuống, không nghỉ ngơi, như thể chúng được làm bằng dây thép và sừng, đều đều đếm từng giây ác mộng trong một khoảng thời gian vô tận.

Đến chiều thì toán quân của Ugluk bắt kịp toán phương Bắc. Chúng lả đi trong ánh sáng mặt trời, mặt trời mùa đông đang toả sáng trên bầu trời lạnh lẽo mờ nhạt cho dù nó vẫn sáng; đầu của chúng cúi xuống và lưới chúng lè ra.

"Đồ giòi bọ!" những tên Isengarder la lên. "Bọn bây sẽ bị nấu chín. Bọn Da Trắng sẽ bắt chúng mày và ăn thịt chúng mày. Chúng đang đến kìa!"

Một tiếng kêu từ phía Grishnbkh chứng tỏ rằng đó không phải chỉ là một lời giễu suông. Những kỵ mã, đang phóng đến rất nhanh, đã thật sự hiện ra: vẫn còn ở xa phía sau, nhưng đang hướng về phía bọn Orc, hướng về phía họ như một đợt thủy triều đang trùn lên một nhúm người rải rác trên đầm lầy.

Bọn Isengarder bắt đầu chạy với tốc độ tăng vọt lên khiến cho Pippin kinh hãi, dường như đó là một cuộc đột phá ghê gớm cho chặng cuối của cuộc đua. Rồi anh thấy rằng mặt trời đã lặn, chìm sau Rặng Núi Sương Mù; bóng đêm đang lan đi trên khắp vùng đất. Những chiến binh Mordor ngẩng đầu lên cũng bắt đầu gia tăng tốc độ. Khu rừng trở nên tối và gần hơn. Chúng đã băng qua vài cái cây mọc bên ngoài. Vùng đất đang bắt đầu hướng lên, càng lúc càng dốc; nhưng bọn Orc không ngừng lại. Cả Ugluk và Grishnbkh đều kêu lên, thúc đẩy bọn chúng trong nỗ lực cuối cùng.

"Chúng sẽ làm được. Chúng sẽ trốn thoát," Pippin nghĩ. Và rồi anh cố gắng để xoay cổ lại, để liếc nhìn ngược lại bằng một mắt qua vai mình. Anh thấy các kỵ sĩ ở phía đông đã xuống ngang

bằng với bọn Orc, đang phóng nước đại trên đồng bằng. Mặt trời sáng ánh vàng trên những ngọn kích và mũ trụ của họ, và lấp lánh trên mái tóc phấp phới của họ. Họ đang bao vây bọn Orc vào trong, không cho chúng tản ra, và đang đuổi chúng dọc theo bờ sông.

Anh rất băn khoăn không hiểu những người này là ai. Lúc này anh ước gì là anh đã học hỏi nhiều hơn ở Rivendell, quan sát nhiều hơn những cái bản đồ và mọi thứ khác; nhưng trong những ngày ấy, kế hoạch cho cuộc hành trình có vẻ như được hoạch định từ những bàn tay nhiều khả năng hơn, và anh chẳng bao giờ được hỏi đến từ Gandalf, hay từ Người Sải Bước, và thậm chí từ Frodo. Và tất cả những gì anh có thể nhớ về Rohan là con ngựa của Gandalf, con Bắn Sao Bóng Đêm, đã đi ra khỏi vùng này. Điều này có vẻ đầy hy vọng, cho đến lúc này.

"Nhưng làm sao mà họ biết rằng bọn tôi không phải là Orc?" anh nghĩ. "Tôi không nghĩ rằng họ thậm chí đã nghe về hobbit ở dưới này. Tôi cho rằng tôi nên vui vì bọn Orc này sắp bị tiêu diệt đến nơi, nhưng tôi nên tự cứu mình là hơn." Có thể là anh và Merry sẽ bị giết cùng nhau với những kẻ bắt giữ họ, trước khi là thậm chí những Con Người ở Rohan để ý đến họ.

Vài kỵ sĩ có vẻ như là những cung thủ, rất thành thạo với việc bắn tên từ trên mình ngựa đang phi. Vừa phóng ngựa rất nhanh vào tầm tên họ vừa bắn tên vào những tên Orc bị rơi lại phía sau, và nhiều tên trong số bọn chúng ngã xuống; rồi những kỵ sĩ lượn vòng ra xa khỏi tầm tên để tránh bọn cung thủ của kẻ thù đáp trả, đám này bắn lại loạn xạ, không dám ngừng lại. Điều này xảy ra nhiều lần, và có một lần những mũi tên đã rơi vào giữa bọn Isengarder. Một tên trong số chúng, ngay ở trước mặt Pippin, vấp ngã và không bao giờ đứng dậy nữa.

Đêm đã xuống mà các không thấy các Kỵ Sĩ đến gần để giao tranh. Nhiều tên Orc đã ngã xuống, nhưng vẫn còn khoảng hai trăm tên. Trong đêm sớm bọn Orc chạy đến một gò nhỏ. Lề rừng đã rất gần, có thể là không còn hơn ba furlong nữa, nhưng chúng không thể đi hơn nữa. Các kỵ mã đã bao quanh chúng. Một đám

nhỏ không tuân theo lệnh của Ugluk, cứ chạy về phía rừng: chỉ có ba tên trở về.

"Được, thế là chúng ta đã đến đây," Grishnbkh nhạo báng. "Lãnh đạo tốt đấy! Tao hy vọng là Ugluk vĩ đại sẽ lại lãnh đạo chúng ta,"

"Quảng đáng Halfling xuống!" Ugluk ra lệnh, không chú ý gì đến Grishnbkh. "Mày, Lugdush, lấy thêm hai thằng khác và đứng canh tụi nó! Không được giết tụi nó, trừ phi bọn Da Trắng bắt thủ xuyên tới. Hiểu chưa? Khi nào tao còn sống, tao còn muốn tụi nó. Nhưng bọn chúng không được kêu la, không được giải cứu. Trói giò tụi nó lại!"

Phần cuối của mệnh lệnh được thi hành một cách tàn nhẫn. Nhưng Pippin lại thấy rằng đây là lần đầu tiên anh ở gần Merry. Bọn Orc gây nên nhiều tiếng động lộn xộn, la hét và rút vũ khí, và các hobbit cố gắng thì thầm với nhau một lúc.

"Tôi không nghĩ nhiều về chuyện này." Merry nói. "Tôi cảm thấy gần như đã xong. Đừng nghĩ là tôi có thể bỏ được xa, thậm chí nếu tôi được tự do."

"Lembas!" Pippin thì thầm. "Lembas: tôi vẫn còn một ít. Cậu còn không? Tôi không nghĩ là bọn chúng lấy hết mọi thứ ngoài những thanh gươm của bọn ta."

"Phải, tôi còn một gói trong túi tôi," Merry nói, "nhưng nó hẳn là đã bị nghiền nát ra rồi. Dù sao đi nữa thì tôi cũng không thể nhét miệng mình vào túi được!"

"Cậu không cần phải làm vậy đâu; tôi sẽ-"; nhưng một cái đá hung dữ đã cảnh cáo Pippin rằng những tiếng ồn ào đã giảm xuống; và bọn canh gác đang canh chừng.

Đêm lạnh và lặng lẽ. Tất cả xung quanh gò đất mà bọn Orc tập trung đầy những ngọn lửa nhỏ canh gác sáng lên; lấp lánh ánh vàng đỏ trong màn đêm, một vòng vây hoàn chỉnh quanh chúng. Chúng đang ở trong một tầm cung dài, nhưng các kỵ sĩ không lộ diện dưới ánh sáng, và bọn Orc lảng phí khá nhiều tên về phía ánh lửa, cho đến khi Ugluk ra lệnh cho chúng ngừng lại. Các kỵ sĩ

không gây ra tiếng động nào. Một lúc sau thì ánh trăng chiếu xuyên qua màn sương trong đêm, rồi thỉnh thoảng có thể thấy những bóng đen thoáng hiện đây đó trong ánh sáng trắng, khi họ di chuyển liên tục không ngừng.

"Chúng đang đợi Mặt Trời, bọn khốn khiếp!" những tên canh gác gầm gừ. "Sao chúng ta không tập hợp lại và đánh xuyên ra? Thằng Ugluk già nghĩ là nó đang làm gì thế, tao muốn biết lắm?"

"Tao dám nói là mày sẽ biết," Ugluk gầm gừ và bước lên từ phía sau. "Mày nghĩ là tao không nghĩ gì hết hả? Thằng khốn! Mày cũng tồi tệ như những thằng hỗn tạp khác: những con giòi bọ và khi đột ở Lugburz. Việc thử công kích tụi nó không có tác dụng gì đâu. Tụi nó chỉ việc kêu lên và chạy đi, và có thừa những thằng cưỡi ngựa bắn thủ đến càn quét bọn ta ra bã.

"Chỉ một điều những con giòi bọ này có thể làm: chúng có thể nhìn rất tinh trong bóng tối. Nhưng những thằng Da Trắng này có đôi mắt tốt hơn phần lớn Con Người, theo những gì tao nghe thấy; và đừng quên những con ngựa của tụi nó! Chúng nó có thể thấy cả gió đêm, hoặc là người ta nói vậy. Vẫn còn một chuyện mà những thằng khá chưa biết: Mauhur và người của nó đang ở trong rừng, và chúng sắp sửa trở về đây vào bất kỳ lúc nào."

Lời của Ugluk có vẻ như đủ để làm thoả mãn bọn Isengarder; nhưng những tên Orc khác thì vẫn xuống tinh thần và bất tuân. Chúng cử ra vài tên quan sát, nhưng phần lớn bọn chúng đều nằm dài ra đất, nghỉ ngơi trong bóng tối dễ chịu. Trời đã thật sự tối trở lại; vì ánh trăng đã băng qua phía tây chìm vào một đám mây dày; và Pippin không thể thấy gì trong vòng vài bước chân. Những đám lửa chẳng mang chút ánh sáng nào đến bên gò đồi. Tuy nhiên các kỵ sĩ không chỉ đơn thuần là đợi cho đến bình minh và để cho kẻ thù của họ nghỉ ngơi. Một tiếng thét chợt vang lên từ sườn đông của ngọn đồi cho thấy là có điều gì đó không ổn. Có vẻ như một số Con Người đang phóng đến gần, xuống khỏi ngựa, trườn đến bên khu trại và giết nhiều tên Orc, và rồi họ lại biến mất. Ugluk phóng xuống để ngăn sự hỗn loạn lại.

Pippin và Merry ngồi dậy. Những tên canh gác họ, những tên Isengarder, đã đi cùng Ugluk. Nhưng nếu các hobbit có bất kỳ ý nghĩ nào về việc trốn thoát, thì những ý nghĩ ấy tan biến ngay. Một cánh tay dài lông lá đã vòng quanh cổ từng hobbit một và kéo họ đi cùng. Họ lơ mơ nhận ra cái đầu to tướng của Grishnbkh và khuôn mặt gớm guộc của hắn nằm giữa họ; hơi thở hôi thối của hắn phả xuống má họ. Hắn bắt đầu cào soát họ. Pippin rùng mình khi những ngón tay cứng lạnh lần xuống lưng anh.

"Nào, những thằng nhỏ của tao!" Grishnbkh thì thầm nhẹ nhàng. "Tận hưởng tốt việc nghỉ ngơi chứ? Hay là không? Một nơi khá bất tiện, có thể vậy: gươm và roi một bên, và những ngọn kích kinh tởm một bên! Những người nhỏ không nên can thiệp vào chuyện quá lớn với họ." Những ngón tay của hắn tiếp tục dò dẫm. Trong mắt hắn ánh lên một ánh sáng giống như một ngọn lửa mờ nhưng nóng bỏng.

Ý nghĩ đột ngột trở về với tâm trí Pippin, như thế nó được đoán trực tiếp từ ý nghĩ cấp tốc từ kẻ thù của anh: "Grishnbkh đã biết về Chiếc Nhãn! Hắn đang tìm nó, trong khi Ugluk đang bận rộn: hắn có thể muốn nó cho chính mình." Một nỗi sợ hãi lạnh lẽo tràn vào tim Pippin, nhưng cùng lúc ấy anh tự hỏi anh không biết mình có thể lợi dụng mong ước của Grishnbkh vào việc gì.

"Tôi không biết là ông có thể tìm được nó theo cách này không," anh thì thầm. "Không dễ tìm nó đâu."

"Tìm nó?" Grishnbkh nói: những ngón tay của hắn không trườn mò nữa mà chộp xuống vai Pippin. "Tìm cái gì? Mà đang nói về cái gì thế, thằng nhỏ?" Ngay lúc ấy Pippin im lặng. Rồi thình lình trong bóng tối anh phát ra tiếng động từ trong họng mình: gollum, gollum. "Không có gì, châu báu của ta," anh nói thêm

Người hobbit thấy những ngón tay của Grishnbkh xoắn lại. "Ô hô!" tên yêu tinh nhẹ nhàng rút lên. "Đó là cái mà nó muốn nói đấy à? Ô hô! rất rất nguy hiểm, thằng nhỏ ạ."

"Có thể," Merry nói, bây giờ anh đã đoán ra ý nghĩ của Pippin. "Có thể; nhưng không chỉ cho chúng tôi. Ông vẫn không

biết chuyển kinh doanh tốt nhất của chúng tôi. Ông muốn nó hay không? Và ông sẽ đổi nó với cái gì?"

"Tao có muốn nó không? Tao có muốn nó không?" Grishnbkh nói, nhưng thể đang giải đố; nhưng tay hắn run lên bần bật. "Tao sẽ đổi nó với cái gì? Tụi mày muốn nói gì?"

"Chúng tôi muốn nói," Pippin nói, cẩn thận chọn lựa lời nó, "việc mò mẫm trong bóng tối không có ý nghĩa gì cả. Chúng tôi có thể tiết kiệm thời gian và rắc rối cho ông. Nhưng ông phải cởi trói chân cho chúng tôi trước, nếu không chúng tôi sẽ không làm gì, không nói gì cả."

"Những thằng ngu nhỏ bé dịu dàng đáng yêu," Grishnbkh rít lên, "những gì chúng mày có, và những gì chúng mày biết, sẽ được lấy ra khỏi chúng mày vào đúng lúc: mọi thứ! Bọn mày sẽ không mong ước gì hơn là có thể nói để làm thoả mãn Người Tra Hỏi, chúng mày chắc chắn sẽ làm thế: nhanh thôi. Chúng tao không vội hỏi đâu. Ôi trời, không! Bọn mày nghĩ là bọn mày được giữ mạng lại vì cái gì chứ? Những thằng nhỏ thân thương, xin hãy tin tao khi tao nói là nó không kém tử tế đâu: thậm chí với sai lầm của thằng Ugluk nữa."

"Tôi thấy việc này cũng dễ tin thôi," Merry nói. "Nhưng ông vẫn chưa mang được con mồi của mình về nhà. Và mọi chuyện có vẻ như đang không xảy ra theo ý ông, cho dù điều gì đang xảy ra. Nếu chúng tôi đến Isengard, thì Grishnbkh vĩ đại sẽ không có lợi lộc gì: Saruman sẽ lấy tất cả những gì ông ta có thể tìm thấy. Nếu như ông muốn cái gì đó cho mình, thì đây là lúc để thoả thuận."

Grishnbkh bắt đầu mất tự chủ. Cái tên Saruman đặc biệt làm hắn vô cùng mất tự chủ. Thời gian trôi qua và sự xáo động đang lắng xuống. Ugluk hoặc những tên Isengarder có thể trở về bất kỳ lúc nào.

"Bọn mày có nó không - bất kỳ tên nào trong số bọn mày?" hắn gầm gừ.

"Gollum, gollum!" Pippin nói.

"Cởi trói chân cho chúng tôi trước!" Merry nói.

Họ cảm thấy tay của tên Orc đang run lên dữ dội. "Bọn khốn, những đồ chấy rận nhỏ bé dơ bẩn!" hắn rít lên. "Cởi trói chân cho chúng mày? Tao sẽ cởi từng thớ thịt trên người chúng mày. Chúng mày nghĩ là tao không thể lục lợi trên chúng mày đến tận xương à? Lục lợi chúng mày! Tao sẽ cắt cả hai đùi chúng bây thành những mẩu thịt run rẩy. Tao không cần đến sự giúp đỡ của đôi chân chúng mày để cho chúng mày chạy đi - và chúng mày lấy hết của tao!"

Thình lình hắn tóm lấy họ. Sức mạnh trong những cánh tay dài và đôi vai của hắn thật ghê gớm. Hắn kẹp mỗi người ở dưới nách; và nghiền họ vào hông; hai bàn tay to lớn ngót ngạt chặn ngang miệng họ. Rồi hắn phóng vọt đến, hơi cúi xuống. Hắn đi thật nhanh nhẹn và lặng lẽ, cho đến khi hắn đi đến bên lề đất. Thế rồi, lựa chọn một khoảng trống ở giữa những người canh gác, hắn nhảy vọt qua như một bóng đen ma quái biến vào màn đêm, lao xuống bờ dốc và chạy về phía tây, về hướng dòng sông đang chảy ra khỏi rừng. Hướng này dẫn ra một khoảng trống mở rộng mà chỉ có một đóm lửa.

Sau khi chạy được khoảng mười hai yard thì hắn ngừng lại, ngó láo liên và nghe ngóng. Không thể thấy hoặc nghe được gì. Hắn rón rén trườn đến, gần như cúi gập người lại. Rồi hắn lại ngồi xổm xuống và lắng nghe. Và rồi hắn đứng dậy, như thể định mạo hiểm chạy vọt đi. Ngay chính lúc một hình bóng đen ngòm của một kỵ sĩ hiện ra ngay phía trước hắn. Con ngựa khịt mũi và lui lại. Người đàn ông kêu lên.

Grishnbkh quăng mình về phía nền đất, kéo theo các hobbit phía dưới hắn; rồi hắn rút gươm ra. Rõ ràng là hắn định giết tù binh của mình, hơn là để họ chạy trốn hoặc được cứu; nhưng ý định của hắn không thành. Ánh gươm mờ vung lên, và ánh sáng toả từ ngọn lửa ở bên trái hắn. Một mũi tên vọt ra khỏi vùng tối: nó được nhắm rất điêu luyện, hoặc là được chỉ dẫn bởi số mệnh, và xé rách toạc tay phải của hắn. Hắn buông rơi gươm và gào lên. Có tiếng móng guốc rầm rập vang lên, và thậm chí ngay cả Grishnbkh cũng nhảy chồm lên và chạy, hắn bị bắt kịp và một

ngọn kích xuyên qua hần. Hần rống lên một tiếng kinh hồn và nằm gục xuống bất động.

Các hobbit còn lại trên nền đất, nơi Grishnbkh bỏ họ lại. Một kỵ mã khác nhanh chóng phóng đến giúp đỡ đồng đội. Cho dù là nhờ vào khả năng thị giác tốt đặc biệt, hoặc vì một giác quan khác đi nữa, con ngựa nhảy dựng lên và nhẹ nhàng phóng vút qua họ; nhưng người kỵ sĩ của họ không thấy họ, đang nằm ẩn dưới những tấm áo khoác elf của mình, quá khiếp đảm vào lúc ấy, và quá sợ đến không dám chuyển động.

Cuối cùng Merry cục cựa và nhẹ nhàng thì thào: "Đến giờ thì mọi thứ đều ổn cả: nhưng làm sao mà chúng ta tránh khỏi bị đâm xuyên qua đây."

Câu trả lời gần như đến ngay tức khắc. Những tiếng kêu la của Grishnbkh đã đánh động bọn Orc. Từ những tiếng kêu thét vọng đến từ gò đất các hobbit biết là sự biến mất của họ đã bị phát hiện: Ugluk có thể đã chém rụng vài cái đầu. Rồi thỉnh thoảng những tiếng kêu thét trả lời bằng giọng orc vang lên từ phía phải, vượt ra khỏi vòng tròn lửa, vang từ phía rừng và núi. Mauhur hình như đã đến và đang tấn công những người bao vây. Có tiếng vó ngựa phi nước đại vang lên. Các Kỵ Sĩ đang mạo hiểm tập hợp thành vòng tròn gần hơn quanh gò đất giữa những mũi tên của bọn Orc, nhờ đó ngăn chặn không cho tên nào phá vây, trong khi một đội các phóng ra để đương đầu với những tên mới đến. Thỉnh thoảng Merry và Pippin nhận ra rằng mình đã ra khỏi vòng vây mà không cần di chuyển gì: không còn gì ngăn cản họ chạy trốn nữa.

"Nào," Merry nói; "chỉ cần chúng ta được tự do tay chân, chúng ta có thể chạy đi. Nhưng tôi không thể chạm được vào cái gút, tôi cũng không thể cầm nó được."

"Không cần phải thử," Pippin nói. "Tôi sẽ nói với cậu: tôi đang cố giải phóng tay mình đây. Những cái vòng này chỉ để chơi thôi. Cậu nên ăn vài miếng lembas đã."

Anh tháo những cuộn dây thừng ra khỏi cổ tay mình, và lần tìm trong túi. Những miếng bánh đã vỡ vụn, nhưng vẫn còn tốt, vẫn còn nằm trong lớp lá bọc của họ. Các hobbit ăn hai hoặc ba

miếng bánh. Vị của chúng mang lại cho họ ký ức về những khuôn mặt xinh đẹp, tươi cười, và cái cảm giác thức ăn trong những ngày yên bình giờ đã xa. Nhưng họ trầm ngâm ăn nó trong một lúc, ngồi lặng trong bóng tối, không chú ý đến những tiếng la hét và âm thanh của trận đánh gần bên. Pippin là người đầu tiên trở về với thực tại.

"Chúng ta phải đi thôi," anh nói. "Đợi một lúc!" Thanh gươm của Grishnbakh nằm gần ngay tay anh, nhưng nó quá nặng và quá thô đối với anh; nên trườn tới, và trên xác của tên yêu tinh anh rút một con dao bén ra khỏi vỏ. Anh nhanh chóng dùng nó cắt dây trói cho họ.

"Nào!" Anh nói. "Khi chúng ta đã nóng người lên, có thể chúng ta có thể đứng dậy được, và có thể đi. Nhưng trong trường hợp nào chúng ta cũng nên khởi hành bằng cách bò."

Họ bò. Mặt cỏ sâu và oằn xuống, và điều đó có ích cho họ: nhưng có vẻ như đây là một công việc lâu dài chậm chạp. Họ tránh ra khỏi đám lửa canh gác, và luồn về phía trước từng chút một, cho đến khi họ đến bên lề của dòng sông, đang ùng ục chảy ra khỏi bóng đen dưới bờ sâu của nó. Rồi họ nhìn ngược lại.

Những tiếng động đã tắt đi. Cuối cùng thì Mauhur và người của hắn cũng đã bị giết hoặc bị đuổi đi. Các Kỵ Sĩ đã trở lại với sự im lặng đáng sợ của họ trong bóng đêm. Nó không kéo dài lâu. Đêm đã khuya lắm rồi. Ở phía Đông, nơi vẫn còn tạnh mây, bầu trời đang sáng dần.

"Chúng ta phải đi tìm chỗ nấp," Pippin nói, "hoặc là chúng ta sẽ bị trông thấy. Việc các kỵ sĩ này phát hiện ra chúng ta không phải là bọn Orc sau khi chúng ta đã bị giết chết sẽ chẳng có lợi gì cho chúng ta." Anh đứng dậy và giậm chân. "Những sợi dây thừng này cắt vào tôi đến tận xương; nhưng chân tôi đã ấm lại rồi. Bây giờ thì tôi có thể đi lảo đảo được rồi. Cậu thì sao, Merry?"

Merry đứng dậy. "Vâng," anh nói, "tôi có thể xoay xở được. Lembas quả là thần dược! Và nó còn có một cảm giác còn hơn cả cái ấm của thuốc của bọn Orc. Tôi không biết nó làm bằng gì. Tôi

tin rằng tốt hơn là không nên biết. Hãy uống một ngụm nước để xua sạch những ý nghĩ về nó nào!"

"Không ở đây, bờ dốc quá," Pippin nói. "Đi thẳng nào!"

Họ quay lại và chậm chạp đi cạnh bên nhau theo bờ sông. Đằng sau họ ánh sáng đang bùng lên ở phía Đông. Khi đi bên cạnh thì họ so sánh các dấu hiệu, nói chuyện nhẹ nhàng theo phong cách hobbit về những gì đã xảy ra kể từ khi họ bị bắt. Không có người nghe nào có thể đoán được từ lời của họ rằng họ đã bị hành hạ dữ dội, đã trải qua những hiểm nguy thảm khốc, và đi mà không có hy vọng gì về sự tra tấn và cái chết; và thậm chí vào lúc này, như họ đã biết rõ, họ cũng không có nhiều cơ hội tìm thấy lại bạn bè hoặc được an toàn trở lại.

"Có vẻ như cậu đã làm việc rất tốt, Thầy Took ạ," Merry nói. "Cậu sẽ gần như sẽ có được một chương trong quyển sách của ông Bilbo già, nếu như tôi còn có cơ hội để kể lại cho ông ấy. Công việc tốt đấy: đặc biệt là việc đoán được rằng tên hung đồ lông lá ấy sẽ giở trò, và chơi lại hấn. Nhưng tôi không biết là có ai theo được dấu vết của cậu và tìm thấy cây trâm ấy. Tôi ghét việc mất đi cây trâm của mình, nhưng tôi e rằng cây của cậu sẽ mất đi mãi mãi."

"Tôi sẽ phải xem lại những ngón chân của mình, nếu như tôi là cậu. Thật sự là lúc này người Anh Em Họ nhà Brandybuck đang ở phía trước. Đó là nơi anh ta sẽ đi. Tôi không cho rằng cậu đang chú ý nhiều đến việc chúng ta đã ở đâu; nhưng tôi đã dùng thời gian ở Rivendell tốt hơn. Chúng ta đang đi về phía tây dọc theo Entwash. Phía cuối của Rặng Núi Sương Mù đang ở phía trước, và rồi đến Khu Rừng Fangorn."

Thậm chí khi anh đang nói thì cạnh tối của khu rừng đã trườn xuống ngay phía trước họ. Bóng đêm có vẻ như đang tạo hình dưới những cái cây vĩ đại của nó, trườn đến từ Bình Minh đang đến.

"Đi nào, thưa Thầy Brandybuck!" Pippin nói. "Hoặc là quay lại! Chúng ta đã được cảnh báo về Fangorn. Nhưng ai biết về nó sẽ không quên nó."

"Tôi không quên," Merry trả lời; "nhưng với tôi thì khu rừng có vẻ tốt hơn, tất cả cũng vậy thôi, hơn là quay lại về giữa chiến trường."

Anh mở đường đi dưới những cành cây lớn. Chúng có vẻ già đến mức không thể đoán được tuổi. Những tầng địa y lớn treo xuống phía trước họ, xào xạc trong tiếng gió thổi. Các hobbit nhìn ra khỏi vùng bóng đen, nhìn xuống những vách đá: những hình bóng vụng trộm trong ánh sáng mờ nhạt nhìn giống như những đứa trẻ elf trong những hồ sâu đang nhìn ra Khu Rừng Hoang Dã với vẻ sững sờ trong Bình Minh của chúng.

Xa khỏi Dòng Sông Vĩ Đại, và Lãnh Địa Nâu, Bình Minh đang đến, trải dài theo từng chặng đường xám từ xa, đỏ rực như ánh lửa. Những tiếng tù và sẵn bắn vang vọng để đón chào nó. Các Kỵ Sĩ vùng Rohan đột ngột bừng tỉnh. Những tiếng tù và lại vang lên đáp trả.

Merry và Pippin lắng nghe, thật rõ ràng trong không khí lạnh giá, tiếng hí của những con ngựa chiến, và những tiếng hát đột ngột của nhiều người. Quầng sáng của Mặt Trời đã nâng lên, một vòng cung lửa, phủ trên đường viền của thế giới. Rồi với một tiếng thét thật lớn, các Kỵ Sĩ xông lên từ phía Đông; ánh lửa đỏ sáng rực trên áo giáp và kích của họ. Bọn Orc kêu thét lên và bắn những mũi tên còn lại về phía họ. Các hobbit thấy nhiều kỵ mã ngã gục; nhưng đội ngũ của họ vẫn tiến lên đồi và tràn lên nó, và vòng vây lại siết lại và lại tiến công. Phần lớn những tên còn sống tản ra và bỏ chạy tứ tung, bị theo đuổi đến chết từng tên một. Nhưng một đội, giữ với nhau thành một mũi đen, hướng thẳng đầy kiên quyết về phía rừng. Chúng lao thẳng lên vách đá về phía những người canh gác. Lúc này chúng đã đến gần, và dường như chắc chắn là chúng sẽ trốn thoát: chúng đã đánh gục ba Kỵ Sĩ chắn đường chúng.

"Chúng ta đã quan sát quá lâu," Merry nói. "Đó là Ugluk! Tôi không muốn gặp lại hắn." Các hobbit quay trở lại và lao vụt xuống vùng tối thăm thẳm trong rừng.

Do vậy họ đã không thấy màn cuối, khi Ugluk bị bắt kịp và bị giữ lại ở sát ngay lề Fangorn. Cuối cùng hắn bị giết ở đây bởi Jomer, Thống Chế Thứ Ba của vùng Đánh Dấu, người đã xuống ngựa và đấu gươm cùng hắn. Và trên một vùng rộng lớn, các Kỵ Sĩ tinh mắt đã rượt đuổi và đánh ngã vài tên Orc đã trốn ra và vẫn còn sức bỏ chạy.

Rồi họ đặt các đồng đội đã ngã xuống vào một cái gò và hát lời cầu nguyện của mình, và rồi các Kỵ Sĩ đốt một đồng lửa lớn và rải tro của kẻ thù đi. Đợt tấn công đã kết thúc như thế, và không có tin tức nào được gửi về Mordor hay Isengard; nhưng khói từ đồng lửa đã bốc cao đến tận trời và đã được nhiều đôi mắt cảnh giác thấy được.

CHƯƠNG 4

CÂY RÂU

Các hobbit đi với tốc độ nhanh nhất có thể trong sự cho phép của bóng đêm và khu rừng chằng chịt, đi dọc theo những dòng suối đang chảy, hướng về phía tây và dẫn lên vách dốc của những ngọn núi, càng lúc càng đi sâu hơn vào Fangorn. Nỗi sợ hãi của họ đối với bọn Orc từ từ tắt dần, và bước chân của họ chùng lại. Một cảm giác ngọt ngào kỳ lạ trùm lấy họ, như thể không khí trở nên quá loãng hoặc quá ít để thở.

Cuối cùng Merry dừng lại. "Chúng ta không thể đi như thế này được," anh thở hổn hển. "Tôi cần một ít không khí."

"Dù sao thì cũng phải uống một chút," Pippin nói. "Tôi không rạc ra rồi." Anh trèo lên một cái rễ của một cái cây khổng lồ nhúng vào dòng suối, và cúi xuống vốc lên một ít nước trong tay mình. Nước rất trong và lạnh, nên anh uống nhiều hớp. Merry làm theo anh. Nước làm họ phục hồi và lên tinh thần; vì họ ngồi lại một lúc bên bờ suối, nhúng tay chân xuống nước qua loa, cho đến khi họ hoàn toàn tan biến và ánh hoàng hôn xám xịt từ mọi hướng.

"Tôi cho rằng họ hẳn là đã lạc chúng ta rồi phải không?" Pippin nói, dựa lưng vào thân cái cây khổng lồ. "Chúng ta có thể ít nhất đi theo dòng chảy của con suối này, dòng Entwash hay cậu muốn gọi nó là gì cũng được, và rồi ra trở lại đường cái."

"Chúng ta có thể, nếu chân chúng ta làm được điều đó," Merry nói; "và nếu chúng ta có thể thở một cách đúng phép được."

"Phải, ở trong đây rất tối và ngọt ngào," Pippin nói. "Dường như nó lại khiến tôi nhớ đến căn phòng cũ ở tại Ngôi Nhà Vĩ Đại của dòng họ Took ở tận Smial tại Tuckborough: một ngôi nhà lớn,

đồ đạc chẳng hề được di chuyển hay thay đổi qua biết bao thế hệ. Họ nói rằng ông Took Già sống ở đó hàng năm trời, trong khi ông ta và ngôi nhà cùng trở nên già cỗi và mòn mỏi đi - và nó chẳng hề thay đổi từ khi ông ta qua đời, khoảng một thế kỷ trước. Một ông Gerontius Già là ông cố của tôi: điều này khiến quá khứ còn được lưu lại phần nào. Nhưng nó chẳng là gì với cái cảm giác già cỗi của khu rừng này. Hãy nhìn những tầng địa y kéo vệt nhỏ nước xum xuê tua tủa này! Phần lớn những ngọn cây có vẻ như được bao phủ phân nửa bởi những cái lá khô xơ xác chẳng bao giờ rụng cả. Thật là rối rắm. Tôi không thể tưởng tượng ra mùa xuân ở đây sẽ như thế nào; nếu như từng có mùa xuân ở đây; thì nó vẫn thiếu một vẻ dọn dẹp sạch sẽ của mùa xuân."

"Nhưng dù sao thì Mặt Trời cũng phải chiếu xuống ở đâu đó chứ." Merry nói. "Nó hoàn toàn không giống như những gì ông Bilbo mô tả ở Mirkwood. Nơi đây hoàn toàn toàn tối tăm và đen ngòm, và là ngôi nhà của những sinh vật hắc ám tối tăm. Nơi này chỉ lờ mờ tối, với những cái cây ghê rợn. Cậu không thể tưởng tượng là có thú vật sống tại đây hoặc ở đây suốt một thời gian dài."

"Không, và không có cả hobbit nữa," Pippin nói. "Và tôi cũng không thích cái ý nghĩ thử xuyên qua nó nữa. Tôi cho rằng chẳng có gì để ăn được suốt một trăm dặm. Lương thực của chúng ta còn bao nhiêu?"

"Còn ít lắm," Merry nói. "Chúng ta chạy mà gần như không mang theo thứ gì ngoài một vài túi lembas dự trữ, và bỏ lại hết mọi thứ đằng sau." Họ nhìn lại những gì còn lại từ những cái bánh của người elf: những mẫu vụn còn đủ cho năm ngày tiện tặn, và đó là tất cả. "Và không có cả một mẫu chần nữa," Merry nói. "Tôi nay chúng ta sẽ lạnh đây, cho dù chúng ta đi đâu."

"Được rồi, tốt nhất là chúng ta nên quyết định xem mình sẽ đi đường nào," Pippin nói. "Buổi sáng vẫn phải tiếp tục mà."

Ngay lúc đó họ chợt chú ý đến một luồng sáng vàng vừa xuất hiện, ở xa phía trước trong cánh rừng: dường như một tia sáng mặt trời vừa thành linh xuyên phá được mái rừng.

"Hullo!" Merry nói. "Mặt Trời hẳn là đã lặn vào một đám mây trong khi chúng ta đang ở dưới những cái cây này, và bây giờ nó lại lộ dạng ra; hoặc là nó đã lên đủ cao để chiếu xuống xuyên qua khoảng trống. Không còn xa nữa đâu, hãy đi và tìm hiểu xem nào!"

Họ thấy rằng nơi đó xa hơn họ nghĩ. Vùng đất vẫn dốc dần lên, và nó trở nên đầy đá. Ánh sáng chiếu rộng hơn khi họ đi, và họ sớm thấy rằng có một bức tường đá phía trước mình: một bờ đôi, hoặc là một sự kết thúc đột ngột của một cái rẽ dài đâm xuyên qua rặng núi đằng xa. Trên nó không có cây cối nào mọc cả, và mặt trời đang rọi hẳn xuống bề mặt đá của nó. Những nhánh cây nhỏ ở chân nó vươn ra cứng và thẳng, như thể đang vươn ra tìm hơi ấm. Thay cho sự xám xịt mòn mỏi lúc trước, khu rừng lúc này sáng rực lên với một màu nâu màu mỡ, và với những lớp vỏ cây xám đen nhìn giống như những lớp da bóng loáng. Những thân cây sáng rực với một lớp xanh lá cây mềm mại nhìn như cỏ non: một mùa xuân sớm hay một khung cảnh thoáng qua của nó đang bao phủ họ.

Trên bề mặt của bức tường đá là một cái gì đó nhìn giống như một bậc thang: có thể nó được tạo ra tự nhiên, được tạo ra bởi thời tiết và bởi sự nứt nẻ của đá, vì nó rất lởm chởm và gồ ghề. Nó dâng cao lên, gần như bằng với đỉnh của những thân cây, nơi có một bờ che dưới một vách đá. Không có gì mọc ở đó ngoại trừ vài bãi cỏ và lau sậy bên lề của nó, và một gốc cây già chỉ còn lại hai cành cây: nó nhìn giống như một người đàn ông già xương xẩu, đứng đấy, chập chờn trong nắng sáng.

"Lên đó nào!" Merry vui vẻ nói. "Bây giờ thì thở một chút không khí, và nhìn quanh vùng đất!"

Họ vấp vấp leo lên vách đá. Nếu như cầu thang được làm bởi con người thì nó dành cho những đôi chân lớn hơn và dài hơn đôi chân của họ. Họ hăm hở một cách đáng ngạc nhiên khi những vết thương và đau đớn khi họ bị giam cầm đã được chữa khỏi một cách kỳ lạ và thể lực của họ đã được phục hồi. Cuối cùng họ cũng đến bên lề của mái che gần như ở dưới chân của gốc cây già; rồi họ

chạy lên và rẽ vòng quanh, lưng hướng về phía ngọn đồi, họ thở sâu, và nhìn về phía đông. Họ thấy rằng họ chỉ mới đi được vào rừng ba hoặc bốn dặm: đầu của những ngọn cây dẫn xuống bờ dốc và hướng về phía đồng bằng. Ở đây, gần bên lề rừng, những vòng khói đen cao xoắn lên, bông bành trôi về phía họ.

"Gió đã đổi chiều," Merry nói. "Nó lại thổi sang hướng đông trở lại rồi. Trên đây sẽ lạnh đây."

"Phải," Pippin nói; "tôi sợ là đó chỉ là một tia sáng lập loè thoáng qua, và trời rồi sẽ xám trở lại. Thật là đáng tiếc! Khu rừng già xù xì này nhìn khác hẳn trong ánh mặt trời. Tôi gần như cảm thấy là tôi thích nơi này."

"Gần như anh đã cảm thấy thích Khu Rừng! Điều đó tốt đấy! Những người như các anh không thường gặp đâu," một giọng nói lạ vang lên. "Hãy quay lại để ta nhìn vào mặt các anh. Ta gần như cảm thấy là ta không thích cả hai anh, nhưng chúng ta đừng vội vã. Quay lại!" Một cánh tay lớn với những khớp khuỷu gồ ghề hạ xuống vai mỗi người, và họ bị vặn lại, nhẹ nhàng nhưng không thể cưỡng lại được; và hai cánh tay vĩ đại nhắc họ lên.

Họ thấy mình đang nhìn vào một khuôn mặt khác thường nhất trần đời. Nó giống như một khuôn mặt Con Người rất lớn, một thân hình gần giống như Quỷ Khổng Lồ, cao ít nhất là mười bốn foot, rất cứng cáp, với một cái đầu rất cao, và gần như không có cổ. Khó mà nói được là nó mặc một lớp vỏ màu xanh và xám, hay đó là lớp nguy trang của nó. Dù sao thì những cánh tay, cách thân cây một khoảng ngắn, không hề có những nếp nhăn mà được bao phủ bởi một lớp vỏ nâu nhẵn mịn. Mỗi cái chân khổng lồ có bảy ngón. Phần dưới của khuôn mặt dài được bao phủ bởi một bộ râu dài quét lệch xệch màu xám, rậm rậm, gần giống như một cành con ở gốc, phần ngọn của nó mỏng và đầy râu. Nhưng vào lúc ấy các hobbit không chú ý gì nhiều ngoài cặp mắt. Đôi mắt sâu hoắm này đang quan sát họ, chậm chạp và cẩn thận, nhưng vô cùng xuyên thấu. Chúng màu nâu, phát ra một luồng sáng xanh lá cây. Sau đó Pippin thường cố miêu tả lại cảm giác đầu tiên của anh về chúng.

"Tuồng như là có một cái thác khổng lồ phía sau chúng, phủ đầy những năm tháng của ký ức và những suy nghĩ lâu dài, chậm chạp và đều đặn; nhưng bề mặt của chúng đang rực sáng cùng hiện tại: giống như ánh mặt trời lung linh trên những chiếc lá bên ngoài một cái cây khổng lồ, hoặc giống như những đợt sóng của một cái hồ rất sâu. Tôi không biết nhưng cảm thấy dường như có cái gì đó đang mọc lên khi đang ngủ từ mặt đất, bạn có thể nó thế, hoặc chỉ là một cảm giác tự tại như là một cái gì đó thành linh thức dậy giữa đỉnh mái và đỉnh lá, giữa mặt đất và sâu thẳm và bầu trời, và đang quan sát bạn với cùng một sự quan tâm chậm chạp đang được nó đẩy vào chính mình trong những năm tháng vô tận."

"Hrum, Hoom," giọng nói thì thầm, một giọng sâu như là tiếng nhạc cụ từ gió rừng sâu thẳm. "Thật sự là rất lạ! Đừng vội vã, đó là khẩu hiệu của ta. Nhưng nếu như ta đã thấy các anh, trước khi ta nghe thấy giọng của các anh - ta thích chúng: những giọng nó nhỏ dễ thương: chúng khiến ta nhớ lại một cái gì đó mà ta không thể nhớ - nếu như ta thấy các anh trước khi ta nghe các anh, thì ta đã giẫm lên các anh, mang các anh đến cho bọn Orc nhỏ bé, và sau đó mới tìm xem mình phạm lỗi gì. Thật sự thì các anh rất lạ. Cánh nhánh ơi, lạ lắm!"

Pippin, vẫn còn kinh ngạc, không còn cảm thấy sợ nữa. Anh cảm thấy một sự hồi hộp tò mò dưới cặp mắt này, nhưng không còn sợ nữa. "Xin cho biết," anh nói, "ông là ai? Và ông là cái gì?"

Một cái nhìn kỳ lạ loé ra từ đôi mắt già, có vẻ như một ánh đèn phòng; những giếng sâu đã bị che phủ lại. "Hrum, giờ thì," giọng nói trả lời," được lắm, ta là một Ent, hoặc là người ta gọi ta như vậy. Phải, Ent là một từ. Ta là Ent, anh có thể nói thế, theo cách nói của anh. Fangorn là tên của ta, dựa theo một số người khác. Một số khác lại gọi là Cây Râu. Ta sẽ là Cây Râu."

"Một Ent?" Merry nói. "Đó là cái gì? Nhưng ông tự gọi mình là gì? Tên thật của ông là gì?"

"Hoo, nào!" Cây Râu trả lời. "Hoo! Bây giờ điều đó sẽ được nói! Đừng vội. Và ta đang hỏi. Các anh đang ở trên đất của ta. Các

anh là ai, ta tự hỏi? Ta không thể chứa chấp các anh. Các anh không có vẻ như nằm trong những danh sách cổ mà ta đã được học khi ta còn trẻ. Nhưng đó là một lúc lâu, lâu lắm rồi, và họ có thể đã làm ra những danh sách mới. Xem nào! Xem nào! Điều đó là thế nào nhỉ?

Hãy học đi, kiến thức về Những Sinh Vật Sống!

Trước tên hãy nêu lên bốn giống người tự do:

Lâu đời hơn tất cả, những đứa trẻ elf vô lo

Đào sâu hơn tất cả, những Người Lùn trong những ngôi nhà tối tăm

Sinh ra từ đất mẹ, những người Ent già như những ngọn núi xa xăm

Những Con Người trần thế, chủ của những con chiến mã:

Hùm, hùm, hùm

Hải ly thì xây dựng, hươu nai nhảy thật nhanh

Gấu thì săn mồi, lợn lòi là chiến binh

Chó săn thì vội vã, thỏ nhút nhát vô cùng...

Hùm, hùm, hùm

Tổ đại bàng trên núi, bò thì gặm cỏ xanh

Hươu đực có sừng mọc, điều hâu nhanh thật nhanh

Thiên nga thì trắng nhất, rắn lạnh lẽo nhất trần...

Hoom, hùm; hoom, hùm, rồi sao nữa? Room tum, room tum, roomty toom tum.

Đó là một danh sách dài, nhưng dù sao đi nữa các anh vẫn không trùng vào đâu cả!"

"Có vẻ như chúng tôi không có tên trong những danh sách cổ, và những câu chuyện cổ," Merry nói. "Nhưng chúng tôi đã tồn tại từ lâu rồi. Chúng tôi là hobbit."

"Sao không thêm một dòng mới vào danh sách nhỉ?" Pippin nói. "Hobbit lớn một nửa, cư ngụ ở lỗ sâu. Hãy điền tên chúng tôi

vào giữa bốn giống người, kế tiếp Con Người (Con Người Lớn) và ông sẽ hiểu được mọi chuyện."

"Hừm! Không tệ, không tệ," Cây Râu nói. "Sẽ làm thế. Thế các anh sống trong những cái lỗ hỏ? Có vẻ đúng và hợp lý. Dù vậy thì ai gọi các anh là hobbit hỏ? Ta không cảm thấy cái tên này có vẻ elf. Những người Elf nghĩ ra những từ lạ lắm: họ bắt đầu là vậy mà."

"Không ai gọi chúng tôi là hobbit cả; tự chúng tôi gọi mình như vậy," Pippin nói.

"Hoom, hừm! Nào nào! Đừng vội! Các anh tự gọi mình là hobbit hỏ? Nhưng các anh đừng nên nói tên mình với ai cả. Các anh sẽ tiết lộ tên đúng của mình nếu các anh không cẩn trọng."

"Chúng tôi không cẩn trọng về điều này," Merry nói. "Thật ra tôi là một người Brandybuck, Mediaroc Brandybuck, cho dù phần lớn mọi người chỉ gọi tôi là Merry."

"Và tôi là một người Took, Peregrin Took, nhưng tôi thường được gọi là Pippin, hoặc thậm chí chỉ là Pip."

"Hừm, nhưng ta thấy các anh là những kẻ vội vã," Cây Râu nói. "Ta rất hân hạnh có được sự tin tưởng của các anh; nhưng các anh không nên quá tự do ngay như thế. Có những người Ent này và những người Ent kia, các anh biết đấy; hoặc là những người Ent và những thứ nhìn giống như Ent nhưng thật ra là không phải; như các anh có thể nói. Ta sẽ gọi các anh là Merry và Pippin nếu các anh thích - đó là những cái tên dễ thương. Và ta sẽ không nói với các anh tên của ta, dù bất kỳ giá nào." Một vẻ nửa hiểu biết, nửa hóm hỉnh kỳ lạ toát ra với một luồng ánh sáng từ trong mắt của ông. "Vì một điều đã tồn tại từ lâu: tên của ta lúc nào cũng già đi, và ta đã sống rất lâu, lâu lắm rồi; nên tên của ta là cả một câu chuyện. Trong ngôn ngữ của ta thì những cái tên thật sẽ nói với các anh câu chuyện về chúng, trong ngôn ngữ Ent cổ xưa như các anh nói. Đó là một ngôn ngữ dễ thương, nhưng sẽ mất một khoảng thời gian dài để nói mọi thứ về nó, bởi vì chúng ta không nói gì về nó cả, trừ khi nó đáng tốn một khoảng thời gian dài để nói, và để lắng nghe."

"Nhưng giờ thì," và đôi mắt trở nên rất sáng và "hiện tại", có vẻ như chúng nhỏ đi và vô cùng sắc cạnh, "chuyện gì đang xảy ra? Các anh làm cái gì ở đây? Ta có thể thấy và nghe (và ngửi thấy lẫn cảm thấy nữa) rất nhiều từ đây, từ đây, từ cái a-lalla-lalla-rumba-kamanda-lind-or-buruml này. Xin lỗi: đó là một phần của tên của ta; ta không biết ngôn ngữ bên ngoài gọi nó là gì: các anh biết đấy, chúng ta là như thế, nơi ta đứng và nhìn ngắm những buổi sáng tươi đẹp, và nghĩ về Mặt Trời, và về bãi cỏ bên dưới cánh rừng, và về những con ngựa, về những đám mây, về sự sinh sôi nảy nở của thế giới. Chuyện gì đang xảy ra? Gandalf đang muốn làm gì? Và những thứ này - burbrum," ông tạo ra một tiếng động rầm rì giống như tiếng nhạc organ lạc điệu - "bọn Orc này, tên Saruman trẻ tuổi đang đi xuống Isengard làm gì? Ta muốn biết tin tức. Nhưng đừng đi quá nhanh đấy."

"Có nhiều thứ đang diễn ra," Merry nói: "và thậm chí nếu chúng tôi có kể nhanh; thì cũng phải cần rất lâu để kể lại. Nhưng nếu ông nói chúng tôi không vội, thì chúng tôi nên kể lại những gì với ông gần đây? Ông có cảm thấy thô lỗ không, nếu chúng tôi hỏi xem ông sẽ làm gì với chúng tôi, và ông đang ở phe nào? Và ông biết ông Gandalf à?"

"Phải, ta biết ông ta: đó là phù thủy duy nhất thật sự quan tâm đến cây cối" Cây Râu trả lời. "Các anh biết ông ta à?"

"Phải," Pippin buồn bã nói, "chúng tôi biết. Ông ấy là một người bạn vĩ đại, và ông ấy là người dẫn đường của chúng tôi."

"Thế thì ta có thể trả lời các câu hỏi của các anh," Cây Râu nói. "Ta sẽ không để các anh đi mà không làm bất kỳ điều gì với các anh: không phải là như các anh nói là "làm cái gì đó cho anh" đâu. Chúng ta có thể cùng nhau làm được một số chuyện. Ta không biết gì về các phe phái cả. Ta đi theo đường ta; nhưng đường của các anh có thể ở cùng với đường của ta một lúc. Nhưng các anh đang nói về Bậc Thầy Gandalf như thể ông ấy đang ở trong một câu chuyện đã đi đến tận cùng rồi."

"Phải, đúng vậy," Pippin buồn bã nói. "Câu chuyện có vẻ như vẫn tiếp tục, nhưng tôi sợ là ông Gandalf đã rơi khỏi nó."

"Hoo, nào nào!" Cây Râu nói. "Hoom, hừm, à, được rồi." Ông ngừng lại, nhìn các hobbit thật lâu. "Hoom, à, được rồi, ta không biết phải nói gì. Tiếp đi nào!"

"Nếu như ông thích nghe thêm," Merry nói, "chúng tôi sẽ kể cho ông nghe. Nhưng nó sẽ mất một lúc lâu. Ông có thể thả chúng tôi xuống không? Chúng ta không thể cùng ngồi ở đây trong ánh mặt trời khi nó vẫn còn đang chiếu được à? Ông hẳn là đã phát mệt với việc giữ chúng tôi trên cao thế này rồi."

"Hừm, mệt à? Không, ta không mệt. Ta không dễ gì mệt đâu. Và ta sẽ không ngồi xuống đâu. Ta rất là, hừm, rất là mềm dẻo. Nhưng hãy ở đây, Mặt Trời đang chiếu. Chúng ta hãy để cái này - các anh gọi nó là gì?"

"Đòi?" Pippin đề nghị. "Bề mặt? Bạc thang?" Merry đề nghị.

Cây Râu lặp lại những lời này với vẻ trầm ngâm. "Đòi. Phải, nó là thế. Nhưng đó là một từ khinh xuất với một thứ đã đứng đây kể từ khi phần này của thế giới tạo hình. Thôi kệ. Chúng ta hãy để cái này lại, và đi."

"Chúng ta sẽ đi đâu?" Merry hỏi.

"Về nhà ta, hoặc là một trong những ngôi nhà của ta," Cây Râu trả lời.

"Nó xa không?"

"Ta không biết. Có thể các anh cho là xa. Nhưng điều đó có nghĩa gì?"

"Nào, ông thấy đấy, chúng tôi đã mất hết tất cả đồ đạc của mình," Merry nói. "Chúng tôi cần một ít thức ăn."

"O! Hừm! Các anh không cần lo về chuyện đó," Cây Râu nói. "Ta có thể cho các anh một thứ sẽ giữ cho các anh xanh tốt và mọc lớn lên trong một lúc rất lâu. Và nếu chúng ta quyết định cùng đi với nhau, ta có thể đặt các anh xuống bên ngoài vùng đất của ta vào bất kỳ chỗ nào các anh chọn. Đi nào!"

Giữ các hobbit dụi dằng nhưng thật chặt, mỗi người bởi nhiều móc giữa một cánh tay, Cây Râu nhắc một cái rẽ to tương

lên, và rồi đến cái khác, và di chuyển chúng đến bên lề mái che. Những ngón chân nhìn giống như những cái rễ bầu lầy vách đá. Rồi cẩn thận và trịnh trọng, ông bước từng bước xuống, và đến xuống lòng Rừng.

Ngay lập tức ông bắt đầu những bước sỏi dài khoan thai xuyên qua cây cối, càng lúc càng đi sâu hơn vào rừng, nhưng chẳng bao giờ đi xa khỏi dòng suối, mạnh mẽ leo lên hướng về những bờ dốc của ngọn núi. Nhiều ngọn cây trông như đang ngủ, hoặc như không nhận ra ông cũng như bất kỳ loài sinh vật sống này đang chỉ đơn thuần bước qua; nhưng một số thì rung lên, và một số giương cành của chúng lên trên đầu ông khi ông tiến lại gần. Trong lúc đó, khi ông đang bước đi, thì ông nói chuyện với chính mình bằng một chuỗi dài những tiếng nhạc.

Các hobbit im lặng một lúc. Họ cảm thấy, với một sự lạ lùng vừa đủ, rằng họ đang an toàn và thoải mái, và họ có nhiều điều để suy nghĩ và tự hỏi mình. Cuối cùng Pippin mạo hiểm cất tiếng trở lại.

"Thưa ông Cây Râu," anh nói, "tôi có thể hỏi ông một điều không? Vì sao mà Celeborn lại cảnh báo chúng tôi về khu rừng của ông? Ông ấy bảo chúng tôi đừng mạo hiểm lạc vào trong đấy."

"Hừm, ông ta bảo thế à?" Cây Râu ậm ừ. "Và tôi có thể nói nhiều điều giống vậy, nếu như các anh đi theo lối khác. Đừng mạo hiểm lạc vào trong khu rừng Laureldurenan! Người Elf từng gọi nó như thế, nhưng bây giờ thì họ dùng cái tên ngắn hơn: họ gọi nó là Lothlurien. Có thể là họ đúng: hình như nó đã tàn phai đi; không mọc dày lên. Lãnh địa của Thung Lũng Tiếng Hát Vàng, ngày xưa thì nó từng là như thế. Bây giờ thì nó là Suối Mơ. Và vâng! Nhưng đó là một nơi rất lạ, và không dành cho bất kỳ ai trong chúng ta mạo hiểm đi vào. Ta khá là ngạc nhiên khi các anh có thể thoát ra được, nhưng càng ngạc nhiên hơn khi các anh lại đi vào được: việc này đã không xảy ra cho những người lạ suốt nhiều năm rồi. Đó là một vùng đất lạ lùng."

"Và thế là mọi chuyện là như thế. Ở đây người ta trở nên buồn bã. Ấy, họ phải trở nên buồn bã. Laureldurenan

lindelorendor malinornjlion ornemalin," ông ậm ừ với chính mình. "Ta đoán là ở đây họ chẳng là ngã xuống hơn là bị bỏ lại đằng sau thế giới," ông nói. "Celeborn đã sinh ra không phải ở nơi này cũng như bất kỳ nơi đâu khác, mà tại chính Khu Rừng Vàng. Vẫn thế: Taurelilumla-tumbalemorna Tumbaletauria Lumlanor, đó là cái mà họ vẫn thường nói. Mọi thứ đã thay đổi, nhưng điều này vẫn đúng ra ở mọi nơi."

"Ông muốn nói gì?" Pippin nói. "Cái gì đúng?"

"Cây cối và người Ent," Cây Râu nói. "Ta không hiểu tất cả những gì đang diễn ra với chính mình, nên ta không thể giải thích cho anh được. Một số chúng ta vẫn đúng là người Ent, và vẫn sống theo phong cách của chúng ta, nhưng một số khác đã trở nên ngủ mê đi, trở thành cây cối, như các anh có thể nói. Phần lớn cây cối vẫn chỉ là cây cối, tất nhiên rồi; nhưng còn nhiều cây khác vẫn còn nửa thức tỉnh. Một số vẫn đang hoạt động mạnh, và còn nhiều người khác thì, ờ, à, vẫn đang trở thành Ent. Điều này lúc nào cũng xảy ra."

"Khi nào điều này xảy ra cho một cái cây, các anh có thể thấy là một số trong chúng khá xấu tính. Không thể làm gì được với gỗ của chúng: ta không muốn nói như vậy. Vì sao, ta biết một số cây liễu già rũ xuống miền Entwash, đã đi từ lâu, than ôi! Chúng rất giả dối, thật sự chúng kéo ngã tất cả thành từng mảnh, nhưng nhẹ nhàng và dịu dàng- như một chiếc lá non ấy. Và rồi có một số cây cối trong thung lũng dưới những ngọn núi, cất tiếng vang như một tiếng chuông, và cái xấu cứ lan thẳng đi. Cái thứ ấy có vẻ như đang lan rộng. Những nơi ấy đã từng là những vùng rất nguy hiểm trong vùng đất này. Ở đây vẫn còn một số nơi rất đen tối."

"Giống như Khu Rừng Già ở phía Bắc, ông muốn nói thế phải không?" Merry hỏi.

"Ày, ày, một số giống thế, nhưng tệ hơn. Ta không nghi ngờ gì rằng một số bóng đen của Bóng Tối Vĩ Đại vẫn còn nằm lại ở phía bắc; và những ký ức tồi tệ đang được giữ lại. Nhưng tại lãnh địa này có những thung lũng trống rỗng nơi mà Bóng Tối chưa hề được xua tan, và cây cối còn già hơn cả chính ta. Vẫn thế, chúng ta

làm tất cả những gì chúng ta có thể. Chúng ta đuổi những người lạ và những kẻ liều lĩnh đại dốt đi; chúng ta huấn luyện và chúng ta chỉ dạy, chúng ta đi lại và chúng ta nhỏ cỏ.

"Chúng ta là những bộ tộc cây cối, chúng ta là những người Ent già. Lúc này vẫn còn đủ người chúng ta còn tồn tại. Cừu nhìn giống như rần, và rần nhìn giống như cừu, người ta nói thế; nhưng từ từ, và rồi chẳng có gì tồn tại mãi trên thế giới. Vì người Ent rất giống người Elf: họ không quan tâm nhiều đến chính mình như Con Người, và họ giỏi hơn trong việc đi vào trong những thứ khác. Thế nhưng người Ent lại rất giống Con Người, có khả năng thay đổi hơn người Ent, và nhanh chóng hơn trong việc hoà lẫn với màu sắc của bên ngoài, anh có thể nói vậy. Hoặc là còn hơn cả hai nữa: người Ent vững vàng hơn và giữ mọi thứ trong tâm trí lâu hơn." Một số người trong số bộ tộc của ta bây giờ nhìn chẳng khác gì những cái cây, và cần có gì đó thật vĩ đại để đánh thức họ dậy; họ chỉ nói chuyện bằng những tiếng thì thầm. Nhưng một số những cái cây của ta giống cành mềm, và nhiều cây có thể nói chuyện với ta. Tất nhiên là những người Elf bắt đầu chuyện này, họ đánh thức cây cối dậy vào dạy cho chúng cách nói chuyện và học cách nói chuyện giữa các loài cây của chúng. Những người Elf già luôn muốn nói chuyện với tất cả mọi thứ. Nhưng rồi Bóng Tối Vĩ Đại ập đến, và họ rút ra phía Biển, hoặc chạy xuống những thung lũng xa vời, và che giấu chính mình, và nghĩ ra những bài hát về những ngày không bao giờ trở lại nữa. Không bao giờ trở lại. Ấy, ấy, ngày xưa tất cả ở đây chỉ là một cánh rừng: từ đây đến Rặng Núi Lưỡi Liềm, và đó chỉ mới là Tận Cùng Phía Đông thôi đấy.

"Đó là những ngày thật là mệnh mông! Đó là lúc mà ta có thể đi lại và hát suốt ngày, không nghe gì hơn tiếng vọng của chính mình trên những ngọn đồi trống rỗng. Những khu rừng nhìn giống như những khu rừng ở Lothlurien, chỉ có điều là dày hơn, mạnh hơn, trẻ hơn. Và hương vị của không khí thật tuyệt! Ta đã từng dùng một tuần liền chỉ để thở."

Cây Râu im lặng trở lại, sai bước đi, hầu như chẳng phát ra âm thanh vào với đôi chân vĩ đại của mình rồi. Rồi ông lại bắt đầu ậm ừ trở lại, và chuyển qua thành một bài hát rì rầm:

Ta bước đi trong Mùa Xuân Trên những đồng liễu Tasarinan
A! khung cảnh và mùi vị của Mùa Xuân ở Nan-tasarion
Và ta nói rằng nó thật tuyệt biết bao.

Ta lang thang trong Mùa Hè trong những cánh rừng đu ở
Ossiriand.

A! ánh sáng và âm nhạc trong Mùa Hè được cất lên bởi Bảy
Dòng Sông Ossir!

Và ta nghĩ rằng đó là điều tuyệt nhất
Vào Mùa Thu ta đến với rừng sồi ở Neldoreth

A! những chiếc lá vàng và đỏ trong mùa thu ở Taur-
naneldor!

Nó còn tuyệt hơn ta mong ước.

Vào mùa đông ta leo lên những rừng thông trên vùng
Dorthonion.

A! gió lạnh và sắc trắng với những cành cây đen của Mùa
Đông trên Orod-na-thin!

Giọng ta vang vọng giữa trời
Trên những vùng đất xa vời dưới trăng
Rồi ta đến với Ambaruna, ở Tauremorna, ở Aldalum!
Trên lãnh địa của chính ta, ở làng quê Fangorn,
Nơi mà rễ vẫn mọc dài
Biết bao năm tháng thổi bay lá rừng
Ở Tauremornalum!

Ông ngừng lại, và lại im lặng sải bước đi, và trong khắp cả
khu rừng, xa đến tận nơi mà tai có thể nghe đến, chẳng có tiếng
động nào.

Ngày đã tàn, và ánh hoàng hôn đã phủ quanh những thân
cây. Cuối cùng các hobbit nhìn thấy một vùng đất dốc đang lơ mơ
dâng lên phía trước họ: họ đã đi đến chân núi, và đi đến phần chân

xanh thắm của ngọn Methedras. Dòng suối Entwash non trẻ chảy dọc xuống bên sườn đồi, nhảy vọt qua khỏi những con suối của nó ở cao phía trên, chảy ầm ì từ bậc thang này đến bậc thang kia để đón họ. Ở phía phải của dòng sông là một vách đá dài, phủ đầy cỏ, bây giờ đã xám đi trong ánh chạng vạng. Ở đây không có cây cối mọc và nó mở rộng ra trong bầu trời; những ngôi sao đang sáng lấp lánh trong những cái hồ nằm giữa những bờ mây.

Cây Râu leo lên vách đá, bước chân chẳng hề chùng đi. Thành linh các hobbit thấy một khoảng rộng mở ra phía trước họ. Hai cái cây lớn đang đứng đây, mỗi cây một bên, nhìn giống như một cái cổng sống; nhưng chẳng có cánh cổng nào ngoài những cành cây chằng chịt của chúng. Khi người Ent già tiến tới, những cái cây nâng cành lên, và tất cả của chúng đều run lên xào xạc. Chúng là những cây luôn luôn xanh tươi, lá của chúng sẫm và trơn láng, và sáng lên trong ánh hoàng hôn. Phía sau chúng là một khoảng không bằng phẳng trải rộng, như thể nền nhà của một căn phòng vĩ đại đang được cắt ra từ một bên của ngọn đồi. Ở phía bên kia là những bức tường dốc lên, cho đến khi chúng đạt đến độ cao hơn năm mươi foot, và dọc theo mỗi bức tường là một hàng cây mọc, chúng cũng cao dần lên khi mọc vào trong. Ở cuối phía xa của bức tường đá là một khoảng dốc đứng, nhưng ở chân nó là một vùng trống ăn vào một cái vịnh đen có trần vòm: đó là mái trần duy nhất của căn phòng, ngoại trừ vài cành cây, bóng tối phủ tràn ở phía trong trên tất cả nền đất, chỉ để lại một khoảng trống rộng mở ra ở giữa. Một vùng sáng nhỏ thoáng ra từ những con suối ở trên, và dòng nước chính tách ra, lạnh canh đổ ập xuống bề mặt dốc của bức tường, tung ra những giọt nước bạc, nhìn giống như một bức màn tuyệt đẹp nằm phía trước cái vịnh vòm. Nước lại dồn vào trong một cái bể đá nằm trong nền đất nằm giữa các hàng cây, và từ đó nó tràn ra và đổ xuống bên cạnh một lối mở, chạy ra và nhập vào dòng Entwash trong chuyến hành trình xuyên rừng của nó.

"Hừm! Đã đến rồi!" Cây Râu nói, phá vỡ sự im lặng kéo dài của mình. "Ta đã mang các anh đi khoảng bảy mươi ngàn sải chân của người ent, nhưng ta không biết là ở chỗ các anh ước lượng

khoảng cách đó là bao xa. Dù sao thì chúng ta cũng đã đến gần chân của Ngọn Núi Cuối Cùng. Một phần của tên vùng này có thể là Wellinghall, nếu như biến sang ngôn ngữ của các anh. Ta thích cái tên ấy. Chúng ta sẽ ở lại đây đêm nay." Ông đặt họ xuống bãi cỏ nằm giữa các lối cây, và họ đi theo ông về phía cái cổng vòm vĩ đại. Bây giờ các hobbit để ý thấy là khi ông đi thì đầu gối ông hầu như không hề cong đi, mà chân ông cứ sải đến một khoảng thật xa. Đầu tiên ông đặt những ngón chân to tướng của mình (chúng thật sự rất to, và rất rộng) lên mặt đất, trước khi hạ phần khác của chân mình xuống.

Cây Râu đứng một lúc dưới dòng suối đang chảy xuống, và thở một hơi dài; rồi ông phá lên cười, và đi vào trong. Ở đây có một cái bàn đá lớn, nhưng không có ghế. Ở cuối cái vịnh rất tối. Cây Râu nhắc lên hai cái chậu to tướng và dựng chúng lên bàn. Chúng có như đầy những nước; nhưng ông đưa tay mình lên phía trên chúng, và ngay lập tức chúng bắt đầu phát sáng, một cái phát ra ánh vàng và cái kia phát ra ánh sáng màu xanh; và hỗn hợp của hai thứ ánh sáng ấy toả khắp vịnh; nhưng thể ánh mặt trời mùa hè đang toả sáng qua gốc lá non. Nhìn ngược lại, các hobbit thấy cây cối chung quanh cũng đang bắt đầu phát sáng, đầu tiên ánh sáng còn mờ nhạt, nhưng rồi nhanh chóng trở nên mạnh mẽ, cho đến khi từng chiếc lá đều được viền phủ bởi ánh sáng: một số có màu lục, một số màu vàng, một số thì đỏ như đồng; trong khi thân cây thì giống như những cây cột được làm từ những tảng đá dạ quang.

"Được rồi, được rồi, bây giờ thì chúng ta có thể nói lại được rồi," Cây Râu nói. "Ta nghĩ là các anh đang khát. Có thể các anh cũng mệt nữa. Uống cái này đi!" Ông đi ngược về phía vịnh, và rồi họ thấy nhiều cái bình cao bằng đá đã đứng sẵn đây, với những cái nắp nặng. Ông gỡ một cái nắp, nhúng một cái môi tướng vào trong, và múc đầy ba cái bát với chúng, một cái bát rất lớn, và hai cái nhỏ hơn.

"Đây là một căn nhà của người ent," ông nói, "và ở đây không có ghế, ta sợ vậy. Nhưng các anh có thể ngồi lên bàn." Ông nhặt

các hobbit lên và đặt họ trên những phiến đá dài, cao cách mặt đất sáu foot, và họ ngồi đó đông đưa chân, uống từng ngụm nước.

Chất nước họ uống giống như nước thường, thật sự nó có vị rất giống với thứ nước mà họ uống từ dòng Entwash gần đó, nằm ở đường biên của rừng, thế nhưng vẫn có những hương hoặc vị mà họ không thể mô tả: nó chỉ thoảng qua, nhưng khiến họ nhớ lại mùi vị mà những cơn gió lạnh ban đêm mang về từ những cánh rừng xa. Ảnh hưởng của chất uống bắt đầu lan xuống ngón chân, và thật sự xuyên suốt mạnh mẽ khắp các chi, mang đến sự phục hồi và sinh lực khi nó chạy ngực lên, đến tận đỉnh tóc. Thật sự các hobbit cảm thấy tóc trên đầu họ dựng đứng cả lên, vung vẩy, cuộn lại và lại mọc lên. Còn về phần Cây Râu, đầu tiên ông rửa sơ chân mình tại cái chậu đằng sau cổng vòng rồi ông uống nước trong cái bát của mình bằng một ngụm, một ngụm dài, chậm. Các hobbit nghĩ là ông sẽ chẳng hề ngừng lại.

Cuối cùng ông đặt cái bát xuống trở lại. "A - a," ông thở ra. "Hừm, hoom, bây giờ thì chúng ta có thể nói chuyện dễ dàng hơn. Các anh có thể ngồi trên nền nhà, và ta sẽ nằm xuống; điều đó sẽ ngăn chặn không cho thức uống này dâng lên đến đầu ta và làm ta ngủ đi."

Ở phía bên phải của cái vịnh có một cái giường khổng lồ chân thấp; không cao hơn vài foot; phủ bởi cỏ khô và dương xỉ. Cây Râu chậm chạp hạ mình xuống đấy (giữa người ông chỉ cong lại rất khẽ), cho đến khi cả người ông nằm xuống, tay đặt sau đầu, nhìn lên trần nhà đang lấp lánh ánh sáng, nhìn như một trò nô đùa của những chiếc lá trong ánh mặt trời. Merry và Pippin ngồi cạnh ông trên những chiếc gối cỏ.

"Nào hãy kể với ta câu chuyện của các anh, và đừng có nhanh quá!" Cây Râu nói.

Các hobbit bắt đầu kể cho ông nghe câu chuyện về những chuyến phiêu lưu của họ kể từ khi họ rời khỏi Hobbiton. Họ không kể theo một thứ tự rõ ràng, vì họ luôn ngắt lời nhau, và Cây Râu thường dừng lời người nói lại, quay trở lại những điểm đã nói lúc trước, hoặc nhảy ngay đến những câu hỏi về những sự kiện sau đó.

Họ không nói gì về Chiếc Nhẫn, và không kể cho ông nghe vì sao mà họ khởi hành hoặc là họ sẽ đi đâu; và ông không hỏi gì về những nguyên nhân đó cả.

Ông vô cùng thích thú với tất cả mọi thứ: về những Kỵ Sĩ Đen, về Elrold, và Rivendel, hoặc về Khu Rừng Già, và Tom Bombadil, và về Hàm Mỏ ở Moria, và ở Lothlurien và Galadriel. Ông cứ yêu cầu họ tả lại về Quận và làng quê của nó. Ông nói một điều rất lạ về chuyện này. "Các anh có thấy bất kỳ, hừm, bất kỳ người Ent nào quanh đó không?" ông hỏi. "À, không phải người Ent, đáng lý ta phải nói là Ent Vợ."

"Ent Vợ?" Pippin nói. "Họ có trông giống ông không?"

"Có, hừm, à không: bây giờ thì ta không thật sự biết rõ." Cây Râu trầm ngâm nói. "Nhưng họ giống như làng của các anh, cho nên ta mới tự hỏi."

Tuy nhiên Cây Râu đặc biệt rất quan tâm đến những thứ liên quan đến Gandalf; và quan tâm nhất đến những việc Saruman đang làm. Các hobbit rất tiếc là họ biết quá ít về những chuyện này: chỉ là một bản báo cáo do Sam thuật lại về những gì Gandalf đã nói ở Hội Đồng. Nhưng họ đã rõ là Ugluk và toán lính của hắn đến từ Isengard, và chúng nói về Saruman như là chủ của chúng.

"Hừm, hoom!" Cây Râu nói, khi cuối cùng câu chuyện của họ đến đoạn về trận chiến giữa bọn Orc và các Kỵ Sĩ Rohan. "Được, được! Đó là một loạt các tin mới và không có lỗi lầm nào cả. Các anh không phải đã nói hết với ta, thật là thế, theo câu chuyện dài này. Nhưng ta không hề nghi ngờ rằng các anh đang làm những gì mà Gandalf muốn làm. Có một cái gì đó rất lớn đang tiến triển, đó là điều ta có thể thấy, và đó có thể là cái mà ta sẽ biết được đúng lúc, hoặc không đúng lúc. Bởi cảnh và rõ, nhưng đây là một câu chuyện rất lạ: một giống người nhỏ mọc lên không có trong những danh sách cũ, và việc Chín Kỵ Sĩ đã quên lãng xuất hiện trở lại để săn đuổi họ, và rồi Gandalf mang họ đi vào một cuộc hành trình vĩ đại, và Galadriel chứa chấp họ ở Caras Galadhon, và bọn Orc săn đuổi suốt những dặm đường ở Vùng Đất Hoang Dã: thật sự thì có

vẻ như họ đang bị kẹt trong một cơn bão lớn. Ta hy vọng là họ có thể thoát được nó!"

"Còn về bản thân ông thì sao?" Merry hỏi.

"Hoom, hừm, ta không có rắc rối với gì những Cuộc Chiến Tranh Vĩ Đại," Cây Râu nói; "phần lớn chúng liên quan đến người Elf và Con Người. Đó là công việc của những Phù Thủy: Phù Thủy luôn có chuyện về tương lai. Ta không thích lo lắng về tương lai. Ta không ở bên phe của ai, bởi vì không có ai ở bên phe ta cả, nếu như các anh hiểu ta: không ai quan tâm đến những cánh rừng như ta lo về chúng, thậm chí là những người Elf trong những ngày nay. Ta vẫn thích người Elf hơn những người khác: chính những người Elf đã chữa chúng ta khỏi sự căm lạng rất lâu trước đây, và đó là một món quà vĩ đại không thể nào quên lãng được, cho dù con đường của chúng ta đã rẽ theo những hướng khác nhau kể từ đó. Và tất nhiên là có một số kẻ mà ta không về phe họ; ta cùng chống lại họ: nhưng kẻ này - burbrum (ông lại phát ra một tiếng ậm ừ giận dữ thật sâu) - bọn Orc này, và những chủ nhân của chúng."

"Ta đã rất giận dữ khi bóng tối phủ lên Mirkwood, nhưng khi nó được dỡ khỏi Mordor, ta không gặp rắc rối gì suốt một thời gian: Mordor ở cách xa đây. Nhưng có vẻ như gió đang thổi từ phía Đông, và việc tàn lụi của những cánh rừng có thể đã gần kề. Một Ent già không thể làm được tích sự gì để chống lại cơn bão này: ông ta phải tránh khỏi nói hoặc là sẽ bị thổi gãy."

"Nhưng bây giờ là Saruman! Saruman là một kẻ láng giềng: ta không thể bỏ qua hắn ta. Ta phải làm cái gì đó. Ta cho là thế. Gần đây ta vẫn thường tự hỏi là sẽ nên làm gì về Saruman."

"Saruman là ai?" Pippin hỏi. "Ông có biết gì về lịch sử của hắn không?" "Saruman là một Phù Thủy." Cây Râu nói. "Ta không thể nói gì hơn thế. Ta không biết về lịch sử của các Phù Thủy. Họ xuất hiện lần đầu sau khi Những Con Thuyền Vĩ Đại vượt qua Biển; nhưng ta không thể nói được là có phải họ đến với Những Con Thuyền không. Saruman có vẻ là một kẻ vĩ đại trong số họ. Ta tin thế. Hắn không đi lang thang và quan tâm về những công việc của Con Người và người Elf, trước đây rất lâu - các anh có thể cho

rằng ở cách đây rất lâu: và hắn định cư ở lại Angrenost, hoặc là Isengard như cách gọi của những Con Người ở Rohan. Hắn khởi đầu rất lạnh lẽ, nhưng danh tiếng của hắn bắt đầu lớn dần. Hắn được chọn để lãnh đạo Hội Đồng Trắng, họ nói thế; nhưng điều đó không dẫn đến một kết cục thật tốt đẹp. Bây giờ thì ta không biết là thậm chí Saruman đã trở thành ma quỷ hay chưa. Nhưng dù sao thì hắn không cũng chưa từng gây rắc rối cho những láng giềng của hắn. Ta đã từng nói chuyện với hắn. Có một thời hắn thường đi lại trong những cánh rừng của ta. Vào những ngày đó hắn rất lịch sự, luôn luôn xin sự cho phép của ta (ít nhất là khi hắn gặp ta); và luôn luôn hăm hở muốn nghe. Ta đã nói với hắn nhiều điều mà hắn sẽ không bao giờ tự mình tìm được; nhưng hắn không bao giờ đáp trả lại ta một cách tử tế cả. Ta không thể nhớ được là hắn đã từng nói với ta một cái gì đó. Và hắn càng lúc càng như thế; khuôn mặt hắn, như ta nhớ - ta chưa từng thấy nó suốt nhiều ngày rồi - trở nên giống như những cái cửa sổ trên một bức tường đá: những cái cửa sổ có then cài bên trong.

"Ta nghĩ là bây giờ ta đã hiểu cái mà hắn muốn đạt tới. Hắn đang mưu tính trở thành một Quyền Lực. Hắn có tâm trí của đường ray và bánh xe; và hắn không quan tâm đến những sinh vật đang lớn lên, trừ trường hợp chúng có lợi cho hắn ngay lúc ấy. Và bây giờ thì đã rõ rằng hắn là một tên phản bội đen tối. Hắn đã bắt tay với những tên xấu xa, với bọn Orc. Brûm, hoom! Tệ hơn thế nữa, hắn đang làm cái gì đó cho bọn chúng; một cái gì đó rất nguy hiểm. Vì những tên Isegarder này rất giống Con Người xấu xa. Có một dấu hiệu của những sinh vật ma quái đã đến từ Bóng Tối Vĩ Đại cho thấy rằng chúng không thể chấp nhận được Mặt Trời; nhưng bọn Orc của Saruman có thể chịu đựng được nó, thậm chí khi cả khi chúng ghét nó. Ta tự hỏi hắn đã làm gì? Phải chăng chúng là những Con Người mà hắn đã huỷ hoại, hay là hắn đã pha trộn giữa hai nòi giống Orc và Con Người? Thật là một tên ma quái đen tối!"

Cây Râu lầm bầm một lúc, như thể ông đang phát âm ngầm một câu chữ sâu kín bằng tiếng Ent. "Trước đây ta đã bắt đầu tự hỏi làm sao mà bọn Orc dám băng qua khu rừng của ta một cách

tự do đến thế," ông nói tiếp. "Chỉ đến gần đây ta mới đoán là do Saruman, và đã từ lâu trước đây hắn đã dò xét tất cả các con đường, và đã khám phá các bí mật của ta. Hắn và người của hắn đang tạo ra sự tàn phá. Chúng đang ngã xuống những cây gỗ tốt ở dưới vùng biên. Chúng hạ xuống một số cây và để cho nó rửa nát đi - một trò ưa thích của bọn Orc; nhưng phần lớn đều được đẽo ra và chở đi để đốt lửa chôn bọn Orc. Luôn luôn có khói bốc lên từ Isengard trong những ngày này.

"Tên khốn khiếp, hỡi gốc và cành! Đã có nhiều cây là những sinh vật bạn bè của ta mà ta đã quen biết từ thời chúng mới ra hoa đậu quả; bây giờ thì nhiều tiếng động của chúng đã vĩnh viễn mất đi. Và bây giờ chỉ còn trơ trụi những gốc cây và bụi gai ở những nơi đã từng là những khu rừng nhỏ luôn rì rào. Ta đã thờ ơ. Ta đã để mọi thứ tuột qua. Điều này phải ngừng lại!"

Cây Râu tự nâng mình lên khỏi giường bằng một cái giạt mạnh, đứng dậy, và nện tay lên bàn. Những cái chậu ánh sáng rung lên và vọt lên hai đốm lửa. Có những đốm sáng nhìn như hai ngọn lửa xanh trong mắt ông, và râu của ông duỗi cứng ra như một cây chổi sể.

"Ta sẽ chấm dứt việc này!" ông gầm vang. "Và các anh sẽ đi với ta. Các anh có thể giúp ta. Qua đó các anh cũng sẽ giúp đỡ các bạn của mình; vì nếu Saruman không bị ngăn trở thì Rohan và Gondor sẽ có kẻ thù từ phía sau cũng như phía trước. Con đường của chúng ta đã nhập lại - đến Isengard!"

"Chúng tôi sẽ đi với ông," Merry nói. "Chúng tôi sẽ làm tất cả những gì có thể."

"Phải!" Pippin nói. "Tôi thích thấy Bàn Tay Trắng bị lật đổ. Tôi thích ở đây, chậm chạp nếu tôi không hữu dụng gì nhiều: tôi sẽ không bao giờ tha thứ cho Ugluk và chuyến hành trình ngang Rohan."

"Tốt! Tốt!" Cây Râu nói. "Nhưng ta vừa nói khá vội. Chúng ta không cần phải vội. Ta đã trở nên quá nóng nảy. Ta phải tự trầm tĩnh và suy nghĩ; vì việc thét lên ngừng lại dễ hơn làm nhiều."

Ông sai bước đến bên cái cổng vòm và đứng một lúc dưới làn suối đang đổ xuống. Rồi ông phá lên cười và lắc đầu, và tại những nơi những giọt nước của dòng xuống đổ xuống lấp lánh từ ông sáng lên màu đỏ và xanh. Ông đi lùi trở lại và hạ mình nằm lại xuống giường và lại im lặng.

Sau một lúc các hobbit lại nghe thấy ông lại thì thầm trở lại. Có vẻ như ông đang đếm trên những ngón tay của mình. "Fangorn, Finglas, Fladif, ây, ây," ông thở dài. "Rắc rối là bọn ta còn ít quá," ông quay trở lại các hobbit, "Chỉ còn lại ba trong số những người Ent đầu tiên đi vào trong rừng trước Bóng Tối: chỉ còn ta, Fangorn, và Finglas và Fladrif - nếu thích gọi họ bằng những cái tên Elf, thì các anh có thể gọi họ là Năm Lá và Vỏ Da. Và trong số ba chúng ta thì Năm Lá và Vỏ Da không hữu dụng gì nhiều trong việc này. Năm Lá đã trở nên ngủ mê, gần như đã trở thành một dạng cây, các anh có thể nói thế: hắn đã bắt đầu thích thú với việc tự đứng đờ ra đó nửa mơ ngủ qua suốt mùa hè với đám cỏ dày mọc quanh đồng cỏ quanh gôi hắn. Tóc hắn đã phủ đầy lá. Hắn thường bừng tỉnh lại vào mùa đông; nhưng gần đây thì hắn đã trở nên uể oải thậm chí là trong việc đi xa. Vỏ Da sống ở vách núi phía tây của Isengard. Đó là nơi tệ hại nhất. Hắn bị thương bởi bọn Orc, và nhiều người của hắn và trong bộ lạc cây của hắn đã bị giết và phá huỷ. Hắn đã đi lên vùng cao, giữa những loài chim chóc mà hắn vô cùng yêu thích, và hắn sẽ không trở xuống nữa. Mặc dù vậy, ta vẫn dám nói là ta có thể kết đồng hành tốt với những người còn trẻ của chúng ta - nếu như ta làm cho họ hiểu được sự cần thiết: nếu như ta có thể đánh thức họ dậy: chúng ta không phải là những kẻ vội vã. Tiếc là chúng ta ít quá!"

"Vì sao lại ít thế khi các ông đã sống ở vùng này lâu thế?" Pippin nói. "Đã có nhiều người chết lắm à?"

"Ồ, không!" Cây Râu nói. "Không có ai chết từ trong cả, như anh có thể nói. Một số đã ngã xuống trong những tình huống rủi ro trong những năm tháng dài, tất nhiên; và một số đã trở thành dạng cây. Nhưng chúng ta không bao giờ có nhiều cả và chúng ta không gia tăng số lượng. Không có sự phát triển của Ent - không

có trẻ nhỏ - anh sẽ thấy, không có sau bao năm tháng lâu dài khủng khiếp. Anh thấy đấy, chúng ta đã mất những Ent Vợ."

"Buồn quá!" Pippin nói. "Chẳng lẽ tất cả họ đều đã chết rồi sao?"

"Họ không chết!" Cây Râu nói. "Ta không bao giờ nói chết cả. Chúng ta mất họ, ta nói thế. Chúng ta mất họ và chẳng thể nào tìm lại được họ cả." Ông thở dài. "Ta nghĩ rằng phần lớn mọi người đều biết điều này. Có những bài hát về việc sự tìm kiếm của người Ent đối với người Ent Vợ đã được hát bởi người Elf, Con Người suốt từ Mirkwood đến Gondor. Chúng không thể bị quên lãng được."

"Ồ, tôi sợ là những bài hát đã không đến được phía tây qua Rặng Núi để đến Quận," Merry nói. "Ông có thể nói với chúng tôi nhiều hơn, hoặc hát cho chúng tôi nghe một trong những bài hát ấy không?"

"Phải, thật sự ta sẽ làm thế," Cây Râu nói, có vẻ như khá hài lòng với yêu cầu này. "Nhưng ta không thể nói nó một cách đúng đắn được, chỉ ở dạng ngắn thôi; và rồi chúng ta phải kết thúc cuộc nói chuyện của chúng ta: ngày mai chúng ta có những hội đồng để kêu gọi, có việc để làm, và có thể là một cuộc hành trình để bắt đầu."

"Điều này có vẻ là một câu chuyện lạ và buồn," ông tiếp tục nói sau một lúc ngừng lại. "Khi thế giới này còn con trẻ, thì những khu rừng còn rộng lớn và hoang dại, những người Ent và Ent Vợ - và khi ấy còn là Ent Thiếu Nữ: a, hỡi Fimbrethil đáng yêu của Wandlimb chân nhẹ, trong những ngày tuổi trẻ của chúng ta- họ đi cùng nhau và dựng nhà cùng nhau. Nhưng trái tim của chúng ta không tiếp tục lớn dần theo cách ấy: những tình yêu của người Ent dành cho những gì họ gặp trên thế giới, và suy nghĩ của Ent Vợ thì lại dành cho những thứ khác, vì người Ent thì yêu thích những cái cây vĩ đại; những cánh rừng hoang dại, và những bờ dốc của những ngọn đồi cao; và họ uống những dòng suối núi, và chỉ ăn trái cây và cây cối để rơi xuống trên đường đi của họ; và họ biết người Elf và nói chuyện với Cây Cối. Nhưng tâm trí của người Ent Vợ lại dành cho những cây nhỏ hơn, dành cho những đồng cỏ trong

ánh mặt trời đằng sau chân những ngọn rừng; và họ thấy quả mận gai trong bụi cây, và những quả táo và dâu đại chín rục trong mùa xuân, và những lớp thảo mộc xanh rục trong những vùng đất nước ở mùa hè, và gieo cỏ xuống những cánh đồng trong mùa thu. Họ không muốn nói chuyện với những thứ này; nhưng họ muốn chúng nghe và tuân theo những gì được nói với chúng. Những người Ent Vợ ra lệnh cho chúng mọc theo ý họ, và mang những lá và trái cây mà họ thích; vì những người Ent Vợ muốn ra lệnh, và sự sung túc, và hoà bình (qua đó họ muốn nói rằng mọi thứ nên ở yên tại nơi họ đã đặt chúng xuống). Thế rồi những người Ent Vợ dựng lên những khu vườn để sống trong đấy. Nhưng người Ent chúng tôi lại tiếp tục lang thang, và chúng tôi chỉ thỉnh thoảng mới đến những khu rừng ấy. Rồi khi Bóng Tối đến từ phía Bắc, những người Ent Vợ băng qua Dòng Sông Vĩ Đại, và dựng lên những khu rừng mới, trồng trọt những cánh đồng mới, và chúng tôi càng ít gặp họ hơn. Sau khi Bóng Tối bị lật đổ thì vùng đất của người Ent Vợ rất sung túc, và những cánh đồng của họ trĩu hạt. Nhiều con người đã học kỹ thuật của người Ent Vợ và rất kính trọng họ; nhưng chúng tôi chỉ là một truyền thuyết đối với họ, một bí mật nằm trong trái tim của rừng. Nhưng chúng tôi vẫn còn đây, trong khi những khu vườn của người Ent Vợ đã hoang phế: giờ đây Con Người gọi chúng là những Lãnh Địa Nâu.

"Ta nhớ rằng trước đây rất lâu - trong thời gian chiến tranh giữa Sauron và Con Người ở Biển - ta đã muốn đến gặp lại Fimbrethil lần nữa. Nàng vẫn còn rất đẹp trong mắt ta, khi lần cuối ta gặp nàng, cho dù không còn giống nhiều với người Ent Thiếu Nữ ngày xưa nữa. Vì những người Ent Vợ đã quần và nâu đi trong lao động; tóc họ khô đi trong ánh mặt trời thành màu của quả chín và má họ giống như táo đỏ. Nhưng đôi mắt của họ vẫn là đôi mắt của giống người chúng tôi. Chúng tôi băng qua Anduin và đi xuống vùng đất của họ: nhưng chúng tôi chỉ thấy một hoang mạc: tất cả đều đã bị đốt và nhỏ rế, vì chiến tranh đã tràn qua nó. Nhưng những người Ent Vợ không còn ở đấy. Chúng tôi đã gọi rất lâu, và chúng tôi đã tìm kiếm rất lâu; và chúng tôi đã hỏi thăm tất cả mọi người mà chúng tôi gặp về con đường mà người Ent Vợ đã

đi. Một số người nói rằng họ chưa hề trông thấy những người Ent Vợ; một số khác nói rằng họ đã thấy những người ấy đi về phía tây, một số khác lại bảo là đông, còn những người khác nói là nam. Nhưng chúng tôi không thể tìm thấy họ ở bất kỳ nơi nào mà chúng tôi đến. Nỗi đau buồn của chúng tôi rất ghê gớm. Nhưng tiếng gọi của rừng rậm hoang dã đã cất lên, và chúng tôi trở về với nó. Chúng tôi đã từng đi đó đây rất nhiều năm để tìm những người Ent Vợ, và đi rất xa và rộng để cất tiếng gọi những cái tên đẹp đẽ của họ. Nhưng rồi thời gian trôi đi và những chuyến đi của chúng tôi càng thưa hơn và chúng tôi càng ít đi xa hơn. Và đến giờ thì những người Ent Vợ chỉ còn trong ký ức của chúng tôi, còn những bộ râu của chúng tôi đã dài và bạc rồi. Những người Elf đã nghĩ ra nhiều bài hát về việc tìm kiếm của những người Ent, và một số những bài hát đã được truyền lại qua ngôn ngữ của Con Người. Nhưng chúng tôi không nghĩ ra những bài hát nào về việc này, chúng tôi bằng lòng với việc hát những cái tên đẹp đẽ của họ khi chúng tôi nghĩ về người Ent Vợ. Chúng tôi tin rằng chúng tôi vẫn còn có thể gặp lại nhau khi thời điểm đến, và có thể chúng tôi sẽ tìm thấy ở đâu đó một vùng đất mà chúng tôi có thể cùng sống với nhau và cả hai sẽ đều vui vẻ. Nhưng có một điềm báo trước rằng điều đó chỉ sẽ xảy ra khi cả hai chúng tôi đều mất những gì chúng tôi đang có. Và rất có thể rằng thời điểm đó đã rất gần rồi. Vì nếu Sauron đã phá huỷ những khu vườn ấy vào ngày xưa, thì Kẻ Thù có vẻ như đã làm khô kiệt tất cả các cánh rừng.

"Có một bài hát của người Elf nói về chuyện này, hoặc ít nhất tôi cũng hiểu vậy. Nó đã được hát dọc khắp Dòng Sông Vĩ Đại. Nó chưa bao giờ là một bài hát của người Ent, các anh hãy chú ý: nếu là một bài hát bằng tiếng Ent thì nó sẽ rất dài! Nhưng chúng tôi nghe nó từ trong tim, và thỉnh thoảng lại ê a nó. Theo ngôn ngữ của các anh thì nó sẽ như thế này:

Ent:

Khi Xuân đến chồi non nảy lộc

Nhựa chảy tràn trong những cành cây

Bước sỏi dài với tiếng thở dài đây

Luồng không khí chảy tràn trên núi đợi
Hãy về với anh, về với anh em hơi
Để nói rằng nơi đây đẹp biết bao

Ent Vợ:

Khi Xuân đến cánh đồng lúa lao xao
Hạt ngũ cốc trĩu nặng trên trảng cỏ
Vườn ăn quả sáng bừng lên rục rở
Như mặt trời rơi tuyết trắng long lanh
Mưa rơi xuống để Trái Đất tươi xanh
Hương phảng phất thơm tràn luồng không khí
Em sẽ ở lại đây, em sẽ không đến đây
Vì vùng đất nơi em đẹp xiết bao

Ent:

Khi Mùa Hè đến với thế giới này
Giữa trời trưa rục rở ánh vàng
Mơ man trên những chiếc lá ngủ ngoan
Trong giấc mơ của những thân cây nẩy lộc
Rừng xanh trong một màu của thảo mộc,
Gió thổi băng từ tận phía Tây
Hãy trở về đây, em hãy trở về đây,
Nói rằng nơi anh ở là đẹp nhất

Ent Vợ:

Mùa Hè đang rơi âm đến biết bao cây trái
Sưởi bừng lên những bụi dâu nâu;

Mặt chảy tràn, táo chín mọng trên cao,
Cho dù gió vẫn thổi tận phía Tây
Em vẫn sẽ ở lại, em vẫn ở lại đây
Mặt Trời chiếu vùng quê em đẹp nhất

Ent:

Rồi khi mùa đông đến, gió thổi lạnh khắp đồi
Rừng rừng mình và rừng sẽ diệt vong
Khi cây ngã gục trong giá lạnh đêm đông
Chẳng trăng sao và trời không ánh nắng
Gió thổi từ phía Đông sâu lắng
Và mưa rơi nặng hạt hơn bao giờ
Anh vẫn gọi em, và vẫn mãi mong chờ
Và rồi anh sẽ lại đến bên em

Ent Vợ:

Khi Đông đến, những bài hát lặng câm;
Bóng tối bao trùm một màn đêm mênh mang
Những cành cây cần cỗi gãy ngang
Ánh sáng và miệt mài đã trôi qua
Em sẽ ngóng trông anh, và đợi bóng anh xa
Cho đến khi chúng ta gặp lại
Chúng ta sẽ cùng cất bước đoạn đường dài
Dưới màn mưa trắng trời ngập đất

Cả hai:

Bên nhau suốt chặng đường dài

Đằng trình thăm thăm phía Tây xa vời
Chúng ta sẽ thấy một nơi
Để tìm cùng đập trọn đời bên nhau

Cây Râu kết thúc bài hát. "Nó là thế đấy," ông nói. Ta dám nói là nó đủ đẹp. Nhưng người Ent có thể nói nhiều hơn về mình nữa, nếu họ có đủ thời gian! Nhưng bây giờ thì ta phải đứng dậy và ngủ một chút. Các anh sẽ đứng chứ?"

"Chúng tôi thường nằm để ngủ," Merry nói. "Chúng tôi sẽ ổn thôi."

"Nằm để ngủ!" Cây Râu nói. "Vì sao mà các anh luôn làm vậy chứ! Hừm, hoom: ta quên mất, những bài hát đã khiến tâm trí của chúng ta trở về với những thời xa xưa; gần như nghĩ rằng ta đang nói chuyện với những người Ent trẻ. Được rồi, các anh có thể ngủ trên giường. Ta sẽ ra đứng trong màn nước. Chào!"

Merry và Pippin leo lên giường và cuộn mình trên cỏ mềm và dương xỉ. Nó còn tươi, có mùi thơm và ấm. Ánh sáng đã tắt đi, và luồng sáng từ những cái cây đã tàn đi; nhưng họ vẫn có thể bên ngoài cổng vòng hình bóng Cây Râu già đang đứng, bất động, tay giơ lên quá đầu. Những ngôi sao sáng chiếu trên bầu trời, và chiếu sáng trên con nước đổ khi nó tràn xuống những ngón tay và đầu ông, và rồi nhỏ xuống từng giọt từng giọt, hàng trăm những giọt bạc nhỏ xuống chân ông. Các hobbit ngủ thiếp đi khi lắng nghe tiếng nước tí tách.

Họ thức dậy và thấy ánh mặt trời lạnh lẽo đang chiếu xuống trong cái sân lớn, và chiếu trên nền vịnh. Những đám mây vụn lượn phía trên họ, trôi dờ dẩn theo ngọn gió đông. Họ chẳng thấy Cây Râu đâu; nhưng trong khi Merry và Pippin đang tắm trong cái chậu bên cổng vòm, thì họ nghe thấy ông ậm ừ và hát, khi ông đi lên từ lối đi giữa các cành cây.

"Hoo, ho! Xin chào, Merry và Pippin!" ông kêu lên, khi ông thấy họ. "Các anh ngủ lâu lắm. Ta đã đi hàng trăm sải vào hôm nay rồi. Bây giờ thì chúng ta sẽ uống và đi đến Hội Nghị Ent."

Ông rót cho họ hai cốc nước đầy từ cái bình đá; nhưng là một cái bình khác. Vị của nó không giống với vị nước vào đêm trước: nó có mùi đất và nhiều vị hơn, có nhiều năng lượng và giống với một loại thức ăn, có thể nói vậy. Trong khi các hobbit uống, ngồi ở thành giường, và nhấm nháp những mẩu bánh elf nhỏ (họ làm thế vì cảm thấy cần phải ăn cho bữa sáng hơn là vì cảm thấy đói), thì Cây Râu đứng, ậm ừ bằng tiếng Ent hoặc bằng tiếng Elf hoặc bằng một ngôn ngữ lạ, và nhìn lên bầu trời.

"Hội Nghị Ent ở đâu vậy ông?" Pippin lấy can đảm hỏi.

"Hoo, ề? Hội Nghị Ent?" Cây Râu nói, quay lại. "Đó không phải là một địa điểm, đó là cuộc tập hợp của những người Ent - gần đây thì chuyện này không thường xảy ra. Nhưng ta đã cố để tập trung được một số kha khá người hứa sẽ đến. Chúng ta sẽ gặp nhau mở một nơi mà chúng ta thường gặp: Con Người gọi nó là Derndingle. Nó nằm ở phía nam nơi này. Chúng ta phải đến đây trước giữa trưa."

Họ khởi hành ngay sau đó. Cây Râu mang các hobbit trên tay ông như người hôm trước. Tại lối vào sân ông rẽ sang phải, bước qua dòng suối, và sải bước về phía nam dọc theo chân của những vách đá lớn gập ghềnh nơi cây cối rất ít ỏi. Các hobbit thấy những bụi cây bulô và thanh lương trà ở trên đây, và đằng sau chúng là một rừng thông tối đen mọc cao. Cây Râu sớm rẽ theo một đường khác khỏi những ngọn đồi và dẫn sâu vào khu rừng sâu, nơi này cây cối trở nên lớn hơn, cao hơn và dày hơn bất kỳ nơi nào mà các hobbit đã từng thấy. Ở đây họ lơ mơ cảm thấy cái cảm giác ngọt ngào mà họ đã để ý khi họ lần đầu mạo hiểm đi vào Fangorn, nhưng nó nhanh chóng trôi qua. Cây Râu không nói chuyện với họ. Ông ậm ừ thật sâu với chính mình và trầm ngâm nghĩ ngợi, nhưng Merry và Pippin không nghe được một từ đúng đắn nào: có vẻ như nó là những tiếng boom, boom, rumboom, boorar, boom, boom, dahrar boom boom, dahrar boom, và cứ thế tiếp tục với những giọng và giai điệu liên tục thay đổi. Thỉnh thoảng họ lại nghĩ rằng họ nghe thấy tiếng trả lời, một tiếng ậm ừ hoặc là một âm thanh xào xạc, có vẻ như thoảng đến từ phía mặt đất hoặc từ những cành cây phía trên họ, hoặc có thể là từ những

thân cây; nhưng Cây Râu không dừng lại hoặc quay đầu sang phía nào.

Họ đi một lúc lâu - Pippin cố để đếm các "sải bước của người Ent" nhưng thất bại, anh đếm lạc khi được khoảng ba ngàn - khi Cây Râu bắt đầu chùng bước. Thành linh ông ngừng lại, hạ các hobbit xuống, và đưa những cánh tay cuộn của ông lên miệng để tạo thành một cái ống rộng; rồi ông thổi hoặc gọi xuyên qua nó. Một tiếng hoom, hom lớn phát ra như một tiếng tù và thổi sâu trong rừng, và có vẻ như vọng lại từ những ngọn cây. Ở phía xa vắng đến từ nhiều hướng là những tiếng hoom, hom, hoom tương tự, nhưng không phải một tiếng vang mà là một tiếng trả lời.

Cây Râu lúc này đang đặt Merry và Pippin trên vai của ông và lại sải bước đi tiếp, cứ chốc chốc ông lại phát ra một tiếng tù và gọi khác, và mỗi lúc tiếng trả lời càng rõ và gần hơn. Cứ như vậy cuối cùng họ đi đến một chỗ nhìn giống như một bức tường không thể xuyên thấy làm bằng những hành cây trường xuân tối tăm, những cái cây thuộc về một chủng loại mà trước đây các hobbit chưa bao giờ trông thấy: cành của chúng vươn ra từ rễ, và được bao phủ dày đặc bởi một lớp lá bóng loáng tối đen nhìn giống như những cây nhựa ruồi không có gai, và chúng mang đầy những bông hoa gai cứng mọc thẳng với những cái nhụy lớn phát sáng phủ màu olive.

Cây Râu rẽ sang bên trái và đi men theo cái hàng rào lớn vài sải đến gần một lối đi hẹp. Một con đường mòn băng qua nó và thành linh chìm sâu vào một bờ vách sâu. Các hobbit thấy họ đang chìm sâu vào một thung lũng lớn, tròn gần như một cái chén, rất rộng và sâu, có rìa nhấp nhô những hàng rào mãi xanh cao và tối đen. Nó gần như phẳng lì và phủ đầy cỏ bên trong, và không hề có cây cối gì ngoại trừ ba cái cây bulô bạc rất cao và đẹp đứng ở cuối đáy chén. Hai lối đi khác dẫn xuống thung lũng: một từ phía tây và một từ phía đông.

Có nhiều người Ent đã đến đây. Nhiều người khác đang đi xuống từ con đường khác, và một số lúc này đang đi theo Cây Râu. Khi họ đi xuống gần các hobbit nhìn họ chằm chằm. Họ không ngờ

là thấy một số lượng lớn các sinh vật giống Cây Râu như một hobbit giống những người khác (dưới con mắt của người lạ); và họ cũng rất ngạc nhiên khi thấy những điều như vậy. Những người Ent khác nhau như những cái cây khác nhau: một số khác nhau như một cái cây khác những cái cây khác cùng tên gọi nhưng khác về tuổi tác và lịch sử; và một số thì khác như một loại cây khác với những loại khác, giống như cây bulô khác với cây sồi; như sồi khác với linh sam. Có vài người Ent già hơn, râu rìa và gân mấu nhìn rất tráng kiện nhưng có dáng vẻ của những cây cổ đại (cho dù không có ai nhìn cổ đại như Cây Râu); và họ đều là những người Ent cao lớn khoẻ mạnh; tay chân phẳng lì và những làn da mịn màng như cây cối trong những khu rừng vào thời thanh xuân; nhưng không có những người Ent trẻ, không có cây non. Họ đứng lại thành một toán khoảng hai tá người trên nền cỏ rộng của thung lũng, trong khi có nhiều người hơn vẫn còn đang đi.

Đầu tiên Merry và Pippin vô cùng sửng sốt trước những chủng loại khác nhau mà họ thấy: rất nhiều hình dạng, màu sắc, và những thân cây với những vòng ôm khác nhau; rồi chiều cao, và chiều dài của tay và chân; và số lượng những ngón chân và ngón tay (đủ các loại từ ba đến chín). Vài người có vẻ như có khá giống Cây Râu; và khiến cho họ nhớ về những loại sồi. Nhưng có những loại khác. Một số gợi nhớ đến những cây hạt dẻ: những người Ent da nâu với những cánh tay lớn với những bàn tay bẹt, những đôi chân ngắn và dày. Một số lại khiến họ nhớ về những cây tần bì: những người Ent cao thẳng màu xám với nhiều ngón tay và đôi chân dài; một số cây linh sam (những người Ent cao nhất), một số khác là những cây bulô, thanh lương trà và cây đoan. Nhưng khi tất cả những người Ent tập trung lại quanh Cây Râu, khẽ cúi đầu, lắng bầm những câu nói chậm chạp giàu nhạc điệu của mình, và rồi nhìn thật lâu và chăm chú vào những người lạ, thì các hobbit thấy là tất cả họ đều cùng thuộc một chủng loại, tất cả đều có chung một đôi mắt: không phải tất cả đều già cỗi và sâu thẳm như Cây Râu, nhưng đều có chung một dáng vẻ chậm chạp, chắc chắn, trầm ngâm, và đều có chung ánh lửa lục bập bùng.

Ngay khi tất cả đã tập hợp, đứng trong một vòng rộng quanh Cây Râu, thì một cuộc thảo luận đầy tò mò và không thể hiểu được bắt đầu. Những người Ent bắt đầu lầm bầm thật chậm chạp: đầu tiên là một người nhập vào và rồi đến người khác, cho đến khi tất cả họ đều cùng hát với nhau thành một giai điệu dài trăm bổng, lúc thì lớn hơn ở một bên vòng tròn, lúc thì tắt đi và rồi những tiếng ê a lớn lại vang lên ở phía kia. Cho dù Pippin không thể nghe và hiểu được bất kỳ từ nào - anh cho rằng đó là ngôn ngữ của người Ent - thì ban đầu anh vẫn cảm thấy rất dễ chịu khi nghe nó; nhưng rồi dần dần sự chú ý của anh bị xao nhãng. Sau một lúc lâu (và khi những câu hát không tỏ ra một dấu hiệu nào là sẽ yếu đi), thì anh thấy mình đang tự hỏi rằng khi mà ngôn ngữ Ent là một thứ tiếng "không vội vã" đến thế, thì họ sẽ nói câu Xin Chào dài bao lâu, và nếu như Cây Râu phải gọi tất cả, thì cần bao nhiêu ngày để hát hết tất cả tên của họ. "Tôi không biết là tiếng Ent có chữ có hay không không," anh nghĩ thầm. Anh ngáp.

Cây Râu ngay tức khắc đánh thức anh dậy. "Hừm, ha, hây, này Pippin của ta!" ông nói, và những người Ent khác ngừng lời hát lại. "Anh là một gã vội vã, ta không quên đâu; vào dù sao đi nữa thì cũng khá chán khi nghe những bài nói mà anh không hiểu gì cả. Bây giờ anh có thể xuống. Ta đã nói tên của các anh với với Hội Đồng Ent và họ đã thấy anh, và họ đồng ý rằng anh không phải là người Orc, và sẽ có thêm một dòng mới được thêm vào những danh sách cũ. Chúng ta vẫn chưa làm gì hơn, nhưng như thế là một công việc nhanh chóng với Hội Đồng Ent rồi. Anh và Merry có thể đi dạo trong thung lũng, nếu các anh thích. Có một cái giếng đầy nước ngọt, nếu các anh cần phục hồi, ở phía bờ bắc đằng kia. Vẫn còn vài lời cần nói trước khi Hội Đồng thật sự bắt đầu. Ta sẽ đến gặp các anh sau, và sẽ nói với các anh về những gì đã diễn ra."

Ông đặt các hobbit xuống. Trước khi họ bước đi, họ cúi thật thấp. Trò này khiến những người Ent rất kích động, qua giọng những lời thì thầm của họ, và lửa ánh lên trong ánh mắt của họ; nhưng họ nhanh chóng quay lại với công việc của mình. Merry và Pippin leo lên theo con đường dẫn xuống từ phía tây, và nhìn

xuyên qua khoảng trống của hàng rào vĩ đại. Những vách đá dài phủ đầy cây đang dâng lên từ bờ của thung lũng, và đằng xa phía sau họ, phía trên những hàng cây linh sam là một đỉnh núi nhọn dâng cao, sắc bén và trắng xoá. Họ có thể thấy ở phía nam về bên trái mình một khu rừng đổ xuống trong một khoảng xám đằng xa. Cách xa đó là một khoảng xanh sáng hơn mà Merry đoán là một phần đồng bằng Rohan.

"Tôi tự hỏi là Isengard ở đâu nhỉ?" Pippin nói.

"Tôi không biết chúng ta đang ở đâu," Merry nói; "nhưng cái đỉnh này có thể là Methedras, và theo những gì tôi có thể nhớ thì vòng cung Isengard nằm trong một nhánh hoặc một ngã rẽ ở cuối rặng núi này. Có thể nó dẫn xuống sau cái đỉnh vĩ đại này. Ở đây có vẻ như đang có khói hoặc sương mù, ở phía bên trái đỉnh núi, cậu có nghĩ vậy không?"

"Isengard nhìn ra sao nhỉ?" Pippin nói. "Tôi không biết là những người Ent có thể làm gì với nó." "Tôi cũng vậy," Merry nói. "Isengard nhìn giống một vòng đá hoặc đồi, tôi nghĩ thế, với một khoảng bằng phẳng bên trong, và có một hòn đảo hoặc cột đá ở giữa, được gọi là Orthanc. Saruman có một ngọn tháp trong đó. Có một cái cổng, có thể là nhiều hơn một, nằm trong bức tường đá vòng cung, và tôi tin rằng có một dòng suối chảy qua nó; nó chảy ra khỏi những rặng núi, và băng xuống giữa Đèo Rohan. Không có vẻ gì là một nơi mà những người Ent có thể xử lý được. Nhưng tôi có một cảm giác rất lạ về những người Ent này: tôi không nghĩ là họ không được an toàn hay sao đó, và họ có vẻ rất buồn cười. Họ có vẻ chậm chạp, kỳ quặc và kiên nhẫn, gần như là buồn bã; thế nhưng tôi tin là họ có thể thức tỉnh. Nếu điều đó xảy ra, tôi không muốn ở phía đối nghịch với họ chút nào."

"Phải!" Pippin nói. "Tôi biết cậu muốn nói gì. Đó có thể là tất cả những sự khác nhau giữa một con bò già ngồi nhai cỏ trầm lặng và một con bò đực đang húc; và điều đó có thể thành linh xảy đến. Tôi tự hỏi là không biết là Cây Râu có thức tỉnh được họ hay không. Tôi tin chắc là ông ta đang cố. Nhưng họ không thích thức

tỉnh. Cây Râu đã tự thức tỉnh mình vào tối qua, và ông lại đang cố kìm nén nó."

Các hobbit quay lại. Những giọng nói của người Ent lại tiếp tục trầm bổng vang lên trong buổi họp của họ. Bây giờ thì mặt trời đã lên đủ cao để chiếu qua hàng rào cao: nó toả sáng trên đỉnh của những cây bulô và rọi lên cạnh bắc của thung lũng một luồng sáng vàng lạnh lẽo. Họ thấy ở đó một bồn nước lớn lấp lánh. Họ đi dọc theo miệng cái chén lớn dưới chân của hàng cây trường xuân - thật là dễ chịu khi cảm thấy những lớp cỏ mềm lại nằm dưới những ngón chân của họ, và không cần phải vội vã - và rồi họ leo xuống chỗ dòng nước dâng tràn. Họ uống một ngụm nước lạnh, trong và buổi, và rồi ngồi xuống trên một tảng đá đầy rêu, quan sát vệt mặt trời trên cỏ và bóng của những đám mây đang đang băng qua nền đất trong thung lũng. Tiếng rì rầm của những người Ent vẫn tiếp tục. Có vẻ như đây là một nơi lạ lẫm và xa xôi, bên ngoài thế giới của họ và xa khỏi tất cả những gì đã xảy ra với họ. Một niềm khao khát ghê gớm ập đến với họ để được nhìn thấy lại khuôn mặt và giọng nói các bạn đồng hành của họ, đặc biệt là Frodo và Sam, và Người Sải Bước.

Cuối cùng thì những giọng Ent ngừng lại; và khi nhìn lên họ thấy Cây Râu đang bước về phía họ, với một người Ent khác bên cạnh ông.

"Hm, boom, tôi lại có đây," Cây Râu nói. "Các anh đang phát chán hay mất kiên nhẫn hử? Được rồi, tôi sợ là các anh phải không được mất kiên nhẫn. Chúng ta vừa kết thúc phiên đầu tiên; nhưng ta vẫn phải giải thích lại với những kẻ đã sống tách biệt xa khỏi Isengard từ lâu, và với những kẻ ta không thể đến được trước khi bắt đầu Hội Đồng, và sau đó chúng ta sẽ quyết định xem phải làm gì. Tuy nhiên, quyết định xem phải làm gì sẽ không làm những người Ent mất nhiều thời gian sau khi đã biết tất cả những việc và sự kiện mà họ phải bận tâm. Mặc dù vậy, không thể phủ nhận rằng chúng ta sẽ ở đây một lúc lâu: có thể là một vài ngày. Vì vậy là ta mang đến cho các anh một người bạn. Anh ta có một ngôi nhà của người Ent ở gần đây. Tên Elf của anh ta là Bregalad. Anh ta nói là anh ta đã sắp đặt được tâm trí và không cần phải ở lại bên

Hội Đồng nữa. Hừm, hừm, trong số chúng ta thì anh ta gần với một người Ent vội vã nhất. Các anh nên đi với nhau. Xin chào!" Cây Râu quay đi và để họ lại.

Bregalad đứng một lúc quan sát các hobbit thật trịnh trọng; và họ nhìn ông, tự hỏi là đến lúc nào ông mới tỏ ra một dấu hiệu của sự "vội vã". Ông cao, và có vẻ như là một người Ent trẻ hơn; da trên tay và chân ông mịn và sáng, môi ông hồng, và tóc ông còn một màu xanh xám. Ông có cúi xuống và lắc lư như một cái cây mảnh trong gió. Cuối cùng thì ông nói, và giọng ông vang rền, cao hơn và rõ hơn Cây Râu.

"Ha, hừm, các bạn của tôi, chúng ta hãy đi nào!" ông nói. "Tôi là Bregalad, tức là Bấp Nhanh theo ngôn ngữ của các bạn. Nhưng đó chỉ là một biệt danh, tất nhiên. Họ luôn gọi tôi như vậy bởi vì tôi nó vâng với một người Ent già trước khi ông ta kết thúc câu hỏi của anh ta. Tôi cũng uống rất nhanh, và đi ra một lúc trong khi những người khác vẫn còn nhúng râu của họ. Đi với tôi!"

Ông hạ hai cánh tay trắng kiện xuống với đưa bàn tay với những ngón tay dài đến các hobbit. Cả ngày hôm đó họ đi trong rừng với ông, ca hát, cười; bởi vì Bấp Nhanh thường cười. Ông cười nếu như mặt trời nhô ra từ sau đám mây, ông cười nếu như họ đi vượt trên một con sông hoặc con suối: rồi ông đứng lại và nhúng chân và đầu xuống nước. Đôi khi ông lại cười khi cây cối phát ra tiếng động thì ào. Mỗi khi ông thấy một cây thanh hương trà thì ông lại ngừng một lúc, tay đưa ra, rồi ông hát, và lắc lư khi ông hát.

Đến khi màn đêm ập xuống thì ông đưa họ về ngôi nhà ent của mình; nó không gì khác hơn một tảng đá rêu phong đặt trên một lớp cỏ dưới một bờ xanh. Những cây thanh hương trà mọc thành một vòng tròn quanh nó, và nơi đây có nước (như tất cả các ngôi nhà ent khác), một dòng suối sỏi bọt chảy ra từ bờ. Họ đứng nói chuyện một lúc trong khi bóng tối ập xuống khu rừng. Cách đó không xa vẫn còn có thể nghe thấy các giọng nói từ Hội Đồng Ent vẫn tiếp tục vang lên; nhưng bây giờ thì chúng đã sâu lắng hơn và đã bớt ung dung hơn, thỉnh thoảng lại một giọng cao cất cất lên

như một tiếng nhạc cao và nhanh, trong khi tất cả những giọng khác tắt đi. Nhưng bên cạnh họ thì Bregalad nói một cách nhẹ nhàng bằng ngôn ngữ của họ, gần như là thì thầm; và họ biết được rằng ông là người của Vô Da, và làng quê mà họ sống đã bị tàn phá. Với các hobbit thì điều này khá đủ để giải thích về sự "vội vã" của ông, ít nhất về vấn đề bọn Orc.

"Trong nhà tôi đã từng có các cây thanh hương trà," Bregalad nói, nhẹ nhàng và buồn bã, "các cây thanh hương trà đã bén rễ khi tôi là một người Ent, cách đây rất nhiều năm trong một thế giới lặng lẽ. Những cây già nhất được trồng bởi những người Ent để cố làm hài lòng người Ent Vợ; nhưng những người ấy chỉ nhìn họ và mỉm cười rồi nói rằng họ biết những nơi mà có những bông hoa trắng hơn và những trái cây sung túc hơn đang mọc. Nhưng nơi đấy không có cây cối của tất cả các chủng tộc ấy, những người Hoa Hồng, họ thật là đẹp đối với tôi. Và rồi những cây cối ấy cứ mọc lớn lên, cho đến khi bóng của từng cây nhìn giống như một căn phòng xanh, và quả của chúng đỏ rực trong mùa thu nặng trĩu, đẹp và lạ lùng vô cùng. Chim chóc thường tụ tập thành bầy tại đó. Tôi thích chim, thậm chí khi chúng nói chuyện; và cây thanh hương trà thì có đủ và dư chim. Nhưng chim chóc trở nên không còn thân thiện, tham lam và phá hoại cây cối, chúng ném trái cây xuống mà không ăn nó. Rồi bọn Orc xuất hiện với rìu và đốn hạ cây cối của tôi. Tôi đến và gọi chúng bằng những cái tên dài của chúng, nhưng chúng không lay động, chúng không nghe hay trả lời nữa: chúng đã chết rồi.

Hỡi Orofarnl, Lassemista, Carnimnrl!

Hỡi những cây thanh hương trà sáng lạn, hoa trắng nở rực trên tóc bạn

Hỡi những cây thanh hương trà của ta, ta đã thấy bạn sáng lên trong nắng hạ

Vỏ bạn sáng lấp lánh, lá bạn sáng tươi, giọng bạn nhẹ nhàng và tươi vui

Trên đầu bạn vẫn sáng chói, những vòng hoa đỏ vàng tươi mới

Hỡi cây thanh hương trà đã chết, tóc bạn đã xám và khô bết
Vòng hoa của bạn đã đổ tràn, tiếng nói của bạn đã ngưng vô
vàn

Hỡi Orofarnl, Lassemista, Carnimnril!

Các hobbit ngủ thiếp đi trong tiếng hát nhẹ nhàng của Bregalad, có vẻ như đó là lời than van bằng những ngôn ngữ khác nhau về những cái cây mà ông yêu mến đã ngã xuống.

Ngày hôm sau họ cũng ở bên bạn mình cả ngày, nhưng họ không đi xa khỏi "nhà" của ông. Phần lớn thời gian họ ngồi im lặng dưới mái che bên bờ; bởi vì gió đã lạnh hơn, và những đám mây thì gần và xám hơn; có rất ít ánh mặt trời, và những giọng nói xa xa của người Ent tại Hội Đồng lên xuống trầm bổng, đôi khi lớn và mạnh, đôi khi trầm và buồn, đôi khi nhanh, đôi khi chậm và trang trọng như một bài hát buồn. Đêm thứ hai đến và những người Ent vẫn tiếp tục buổi họp dưới những đám mây cuồn cuộn và ánh sao chập chờn.

Đêm thứ ba gián đoạn, lặng lẽ và lộng gió. Đến khi mặt trời lên thì giọng của những người Ent trở nên vang cao và rồi lại tắt xuống. Đến sáng lên thì gió lặng và không khí trở nên nặng nề hơn trong sự chờ đợi. Các hobbit có thể thấy rằng bây giờ Bregalad đang lắng nghe chăm chú, mặc dù đối với họ, khi đã xuống vùng thung lũng tại ngôi nhà ent của ông thì âm thanh của Hội Đồng rất mờ nhạt.

Buổi trưa đến, và mặt trời, hướng về phía tây của rặng núi, phát ra những luồng sáng vàng giữa những đường và khe nứt của các đám mây. Thành linh họ nhận ra rằng tất cả rất lặng lẽ; cả khu rừng đứng lặng nghe. Tất nhiên, những giọng nói của người Ent đã ngừng lại. Điều đó nghĩa là gì? Bregalad đang đứng căng thẳng, nhìn ngược về phía bắc về phía Thung Lũng Dern.

Rồi với một tiếng loảng xoảng lớn, một tiếng thét ngân vang: ra-hoom-rah! Cây cối run rẩy và cúi mình như thể một cơn gió mạnh vừa giáng xuống. Rồi một khoảng ngừng nữa, và rồi tiếng

nhạc hành khúc vang lên như một tiếng trống trang trọng, rồi phía trên tiếng thỉnh thỉnh những giọng hát cao và rõ ngân lên.

Chúng ta đến, chúng ta đến trong tiếng trống dồn: ta-runda runda runda rom!

Những người Ent đang đến: càng lúc tiếng hát của họ càng gần và rõ hơn:

Chúng ta đến, chúng ta đến trong tiếng tù và và tiếng trống: ta-ryna ryna ryna rom!

Bregalad nhặt các hobbit lên và sai bước về phía ngôi nhà của mình.

Ngay sau đó họ thấy một hàng người đang tiến đến: những người Ent đang nhấp nhô với những sai bước dài tiến xuống bờ dốc tiến về phía họ. Cây Râu ở hàng đầu, và khoảng năm mươi người ở phía sau ông, từng đôi một, tiến đều bằng chân họ, tay đánh nhịp trên sườn. Khi họ tiến lại gần thì có thể nhìn thấy ánh chớp và lửa trong mắt họ.

"Hoom, hom! Chúng ta đi với tiếng vang, và cuối cùng chúng ta đã đến!" Cây Râu gọi lớn khi họ thoáng thấy Bregalad và các hobbit. "Đến nào, hãy nhập với Hội Đồng! Chúng ta đi. Chúng ta đi đến Isengard!"

"Đến Isengard!" những người Ent kêu lớn bằng nhiều giọng khác nhau.

"Đến Isengard!"

Đến Isengard! Cho dù Isengard được bao tròn và ngăn trở bởi những cánh cửa đá;

Cho dù Isengard hùng mạnh và cứng rắn, lạnh lẽo như đá và trơn trượt như xương trắng,

Chúng ta đi, chúng ta đi, chúng ta đến với chiến tranh, để phá vỡ đá và xô cửa đổ tan;

Vì những thân cành cây đang cháy tàn, lửa gầm vang - chúng ta đến với chiến tranh!

Đi đến lãnh địa âm u, với bước chân địa ngục, với tiếng trống thúc giục, chúng ta đi, chúng ta đi;

Chúng ta đến Isengard cùng địa ngục!

Chúng ta đi với địa ngục, chúng ta đi với địa ngục!

Họ hát vang như thế khi họ hành quân về phía nam.

Bregalad, mắt sáng rực, nhập vào hàng bên cạnh Cây Râu. Người Ent già đón lại các hobbit, đặt họ ngồi lên vai trở lại, và họ vươn lên đầy kiêu hãnh ở đầu của hàng người với những trái tim đập mạnh và đầu ngẩng cao. Cho dù họ đang chờ đợi một điều gì đó cuối cùng sẽ xảy ra, họ vẫn vô cùng kinh ngạc trước sự thay đổi đang đến với những người Ent. Có vẻ như nó đột ngột như sự bùng nổ của một cơn lũ đã bị một con đê kìm hãm từ lâu.

"Những người Ent dù sao cũng đã xác định tâm trí khá nhanh đấy chứ nhỉ?" Pippin liêu nói sau một lúc, khi bài hát ngừng lại một thoáng, và chỉ còn nghe thấy tiếng nhịp tay và chân.

"Nhanh à?" Cây Râu nói. "Hoom! Phải, đúng thế. Nhanh hơn ta chờ đợi. Thật sự ta chưa hề thấy họ thức tỉnh như thế từ lâu lắm rồi. Những người Ent chúng ta không thích được thức tỉnh; và chúng ta không bao giờ thức tỉnh trừ khi chúng ta thấy rõ là cây cối và cuộc sống của chúng ta đang bị đe dọa ghê gớm. Điều đó đã không xảy ra trong khu rừng này kể từ cuộc chiến tranh giữa Sauron và Con Người ở Biển. Đó là việc của bọn orc, những việc chặt đẽo khả ố - rbrum - mà không có thậm chí dù là một lời xin lỗi tồi tệ cho việc đốt lửa, và chúng ta đã vô cùng tức giận; và sự phản bội của lán giềng, những kẻ đáng ra nên giúp đỡ chúng ta. Các phù thủy nên biết điều này: họ nên biết. Không có những lời nguyên rủa nào bằng tiếng Elf, Ent hay ngôn ngữ của Con Người đủ tương xứng với sự phản bội đó. Saruman tồi tệ!"

"Các ông thật sự phá vỡ những cánh cổng của Isengard chứ?" Merry hỏi.

"Ho, hừm, ờ, chúng ta có thể, anh biết đấy! Có thể anh không biết chúng ta mạnh như thế nào. Có thể các anh đã nghe đến Quỷ

Khổng Lồ rồi chứ? Chúng mạnh ghê gớm. Nhưng Quỷ Khổng Lồ chỉ là những kẻ giả mạo được Kẻ Thù tạo ra trong Bóng Tối Vĩ Đại, nhại theo người Ent, như là bọn Orc là nhại theo người Elf. Chúng ta mạnh hơn Quỷ Khổng Lồ. Chúng ta được làm từ xương của đất mẹ. Chúng ta có thể phá vỡ đá như rễ cây, chỉ có điều là nhanh hơn, nhanh hơn rất nhiều, nếu như tâm hồn của chúng ta thức tỉnh! Nếu chúng ta không bị đẽo xuống, hoặc bị phá huỷ trong lửa hoặc ánh chớp của phù thủy, thì chúng ta có thể chia nhỏ Isengard thành nhiều mảnh vụn và phá vỡ những bức tường thành những mảnh vụn."

"Nhưng Saruman sẽ cố ngăn các ông lại chứ?"

"Hừm, a, phải, đúng vậy. Ta không quên điều này. Thật sự ta đã nghĩ về điều này từ lâu. Nhưng các anh sẽ thấy, có nhiều người Ent trẻ hơn ta, trẻ hơn nhiều đời cây. Bây giờ tất cả họ đã thức tỉnh, và tất cả tâm trí của họ chỉ dồn vào một điều: phá vỡ Isengard. Nhưng họ sẽ bắt đầu suy nghĩ lại ngay; họ có thể nguội lạnh đi khi chúng ta uống buổi nước chiều của chúng ta. Chúng ta sẽ vô cùng khát! Nhưng hãy để cho họ hành quân và hát! Chúng ta phải đi một đoạn đường dài, và còn thời gian để suy nghĩ. Có cái gì đó để bắt đầu."

Cây Râu bước đều, hát với những người khác một lúc. Nhưng sau một lúc giọng của ông lại chìm vào tiếng lẩm bầm và lại im lặng. Pippin có thể thấy vầng trán già của ông đang nhăn và nổi gân lên. Cuối cùng ông nhìn lên, và Pippin có thể thấy một vẻ buồn bã trong mắt ông, buồn nhưng không phải không vui. Trong chúng có một luồng ánh sáng, như thể một ngọn lửa xanh đang chìm sâu trong những cơn thác bóng tối trong suy nghĩ của ông.

"Tất nhiên, có vẻ thế là đủ, bạn tôi," ông chậm chạp nói, "có vẻ thế là đủ rõ ràng chúng ta đang đi vào địa ngục của mình: đây là chuyến hành quân cuối cùng của người Ent. Nhưng nếu chúng ta ở lại nhà và không làm gì, thì địa ngục cũng sẽ tìm tới chúng ta, sớm hay muộn thôi. Suy nghĩ này đã dâng lên trong tim chúng ta từ lâu; và đó là lý do vì sao mà chúng ta đang hành quân. Đây không phải là một quyết định vội vã. Bây giờ thì ít nhất cuộc hành

quân sau cùng của người Ent có thể đáng giá một bài hát. Ấy," ông thở dài, "chúng ta có thể giúp những người khác trước khi chúng ta ra đi. Mặc dù vậy, ta vẫn muốn thấy những bài hát về những người Ent Vợ trở thành sự thật. Ta muốn thấy lại Fimbrethil. Nhưng, các bạn ta, những bài hát về những cái cây trĩu quả chỉ có ở thời của chúng và trên đường của chúng: và đôi khi chúng quá quào đi không đúng lúc."

Những người Ent đi với những sải bước mạnh mẽ. Họ đi xuống một khe dài của một vùng đất đổ về hướng nam; bây giờ họ đang bắt đầu leo lên, và lên nữa, đến đỉnh núi cao phía tây. Khu rừng trải xuống ở phía xa, và họ bắt đầu đi vào những toán chim bay tung toé, và rồi họ đi xuống những dải đất trống nơi chỉ có vài cây thông thê lương mọc. Mặt trời đang chìm sâu sau ngọn đồi tối ở phía trước. Hoàng hôn chiều xám đang đến.

Pippin nhìn lại phía sau. Số lượng những người Ent đang tăng dần - hay là có điều gì đó đang xảy ra? Tại nơi mà đáng lý là bóng của những bờ dốc trơ trọi lơ mờ mà họ băng qua, anh nghĩ là anh thấy một rừng cây nhỏ. Nhưng chúng đang chuyển động! Có thể đó là những cái cây của Fangorn đã thức dậy, và khu rừng đang bừng lên, đi qua những ngọn đồi để gây chiến? Anh dụi mắt, tự hỏi phải chăng là giấc ngủ và bóng tối đang đánh lừa mình không; nhưng những hình bóng xám đang chuyển động mạnh mẽ về phía trước. Có một tiếng động giống như tiếng gió xào xạc trên những cành cây. Lúc này những người Ent đã đi xuống gần đỉnh của khe núi, và tất cả những lời hát đã ngừng lại. Đêm đổ xuống, và chung quanh im lặng hoàn toàn: không thể nghe thấy gì ngoài tiếng xào xạc khẽ của mặt đất bên dưới bước chân của những người Ent, và rồi một tiếng xào xạc vang lên, một tiếng thì thào khẽ của những chiếc lá trôi đi. Cuối cùng họ đứng trên đỉnh, nhìn xuống một hố sâu: một khe nứt vĩ đại nằm ở cuối các rặng núi: Nan Curunnr, Thung Lũng Saruman.

"Đêm đang phủ xuống Isengard," Cây Râu nói.

CHƯƠNG 5

KỶ SĨ TRẮNG

"Tôi lạnh run đến tận xương," Gimli nói, đập tay và giẫm chân. Cuối cùng thì ngày cũng đã đến. Vào lúc bình minh nhóm bạn ăn sáng với những gì họ có thể; bây giờ thì họ đã sẵn sàng trong ánh lửa bập bùng để tìm kiếm lại những dấu vết của các hobbit trên vùng đất.

"Và đừng có quên ông già ấy đây!" Gimli nói. "Tôi sẽ rất vui nếu như tôi có thể thấy được một dấu giày."

"Vì sao mà điều đó làm cho ông vui?" Legolas hỏi.

"Bởi vì một người già có đôi chân để lại dấu vết có thể không có gì đáng sợ hơn ông ta tỏ ra," Người Lùn trả lời.

"Có thể," người Elf nói; "nhưng một đôi giày nặng cũng chưa chắc để lại dấu vết gì ở đây: cỏ rất sâu và dẻo."

"Đôi với một Ranger thì đó sẽ không là một trở ngại," Gimli nói. "Một lưỡi dao quần là đủ cho Aragorn rồi. Nhưng tôi không mong gì việc ông ấy tìm ra bất kỳ dấu vết nào. Cái mà chúng ta thấy tối qua là một bóng ma của Saruman. Tôi tin chắc điều đó, thậm chí là dưới ánh sáng ban ngày này. Có thể là bây giờ mắt của hắn vẫn đang nhìn chúng ta từ Fangorn."

"Điều đó có vẻ đúng," Aragorn nói; "nhưng tôi không chắc lắm. Tôi đang nghĩ về những con ngựa. Đêm qua ông nói, Gimli ạ, là chúng đã hoảng sợ bỏ đi. Nhưng tôi không nghĩ thế. Anh có nghĩ thế không, Legolas? Anh có nghe thấy tiếng những con vật đó hoảng sợ không?"

"Không," Legolas nói. "Tôi nghe tiếng chúng rõ lắm. Nhưng với bóng tối và sự sợ hãi của chính chúng ta thì tôi nên đoán là bọn

thú ấy đã hoá dại lên vì một niềm vui đột ngột. Chúng kêu lên như những con ngựa sẽ làm khi chúng gặp một người bạn mà chúng nhớ từ lâu."

"Tôi nghĩ thế," Aragorn nói; "nhưng tôi không đọc ra câu đó này, trừ phi chúng trở về. Đi thôi! Ánh sáng sẽ lên rất nhanh. Trước tiên chúng ta hãy quan sát và sau đó hãy đoán! Chúng ta nên bắt đầu từ đây, gần với vùng cắm trại của chúng ta, tìm kiếm thật cẩn thận vào, rồi sẽ lần lên bờ dốc hướng vào rừng. Mục đích của chúng ta là tìm kiếm các hobbit, mặc cho chúng ta có thể nghĩ người khách hôm qua của chúng ta là gì. Nếu họ có cơ hội trốn thoát, thì hẳn họ đang trốn trong những cái cây, không thì họ sẽ bị phát hiện. Nếu chúng ta không tìm thấy gì ở giữa đây và lề rừng, thì chúng ta sẽ tìm kiếm lần cuối ở khu chiến trường và giữa đám tro bụi. Nhưng ở đây rất ít hy vọng: các kỵ mã vùng Rohan đã thực hiện phần việc của mình quá tốt."

Những người bạn bò trườn ra và mò mẫm trên mặt đất một lúc. Cái cây đứng sừng sững đầy đe dọa phía trên họ, những cái lá khô của nó bây giờ rủ đi, và run rẩy trong ngọn gió đông lạnh giá. Aragorn chậm chạp di chuyển. Ông đi đến bên đám tro của ngọn lửa canh gác gần bên bờ sông, và rồi bắt đầu lần ngược lại mặt đất về phía cái gò nơi có dấu vết của trận chiến. Thành linh ông dừng lại và cúi xuống, mặt ông gần như chạm vào cỏ. Rồi ông gọi những người khác. Họ chạy lên.

"Cuối cùng thì chúng ta cũng đã tìm thấy tin tức!" Aragorn nói. Ông nâng lên một cái lá gãy cho họ xem, một cái lá lớn có sắc vàng, bây giờ đã tàn phai và ngã nâu. "Đây là một cái lá cẩm quỳ vùng Lurien, và có một ít vụn nhỏ trên đó, và có một vài mẫu vụn khác trên cỏ. Nhìn kìa, có một số mẫu thường bị cắt nằm gần đó."

"Và đây là con dao để cắt chúng!" Gimli nói. Ông cúi xuống và nâng lên một đám cỏ, trong đó có một số mẫu thức ăn nát, và một lưỡi dao mẻ. Một nửa của nó nằm bên cạnh đấy. "Đó là một vũ khí của bọn Orc," ông nói, cẩn thận cầm nó lên, và nhìn với vẻ kinh tởm cái cán chạm khắc của nó: nó có hình dạng giống như

một cái đầu ghê tởm với những con mắt xéch và cái miệng đều cang.

"Được lắm, đây là câu đố lạ lùng nhất mà chúng ta đã thấy!" Legolas kêu lên. "Một tù nhân bị trói đã thoát khỏi cả bọn Orc lẫn các kỵ sĩ bao quanh. Rồi ông ta ngừng lại, vẫn giữa đồng trống, và cắt dây trói với con dao orc này. Nhưng làm sao và vì sao? Vì chân ông ta vẫn đang bị trói, làm sao mà ông ta đi được? và nếu tay ông ta bị trói, thì làm sao ông ta dùng đến con dao được? Còn nếu không bị trói, thì ông ta cắt dây làm gì chứ? Hải lòng với tài nghệ của mình, ông ta bèn ngồi xuống và lặng lẽ ăn một số bánh đi đường! Và ít nhất là thế là đủ để chứng tỏ rằng ông ta là một hobbit, không cần đến lá cảm quý. Rồi sau đó, tôi cho là ông ta đã biến tay mình thành những đôi cánh và bay lên hót véo von trên những cành cây. Để tìm ông ta thì dễ lắm: chúng ta chỉ cần những đôi cánh cho chính mình mà thôi!"

"Quá đủ với những trò phù thủy ở đây rồi," Gimli nói. "Cái người đàn ông già ấy đã làm gì? Ông nói gì không Aragorn, với những gì Legolas phát hiện ra. Ông có thể phát hiện ra gì hơn nữa không?"

"Có thể," Aragorn nói, mỉm cười. "Có một số dấu hiệu khác gần bên mà các ông không quan tâm đến. Tôi đồng ý rằng người tù nhân là một hobbit và phải được tự do tay hoặc chân, trước khi anh ta đến đây. Tôi đoán rằng tay anh ta tự do, bởi vì điều đó sẽ làm câu đố dễ giải hơn, và cũng vì, như tôi thấy qua những dấu hiệu, anh ta đã được mang đến đây bởi một tên Orc. Máu tràn ra ở kia, cách đây vài bước, là máu orc. Có những dấu móng guốc sâu tại điểm đó, có có dấu vết của một vật nặng đã được kéo đi.

Tên Orc đã bị giết bởi các kỵ mã, và sau đó xác hắn bị kéo vào lửa. Nhưng người ta không thấy các hobbit: không phải là anh ta đang ở giữa "đồng trống", vì lúc đó đang là ban đêm và anh ta vẫn đang mặc áo khoác của người elf. Anh ta kiệt sức và đói, và vì thế không có gì đáng ngạc nhiên sau khi anh ta cắt dây trói bằng con dao trên kẻ thù đã ngã gục của anh ta, anh ta nghỉ ngơi và ăn một chút trước khi bỏ đi. Nhưng thật là hay khi biết rằng anh ta

có một ít lembas trong túi mình, cho dù anh ta đã chạy đi mà không còn hành lý gì; có thể anh ta là một hobbit. Tôi nói anh ta, mặc dù tôi hy vọng và đoán rằng cả Merry và Pippin đã cùng đến đây. Tuy nhiên, chẳng có gì chỉ ra chắc chắn điều đó cả."

"Và làm sao mà ông nghĩ rằng có ai đó trong số các bạn của chúng ta được tự do ít ra là một cánh tay?"

"Tôi không biết mọi việc xảy ra như thế nào," Aragorn trả lời. "Tôi cũng không biết vì sao một tên Orc lại mang họ đến đây. Chúng ta có thể chắc là không phải để giúp họ trốn thoát. Không, tôi nghĩ rằng tôi bắt đầu hiểu được vấn đề đã khiến tôi đau đầu ngay từ đầu: vì sao mà sau khi Boromir đã ngã xuống bọn Orc lại hài lòng với việc bắt giữ Merry và Pippin? Chúng không tìm những người còn lại trong số chúng ta, không tấn công trại của chúng ta; thay vì đó chúng chạy hết tốc lực về Isengard. Có lẽ là chúng nghĩ rằng đã bắt được Người Mang Chiếc Nhẫn và người đồng đội trung thành của anh ta? Tôi không nghĩ thế. Những người chủ của chúng không dám ra những mệnh lệnh rõ ràng như thế cho bọn Orc, thậm chí nếu như họ biết nhiều về phần mình; họ cũng sẽ không dám nói công khai với bọn chúng về Chiếc Nhẫn: chúng không tin những kẻ phục vụ của chúng. Nhưng tôi nghĩ rằng bọn Orc đã được lệnh bắt giữ các hobbit, còn sống, với mọi giá. Đây là một cố gắng để mang những tù nhân quý báu đi trước khi trận chiến bắt đầu. Có thể là một sự phản bội, những tên này thì dám như vậy lắm; một tên Orc to lớn và cứng rắn có thể cố trốn thoát đơn độc với phần thưởng, vì mục đích riêng của hắn. Điều này, chỉ là suy đoán của tôi. Những thứ khác có thể sắp đặt được. Nhưng từ đây chúng ta có thể rút ra một điều dù là dưới bất kỳ trường hợp nào: ít nhất một người bạn của chúng ta đã trốn thoát. Nhiệm vụ của chúng ta là tìm anh ta và giúp anh ta trước khi chúng ta trở về Rohan. Chúng ta không được sợ Fangorn, vì cần phải tìm anh ta trong vùng tối ấy."

"Tôi không biết là điều gì làm tôi sợ hơn: Fangorn, hay là cái ý nghĩ đi bộ một đoạn đường dài qua Rohan," Gimli nói.

"Vậy thì chúng ta hãy vào rừng," Aragorn nói.

Ngay sau đó Aragorn tìm thấy những dấu vết mới. Tại một điểm, gần bên bờ Entwash, ông tìm thấy những dấu chân: những dấu chân hobbit, nhưng rất nhẹ so với những dấu vết có thể gây ra bởi họ. Rồi ở dưới một thân cây lớn ngay tại bìa rừng họ lại khám phá thêm những dấu chân nữa. Mặt đất trống và khô, và không thể phát hiện được gì nhiều.

"Ít nhất một hobbit đã đứng ở đây một lúc và nhìn ngược lại; và rồi anh ta lại quay vào rừng," Aragorn nói.

"Thế thì chúng ta cũng phải đi vào," Gimli nói. "Nhưng tôi không thích cái bề ngoài của khu Fangorn này: và chúng ta đã được cảnh báo về nó. Tôi muốn cuộc truy đuổi được dẫn đến bất kỳ nơi nào khác!"

"Tôi không nghĩ là khu rừng này có vẻ ghê rợn, dù những câu chuyện có nói gì đi nữa," Legolas nói. Chàng đang đứng dưới lè rừng, cúi người tới trước, như thể chàng đang lắng nghe, và mở rộng mắt nhìn vào bóng đêm. "Không, nó không ghê rợn; hoặc là cái gì đó ghê rợn vẫn còn rất xa. Tôi chỉ nghe những tiếng vọng mờ nhạt nhất những vùng đất tối tăm, nơi trái tim của những ngọn cây thật là đen. Không có gì có ác tâm gần bên chúng ta, nhưng ở đây thì đầy thận trọng, và giận dữ."

"Được rồi, nó không lý do gì để giận dữ với tôi cả," Gimli nói. "Tôi không gây hại gì hết."

"Điều đó chỉ tạm ổn thôi," Legolas nói. "Tuy nhiên nó vừa chịu sự tàn phá. Có cái gì đó xảy ra bên trong nó, hoặc sẽ xảy ra. Anh không cảm thấy sự căng thẳng à? Nó làm tôi ngưng thở."

"Tôi cảm thấy không khí khá ngọt ngào," Người Lùn nói. "Khu rừng này sáng hơn Mirkwood, nhưng nó sồn mồn rồi."

"Nó già rồi, rất già," người Elf nói. "Già đến nỗi tôi gần như cảm thấy trẻ lại, điều mà tôi đã không cảm thấy kể từ khi du hành với những người trẻ như các ông. Nó già và đầy những ký ức. Tôi có thể cảm thấy vui ở đây, nếu như tôi đến vào những ngày hoà bình."

"Tôi dám nói là anh có thể như vậy," Gimli khịt mũi "Anh là một người elf Rừng, dù sao đi nữa, cho dù bất kỳ loại người Elf nào cũng kỳ quặc hết. Nhưng anh làm tôi thấy dễ chịu. Anh đi đâu tôi sẽ đi đó. Nhưng hãy giữ cho cây cung sẵn sàng trên tay anh, và tôi sẽ giữ cây rìu của mình thật lỏng trên dây lưng. Không phải để dùng cho đám cây cối," ông vội vã nói tiếp, nhìn lên cái cây ở phía dưới chỗ họ đứng. "Tôi không muốn gặp lão già ấy đột ngột mà không sẵn sàng để đối phó, thế thôi. Đi nào!"

Ba người săn đuổi dần sâu vào khu rừng Fangorn. Legolas và Gimli để việc tìm dò dấu vết cho Aragorn. Không nhiều thứ cho ông nhìn. Nền rừng ẩm ướt và phủ đầy những lớp lá; nhưng đoán là những kẻ chạy trốn sẽ thường ở gần dòng nước, ông thường trở lại bên bờ suối. Và nhờ thế ông đến được nơi mà Merry và Pippin đã uống nước và rửa chân. Tất cả đều thấy trên nền đất bằng này những dấu chân của hai hobbit, một dấu hơi nhỏ hơn dấu kia.

"Tin tốt," Aragorn nói. "Những dấu vết này đã được hai ngày rồi. Và có vẻ như các hobbit đã rời khỏi bờ nước từ đây."

"Thế bây giờ chúng ta sẽ làm gì đây?" Gimli hỏi. "Chúng ta không thể theo đuổi họ xuyên qua toàn bộ khu rừng Fangorn dày đặc này. Chúng ta sẽ cạn nguồn lương thực. Nếu chúng ta không sớm tìm thấy họ, thì chúng ta sẽ không còn giúp gì được cho họ, ngoài việc ngồi xuống cạnh họ và cho họ thấy tình bạn bằng cách cùng chết đối với nhau."

"Nếu đó thật sự là những gì chúng ta có thể làm, thì chúng ta phải làm thôi," Aragorn nói. "Chúng ta đi thôi."

Cuối cùng họ đến bờ dốc kết thúc đột ngột của Ngọn Đồi Cây Râu và nhìn lên bờ đá với những bậc thang lởm chởm dẫn lên bờ cao. Ánh sáng mặt trời đang chiếu xuyên qua những đám mây vội vã trôi nhanh, và khu rừng bây giờ trở nên bớt xám xịt và ẩm đậm hơn.

"Chúng ta hãy đi lên và nhìn quanh!" Legolas nói. "Tôi cảm thấy hơi thở của mình đang ngán đi. Tôi cần hít thở không khí trong lành một lúc."

Những người bạn leo lên. Aragorn đi sau cùng, di chuyển chậm chạp: ông cẩn thận quan sát các bậc thang và bờ rào.

"Tôi gần như chắc chắn rằng các hobbit đã leo lên đây," ông nói. "Nhưng có những dấu vết khác, những dấu vết rất lạ, mà tôi không thể hiểu được. Tôi không biết là chúng ta có thể thấy gì được từ bờ rào cái gì đó có thể giúp chúng ta đoán được con đường mà họ sẽ đi tiếp không?"

Ông đứng dậy và nhìn quanh, nhưng ông không thấy gì có ích cả. Lề đá hướng ra phía nam và phía đông; nhưng chỉ có phía đông là tầm nhìn mở rộng ra. Ông có thể thấy ở đáy đỉnh của những cái cây đang chạy thấp xuống thành hàng hướng về đồng bằng từ phía họ vừa đến.

"Chúng ta vừa đi một con đường vòng dài," Legolas nói. "Tất cả chúng ta có thể an toàn đến đây, nếu chúng ta rời khỏi Dòng Sông Vĩ Đại vào ngày thứ hai hoặc thứ ba và tiến về phía tây. Rất ít người có thể thấy được đường đi của họ dẫn họ đến đâu, cho đến khi họ đến cuối đường."

"Nhưng chúng ta đâu có muốn đến Fangorn," Gimli nói.

"Thế nhưng chúng ta đã đến và bị kẹt lại một cách đẹp đẽ trong một cái lưới," Legolas nói. "Nhìn kia!"

"Nhìn cái gì chứ?" Gimli hỏi.

"Những cái cây đằng kia."

"Đâu chứ? Tôi không có đôi mắt của người elf."

"Suyt! Nói nhẹ thôi! Nhìn đi!" Legolas chỉ. "Nhìn xuống phía rừng, trở lại phía Con Đường mà chúng ta vừa đến ấy. Là ông ta. Ông không thể thấy ông ta đang đi từ cây này qua cây kia à?"

"Tôi thấy, bây giờ thì tôi thấy rồi!" Gimli thì thào. "Nhìn đi, Aragorn! Tôi đã chẳng cảnh báo ông đó sao? Chính là lão già ấy. Mặc toàn là giẻ rách màu xám dơ bẩn: đó là lý do lúc đầu tôi không thể thấy ông ta."

Aragorn nhìn lại và thấy một hình bóng lom khom đang di chuyển chậm chạp. Nó không cách xa đây. Nó nhìn giống như một

người ăn mày già, mệt mỏi lê bước, dựa người trên một cây gậy xù xì. Đầu ông cúi xuống, và ông không nhìn về phía họ. Nếu ở nơi khác thì họ đã chào ông với những lời lễ tử tế; nhưng bây giờ thì họ đứng lặng lẽ, mỗi người đều cảm thấy một cảm giác chờ đợi khác thường: một cái gì đó đang tiếp cận và mang trong mình một quyền lực - hoặc một mối đe dọa- bí ẩn.

Gimli nhìn chằm chằm, mắt mở rộng một lúc, khi bóng người kia bước từng bước lại gần hơn. Rồi thình lình, không thể kiềm chế mình lâu hơn nữa, ông la lớn lên: "Cầm lấy cung, Legolas! Giương lên! Sẵn sàng đi! Đó là Saruman. Đừng để hắn nói, hay giáng một câu thần chú xuống chúng ta! Bắn trước!"

Legolas cầm lấy cung và giương nó lên, chậm chạp như thể có một cái gì khác chống lại chàng. Chàng khẽ cầm lấy một mũi tên trên tay nhưng không lắp vào dây ngay. Aragorn đứng lặng lẽ, mặt ông đầy thận trọng và chăm chú.

"Anh còn đợi gì nữa? Chuyện gì xảy ra với anh?" Gimli nói bằng một giọng thì thầm.

"Legolas đúng," Aragorn khẽ nói. "Chúng ta không thể bắn một ông già như thế, không hay biết và không thách thức, dù cho chúng ta có sợ hay nghi ngờ thế nào đi nữa. Quan sát và chờ đợi!"

Ngay lúc đó người đàn ông già bước nhanh lên và tiến tới với một tốc độ đáng kinh ngạc về phía chân vách đá. Rồi ông thình lình nhìn lên, trong khi họ vẫn đứng bất động nhìn xuống. Không có âm thanh gì.

Họ không thể thấy khuôn mặt của ông ta: ông đội mũ trùm, và trên cái mũ trùm ấy là một cái nón rộng vành, nên tất cả những đường nét của ông ta đều bị phủ tối, ngoại trừ chóp mũi và bộ râu xám. Nhưng Aragorn cảm thấy như ông vừa thoáng thấy một luồng sáng loé lên từ cặp mắt tinh anh và sáng từ phía trong vùng tối của cái mũ trùm."

Cuối cùng người đàn ông già phá vỡ sự im lặng. "Gặp nhau thật hay, các bạn của ta," ông nói bằng một giọng nhẹ nhàng. "Ta

muốn nói chuyện với các anh. Các anh sẽ xuống hay ta sẽ lên?" Không chờ đợi câu trả lời, ông bắt đầu leo lên.

"Nào!" Gimli nói. "Ngăn hấn lại, Legolas!"

"Ta đã chẳng nói là ta muốn nói chuyện với các anh rồi sao?" người đàn ông già nói. "Hãy cắt cây cung ấy đi, Ngài Elf!"

Cây cung và mũi tên rời khỏi tay Legolas, và tay chàng buông thõng xuống bên hông.

"Và ông, thưa ngài Người Lùn, xin hãy rời tay khỏi cán rìu, cho đến khi tôi lên đến! Ông sẽ không cần đến những luận cứ như thế!"

Gimli giật mình và rồi đứng trơ ra như đá, nhìn chăm chăm, trong khi người đàn ông già phóng lên các bậc đá lởm chởm lệ làng như một con dê. Tất cả sự mệt mỏi có vẻ như đã rời khỏi ông. Khi ông đứng trên lề đá thì có một luồng sáng, quá ngắn để có thể chắc chắn, một luồng trắng rất nhanh, như thể vừa có một lớp vải bọc bên ngoài lớp giẻ xám vừa thoáng hiện. Hơi thở của Gimli có thể nghe thấy như một tiếng rít lớn trong sự im lặng.

"Gặp nhau thật hay, ta nói lại!" người đàn ông già nói, bước về phía họ. Khi ông còn cách đó vài bước, ông đứng lại, dựa trên cây gậy chống, đầu ông hướng tới trước, nhìn họ từ dưới cái mũ trùm. "Và các ông có thể làm gì được ở những nơi này? Một người Elt, một Con Người, và một người Lùn, tất cả đều mặc theo lối người elf. Không nghi ngờ gì là có một câu chuyện đáng được nghe sau tất cả những thứ này. Những chuyện như vậy không thường nghe ở đây."

"Ông nói như một người đã biết khá rõ Fangorn," Aragorn nói. "Có phải thế không?"

"Không rõ lắm đâu," người đàn ông già nói, "để làm được điều đó thì cần nhiều kiếp người lắm. Nhưng ta vẫn thường lui đến đây."

"Chúng tôi có thể biết tên ông không, và rồi sẽ nghe những gì ông cần nói với chúng tôi?" Aragorn nói. "Buổi sáng đang trôi qua, và chúng tôi có một mục đích không chờ đợi được."

"Với những gì ta muốn nói, ta đã nói: Các ông đang làm gì, và các ông có thể kể gì về chính mình? Còn về tên ta!" Ông ngừng lại, bật cười dài và nhẹ. Aragorn cảm thấy như một cơn run chạy xuyên qua người ông với âm thanh đó, một cảm giác lạnh giá khác thường; thế nhưng không phải là một cảm giác sợ hay kinh hãi, nó giống như một cái tát đột ngột của một luồng không khí dễ chịu, và cái vỗ của một cơn mưa lạnh choàng xuống những người ngủ không ngon giấc.

"Tên của ta!" người đàn ông già lặp lại. "Các anh chưa thể đoán được sao? Ta nghĩ là trước đây các anh đã nghe đến nó. Phải, trước đây các anh đã nghe đến nó. Nhưng nào, chuyện của các anh là thế nào?"

Cả ba người bạn đứng im lặng và không trả lời.

"Trong trường hợp này thì có người sẽ bắt đầu nghi ngờ các mục đích của các anh có đáng phải nói không," người đàn ông già nói. "Nhưng vui thay là tôi khá biết về nó. Các anh đang theo dấu chân của hai hobbit trẻ, tôi tin thế. Phải, các hobbit. Đừng có nhìn trừng trừng thế, như thể các anh chưa hề nghe thấy cái tên này trước đây. Các anh biết rõ, và tôi cũng thế. Phải, họ đã leo lên đây vào ngày kia; và họ đã gặp một người mà họ không chờ đợi. Điều này có làm các anh dễ chịu chưa? Và bây giờ các anh muốn biết họ được mang đi đâu chứ gì? Được, được, có thể ta sẽ cho các anh một số tin tức về điều này. Nhưng sao mà chúng ta lại đứng cả thế này? Mục đích của các anh, các anh thấy đấy, không còn quá khẩn cấp như các nghĩ nữa. Chúng ta hãy ngồi xuống và sẽ thấy thoải mái hơn."

Người đàn ông già quay đi và bước về phía đỉnh của khối đá vỡ và lúc lắc chân của vách đá phía sau. Ngay tức khắc, như thể một câu thần chú vừa được xua tan, những người khác lập tức cảm thấy hồi phục và cử động trở lại. Tay Gimli ngay tức khắc hạ xuống cán rìu. Aragorn rút gươm. Legolas nhặt cây cung lên.

Người đàn ông già không chú ý, ông cúi xuống và ngồi trên một tảng đá phẳng bên dưới. Rồi ông kéo cái áo choàng xám ra, và

họ nhìn, nửa tin nửa ngờ, rằng ông đang mặc bộ y phục hoàn toàn trắng toát.

"Saruman!" Gimli la lên, phóng về phía ông ta với cây rìu trong tay. "Nói ngay! Nói cho chúng ta biết người đã giấu các bạn chúng ta ở đây! Người đã làm gì với họ? Nói ngay, không thì ta sẽ tạo ra trên cái mũ người một cái dấu mà thậm chí một phù thủy cũng thấy khó mà xử lý với nó!"

Người đàn ông già quá nhanh so với ông. Ông bật dậy và phóng về phía đỉnh của tảng đá lớn. Rồi ông đứng đó, thành linh cao bỗng lên, vọt vọt phía trên họ. Cái mũ trùm và những mẩu giẻ xám tung bay đi. Bộ y phục trắng của ông chiếu sáng. Ông nâng cây quyền trượng lên, và cây rìu của Gimli rời khỏi tay ông và rơi xuống nền đất. Thanh gươm của Aragorn cứng lại trong cánh tay bất động của ông, loé lên trong một ánh lửa bất chợt. Legolas la lên một tiếng và bắn một mũi tên lên không trung: nó biến mất và để lại một ánh lửa.

"Mithrandir!" chàng kêu lên. "Mithrandir!"

"Gặp nhau thật hay, ta đã nói với anh rồi, Legolas!" người đàn ông già nói.

Họ nhìn ông chằm chằm. Tóc ông trắng như tuyết trong ánh mặt trời; áo choàng của ông loé lên những luồng sáng trắng, mắt ông ẩn sâu dưới lông mày đang chói lọi, toả ra như những tia nắng; quyền lực đang ở trong tay ông. Họ đứng đó giữa kinh ngạc, vui mừng và sợ hãi, và không tìm được lời để nói.

Cuối cùng Aragorn cử động. "Gandalf!" ông nói. "Ông đã trở về với chúng tôi vượt sau tất cả mọi hy vọng! Cái gì đã che tầm mắt của tôi thế này? Gandalf!" Gimli không nói gì, nhưng quỳ gối xuống, che mắt lại.

"Gandalf," người đàn ông già lặp lại, như thể đang nhớ lại từ ký ức xa xưa một từ đã bị quên lãng từ đâu. "Phải, đó chính là cái tên. Ta là Gandalf."

Ông bước xuống bậc đá, và nhặt cái áo choàng xám đã phủ quanh ông lên: có vẻ như mặt trời vừa chói sáng, và bây giờ thì lại

ẩn sau đám mây. "Phải, các anh có thể vẫn tiếp tục gọi ta là Gandalf," ông nói, và giọng của ông đã trở lại là giọng nói của người bạn cũ và người dẫn đường của họ. "Đứng dậy đi, Gimli tốt bụng của ta! Không trách anh được, và ta chẳng bị tổn hại gì. Thật sự, các bạn của ta, không có ai trong số các anh có được những vũ khí có thể làm tổn thương được đến ta. Hãy vui lên nào! Chúng ta lại gặp nhau. Đúng lúc mọi việc đã thay đổi. Con bão lớn đang đến, nhưng mọi việc đã thay đổi."

Ông hạ tay xuống đầu Gimli, và Người Lùn nhìn lên rồi bật cười đột ngột. "Gandalf!" ông nói. "Nhưng ông hoàn toàn trắng toát!"

"Phải, bây giờ thì ta đã thành trắng," Gandalf nói. "Thật sự ta như là Saruman, gần như có thể nói thế, Saruman như hắn đã từng như thế. Nhưng nào, hãy kể với ta về các anh! Ta đã qua xuyên qua lửa và nước sâu, từ khi chúng ta chia cắt. Ta đã quên mất nhiều chuyện mà ta nghĩ rằng ta biết, và đã biết được nhiều chuyện mà ta đã quên. Ta có thể thấy nhiều thứ từ xa, nhưng ta lại không thể thấy nhiều thứ ở gần bên. Hãy kể mọi thứ với chúng ta!"

"Ông muốn biết gì nào?" Aragorn nói. "Tất cả những gì đã xảy ra kể từ khi chúng ta cách biệt trên cây cầu là cả một câu chuyện dài. Trước tiên thì ông sẽ cho chúng tôi biết tin tức về các hobbit chứ? Ông có tìm thấy họ không, và họ an toàn cả chứ?"

"Không, ta không tìm thấy họ," Gandalf nói. "Bóng tối đang phủ xuống những thung lũng Eryn Muir, và ta không biết gì về cuộc chạy trốn của họ, cho đến khi con đại bàng nói cho ta biết."

"Con đại bàng!" Legolas nói. "Tôi đã thấy một con đại bàng ở trên cao và xa: lần cuối là cách đây ba ngày, trên Eryn Muir."

"Phải," Gandalf nói, "đó là Gwaihir Chúa Gió, kẻ đã cứu ta từ Orhan. Ta đã cử nó đi trước ta để quan sát Dòng Sông và thu thập tin tức. Tầm mắt của nó rất tốt, nhưng nó không thể thấy tất cả những gì đi qua dưới ngọn đồi và cây cối. Nó thấy được một số chuyện, và tự ta thấy một số chuyện khác. Chiếc Nhẫn bây giờ đã xa khỏi sự giúp đỡ của ta, hoặc bất kỳ sự giúp đỡ của bất kỳ ai

trong Đội Đồng Hành đã khởi hành từ Rivendell. Nó đã được phát hiện rất gần chỗ của Kẻ Thù, nhưng nó đã thoát. Ta thấy được một số chuyện trong vấn đề này: vì ta ngồi ở trên cao, và ta đấu với Ngọn Tháp Hắc Ám, và rồi Bóng Tối lướt qua. Thế rồi ta mệt mỏi, rất mệt mỏi, và ta đã đi rất lâu trong những ý nghĩ hắc ám."

"Thế ông đã biết về Frodo!" Gimli nói. "Chuyện gì đã xảy ra với anh ấy?"

"Ta không thể nói được. Cậu ta đã được an toàn khỏi một mối nguy hiểm khủng khiếp, nhưng vẫn còn nhiều chuyện nằm trước mặt cậu ta. Cậu ta đã quyết định đơn độc đi về Mordor, và cậu ta đã khởi hành: đó là tất cả những gì mà ta có thể nói."

"Không đơn độc," Legolas nói. "Chúng tôi nghĩ rằng Sam đã đi với anh ta."

"Thế à!" Gandalf nói, và một luồng sáng loé lên trong mắt ông và một nụ cười hiện ra trên mặt ông. "Thật sự thế à? Đó là một tin mới với ta, nhưng nó không làm ta ngạc nhiên. Tốt! Rất tốt! Các anh làm ta nhẹ nhõm. Các anh phải kể với ta thêm. Nào ngồi xuống cạnh ta và kể cho ta nghe câu chuyện về cuộc hành trình của các anh."

Những người bạn ngồi xuống nền đất dưới chân ông, và Aragorn kể lại câu chuyện. Gandalf không nói gì suốt một lúc lâu, và mắt ông nhắm lại. Cuối cùng khi Aragorn nói về cái chết của Boromir và chuyến hành trình cuối cùng của ông trên Dòng Sông Vĩ Đại, thì ông già thở dài.

"Anh chưa nói hết những gì anh biết hoặc đoán được, Aragorn bạn ta," ông khẽ nói. "Boromir tội nghiệp! Ta không thể hiểu được điều gì đã xảy ra cho anh ta. Đó là một thử thách nghiệt ngã đối với một người như thế: một chiến binh, một lãnh chúa. Galadriel đã nói với ta rằng anh ta gặp nguy hiểm. Nhưng cuối cùng anh ta đã thoát được. Ta rất vui. Việc các hobbit trẻ cùng đi với chúng ta không đến nỗi vô ích, chỉ với lợi ích của Boromir. Nhưng họ không chỉ đóng vai trò như vậy. Họ đã được mang đến Fangorn, và việc họ đến như tiếng rơi của những hòn đá nhỏ để bắt đầu một ngọn thác từ những ngọn núi. Thậm chí khi chúng ta

nói chuyện ở đây, ta vẫn nghe thấy những tiếng rì rầm đầu tiên của nó. Tốt hơn hết là Saruman đừng bị bắt gặp khỏi nhà khi cái đập nổ tung!"

"Có một điều mà ông không hề thay đổi, ông bạn thân mến," Aragorn nói: "ông vẫn nói chuyện theo kiểu đánh đố."

"Cái gì? Đánh đố ấy à?" Gandalf nói. "Không! Vì ta đang nói lớn với chính mình. Một thói quen cũ: họ chọn những người thông minh nhất lúc đó để nói; những lời giải thích dài dòng mà những người trẻ rất cần là rất chán." Ông cười, nhưng âm thanh không có vẻ ấm áp và thoải mái như một ánh mặt trời.

"Tôi đã không còn trẻ thậm chí đối với Con Người ở Những Ngôi Nhà Cổ Đại," Aragorn nói. "Ông có thể mở rộng tâm hồn hơn với tôi không?"

"Thế thì ta sẽ nói gì đây?" Gandalf nói, và ngừng lại một chút để suy nghĩ. "Đây là tóm tắt về những gì thấy vào lúc này, nếu anh muốn có một phần tâm trí của ta càng rõ ràng càng tốt. Tất nhiên Kẻ Thù đã biết từ lâu rằng Chiếc Nhẫn đã ra đi, và đang được một hobbit mang đi. Hắn biết về số lượng người trong Đội Đồng Hành của chúng ta đã khởi hành từ Rivendell, và về mỗi người trong số chúng ta. Nhưng hắn vẫn không hiểu rõ về mục đích của chúng ta. Hắn nghĩ rằng tất cả chúng ta đang đi Minas Tirith; vì thế hắn đã tự mình làm mọi chuyện ở chỗ chúng ta. Và theo trí tuệ của hắn thì điều đó là một đòn nặng giáng vào quyền lực của hắn. Thật sự hắn đang rất lo sợ, không biết là một ai đó vĩ đại có thể thỉnh linh xuất hiện, cầm lấy Chiếc Nhẫn, và tấn công hắn trong cuộc chiến, tìm cách hạ hắn và chiếm lấy chỗ hắn. Việc chúng ta hắn là muốn hạ hắn và xua hết mọi người ra khỏi chỗ hắn là một ý nghĩ không hề có tâm trí hắn. Việc chúng ta muốn tự mình tiêu huỷ Chiếc Nhẫn không hề đi vào những giấc mơ đen tối nhất của hắn. Nhờ đó không nghi ngờ gì rằng các anh sẽ thấy được vận may và hy vọng của chúng ta. Do tưởng tượng rằng hắn sẽ thua trong cuộc chiến, tin rằng hắn không có thời gian để mất; hắn sẽ ra đòn trước, nếu như hắn ra đòn đủ mạnh, thì có thể không cần ra thêm đòn nào nữa. Vì thế hắn đã cho những lực

lượng mà hắn đã chuẩn bị từ lâu khởi động, sớm hơn hắn muốn. Tên ngốc khôn ngoan. Vì hắn đã dùng tất cả quyền lực của mình để bảo vệ Mordor, nên không ai có thể vào đó, và đã khiến tất cả bè lũ của mình sẵn lòng Chiếc Nhẫn, nên thật sự hy vọng đã tan biến: Chiếc Nhẫn hay Người Mang sẽ không thể tránh được hắn. Nhưng bây giờ thì mất hắn đang trưng ra về bên ngoài hơn là gần nhà; và hắn chủ yếu nhìn về phía Minas Tirith. Bây giờ thì tất cả sức mạnh của hắn sẽ ập xuống đó rất sớm như một cơn bão.

"Vì hắn đã biết rằng những người truyền tin mà hắn cử đi để mai phục Đội Đồng Hành đã lại thất bại. Chúng không tìm thấy Chiếc Nhẫn. Chúng cũng không mang được bất kỳ hobbit nào về làm tù binh. Dù vậy thì chúng cũng đã làm được nhiều việc, và nó đã giáng một đòn nặng xuống chúng ta, và điều đó có thể là một tai họa cốt tử. Nhưng chúng ta đừng làm u ám con tim mình bởi tưởng tượng ra sự thừ thách lòng trung thành êm ái của chúng ở Ngọn Tháp Hắc Ám. Bởi vì cho đến lúc này thì Kẻ Thù đã thất bại. Nhờ vào Saruman."

"Thế Saruman không phải là một tên phản bội sao?" Gimli hỏi.

"Thật sự là phải," Gandalf nói. "Chắc chắn là thế. Và điều đó không lạ sao? Không có gì mà gần đây chúng ta phải gánh chịu nhiều đau khổ như sự phản bội của Isengard. Thậm chí khi được coi như một lãnh chúa và một thủ lĩnh thì Saruman đã trở nên rất mạnh. Hắn đe dọa Con Người ở Roan và làm lạc lối sự giúp đỡ dành cho họ từ Minas Tirith, thậm chí khi đòn đánh chính đang tiếp cận từ phía Đông. Nhưng một vũ khí bội phản sẽ mãi mãi là một mối nguy trong tay. Saruman cũng có ý định chiếm giữ chiếc Nhẫn, cho chính hắn, hoặc ít nhất là gài bẫy các hobbit cho những mục đích ma quái của hắn. Vì thế giữa những điều đó kẻ thù của chúng ta đã chỉ cố mang Merry và Pippin đi với tốc độ ghê gớm, và đúng lúc, đến Fangorn, nơi mà chúng đã chẳng bao giờ đến được!

"Vì thế chúng cũng đã tự làm mình tràn ngập những sự nghi ngờ mới làm xáo trộn kế hoạch của chúng. Không có tin tức nào về trận đánh đến được Mordor, nhờ những kỵ mã của Rohan; nhưng

Chúa Tể Hắc Ám biết rằng hai hobbit đã bị mang đến Eryn Muil và được mang về phía Isengard ngược với ý muốn của những kẻ phục vụ của chính hắn. Bây giờ thì hắn lo ngại về Isengard chẳng kém gì Minas Tirith. Nếu Minas Tirith sụp đổ, thì điều đó không có lợi cho Saruman."

"Rất tiếc là các bạn của chúng ta lại nằm giữa những điều này," Gimli nói. "Nếu không có vùng đất nào chia cắt Isengard và Mordor, thì chúng đã có thể nện nhau trong khi chúng ta quan sát và chờ đợi."

"Tên nào chiến thắng sẽ trở nên mạnh hơn bao giờ hết, và không còn vương bận những mối nghi ngờ nữa," Gandalf nói. "Nhưng Isengard không thể chiến đấu chống lại Mordor, trừ phi Saruman có được chiếc Nhẫn trước. Lúc này thì hắn sẽ không bao giờ làm vậy. Hắn đang hăm hở muốn được đặt tay lên con mồi mà hắn không thể chờ đợi từ nhà, và hắn đã đi đến để gặp và trinh sát những kẻ truyền tin của hắn. Nhưng hắn đã đến trễ, chỉ lần này thôi, và trận chiến đã chấm dứt và hắn không thể giúp được gì khi đến được nơi này. Hắn không ở lại đây lâu. Ta nhìn vào tâm trí hắn và ta thấy mối nghi ngờ của hắn. Hắn không thông thạo đường rừng. Hắn tin rằng các kỵ mã sẽ giết và đốt tất cả trên vùng chiến trường; nhưng hắn không biết là bọn Orc có mang theo tù nhân nào hay không. Và hắn không biết về cuộc tranh cãi giữa những kẻ phục vụ của hắn và bọn Orc ở Mordor; và hắn cũng không biết những Kẻ Truyền Tin Có Cánh."

"Kẻ Truyền Tin Có Cánh!" Legolas kêu lên. "Tôi đã bắn hắn bằng cây cung của Galadriel phía trên Sarn Gebir, và tôi đã bắn hắn ngã từ trên trời. Hắn đã làm tất cả chúng tôi tràn ngập sợ hãi. Điều khủng khiếp mới này là gì?"

"Tên này anh không thể giết bằng tên được," Gandalf nói. "Anh chỉ có thể giết được con chiến mã của hắn thôi. Đó là một việc hay; nhưng bọn Kỵ Sĩ sẽ nhanh chóng có ngựa trở lại. Vì là một Nazgyl, một trong bộ Chín, kẻ đang cưỡi trên những con chiến mã có cánh. Nỗi kinh hoàng của chúng sẽ nhanh chóng phủ bóng lên những lực lượng cuối cùng của các bạn bè chúng ta, che đi ánh

dương. Nhưng vẫn chưa được cho phép băng qua Dòng Sông, và Saruman không biết về hình dạng mới mà Vòng Tròn Hòn Ma đang khoác lên. Ý nghĩ của hắn chỉ tập trung về Chiếc Nhẫn mà thôi. Nó có được đưa ra trong trận chiến hay không? Nó đã được tìm thấy chưa? Liệu Thjoden, Lãnh Chúa Đánh Dấu, có đến đây và biết được về quyền lực của nó không? Đó là mối nguy hiểm mà hắn thấy được, và hắn càng cấp tốc trở lại Isengard để gia tăng các cuộc công kích của hắn với Rohan. Và ở đây bây giờ lúc nào cũng thường trực một mối nguy hiểm khác, gần bên, mà hắn không thấy được, vì hắn đang bận rộn với những suy nghĩ bưng bưng. Hắn đã quên đi Cây Râu."

"Bây giờ thì ông lại bắt đầu nói chuyện với chính ông rồi," Aragorn mỉm cười nói. "Tôi không biết Cây Râu. Và tôi đoán ra một phần sự phản bội gấp đôi của Saruman; nhưng tôi không thấy được làm cách nào mà sự xuất hiện của hai hobbit ở Fangorn lại phục vụ cho điều này, ngoài việc điều này khiến chúng tôi phải theo đuổi rất lâu và không có kết quả gì."

"Đợi một chút!" Gimli nói. "Đây là một điều khác mà tôi nên biết trước tiên. Chính là ông, Gandalf, hay là Saruman là người mà chúng tôi thấy vào tối qua?"

"Anh chắc chắn không thấy ta," Gandalf trả lời, "vì thế ta buộc phải đoán là anh đã thấy Saruman. Rõ ràng là chúng ta nhìn rất giống nhau đến nỗi anh đã phải xin lỗi vì muốn cho cái mũ của ta một vết chém không thể chữa được."

"Tốt, tốt lắm," Gimli nói. "Tôi rất vui vì đó không phải là ông."

Gandalf lại cười. "Phải, Người Lùn tốt bụng của ta," ông nói, "thật hay nếu như không phải lúc nào cũng nhầm lẫn. Ta không biết là điều đó thật ra lại càng hay! Nhưng, tất nhiên, ta không bao giờ trách ông về sự chào đón của ông đối với ta. Làm sao ta có thể làm thế, khi ta là người thường xuyên khuyên bạn bè mình nghi ngờ thậm chí là chính đôi tay của họ khi đương đầu với Kẻ Thù. Trời ban phúc cho ông, Gimli con trai của Gluin! Có thể một ngày nào đó anh sẽ thấy cả hai chúng ta và phân xử cho chúng ta!

"Nhưng còn các hobbit!" Legolas ngắt lời. "Chúng tôi đã đi rất xa để kiếm họ, nhưng có vẻ như ông biết họ đang ở đâu. Họ đang ở đâu?"

"Đang ở cùng Cây Râu và những người Ent," Gandalf nói.

"Người Ent!" Aragorn kêu lên. "Thế là những truyền thuyết cổ xưa đều là sự thật về những người ẩn sâu trong những cánh rừng và những con rắn khổng lồ trong những cành cây? Và người Ent vẫn còn trên thế giới này sao? Tôi nghĩ rằng họ chỉ còn là một ký ức về những ngày cổ xưa, nếu thật sự họ là cái gì đó hơn là một truyền thuyết vùng Rohan."

"Một truyền thuyết vùng Rohan!" Legolas kêu lên. "Không, mọi người Elf ở Vùng Đất Hoang Dã đều hát những bài hát về Onodrim cổ xưa và về nỗi buồn thăm thẳm của họ. Nhưng thậm chí là giữa chúng ta họ chỉ là một ký ức mà thôi. Nếu như tôi gặp một người như thế vẫn còn đi lại trên thế giới này, thì thật sự tôi sẽ cảm thấy như mình trẻ lại! Nhưng Cây Râu: đó chỉ là một cách dịch của từ Fangorn thành Ngôn Ngữ Chung; nhưng hình như ông đang nói về một người. Ai là ông Cây Râu ấy?"

"A! Bây giờ thì các anh hỏi nhiều quá rồi," Gandalf nói. "Những điều ít ỏi mà ta biết về câu chuyện dài đằng đẵng của ông ta sẽ tạo thành một câu chuyện kể mà lúc này chúng ta không có thời gian. Cây Râu là Fangorn, người bảo vệ rừng; ông ta là người Ent già nhất, sinh vật sống già nhất vẫn còn đi lại dưới ánh Mặt Trời ở vùng Trung Giới này. Ta thật sự hy vọng, Legolas ạ, rằng anh có thể gặp được ông ta. Merry và Pippin rất may mắn: họ đã gặp ông ta ở đây, thậm chí là ở nơi mà chúng ta ngồi. Vì ông ta đã đến đây hai ngày trước và đã mang họ đi về nơi ở của ông ta rất xa ở dưới chân núi. Ông ta thường đến đây, đặc biệt là khi tâm trí của ông ta trở nên bất an, và những lời đồn đãi của thế giới là ông xáo trộn. Ta đã thấy ông ta bóng ngày trước đang sải bước giữa các hàng cây, và ta nghĩ là ông ta thấy ta, vì ông ta ngừng lại; nhưng ta không nói gì, vì ta đang mãi suy nghĩ, và đang rất mệt mỏi sau cuộc vật lộn của ta với Con Mắt của Mordor; và ông ta cũng không nói gì, cũng không gọi tên ta."

"Có thể ông ta cũng nghĩ rằng ông là Saruman" Gimli nói. "Nhưng ông nói về ông ta như thể ông ta là một người bạn. Tôi nghĩ rằng Fangorn rất nguy hiểm."

"Nguy hiểm!" Gandalf kêu lên. "Và ta cũng thế, rất nguy hiểm: nguy hiểm hơn bất kỳ cái gì mà anh đã gặp, trừ phi anh được mang sống đến trước ngai của Chúa Tể Hắc Ám. Và Aragorn cũng nguy hiểm, và Legolas cũng nguy hiểm. Anh đang bị bao vây bởi nguy hiểm, Gimli con trai của Gluin ạ; vì chính bản thân anh cũng nguy hiểm, theo cách của anh. Chắc chắn là khu rừng Fangorn không ít nguy hiểm với những kẻ đang sẵn sàng những ngọn rìu của mình; và bản thân Fangorn, ông ta cũng nguy hiểm, nhưng ông ta lại thông thái và tử tế. Nhưng bây giờ thì sự phẫn nộ dài lâu chậm chạp của ông ta tràn đầy, và cả khu rừng đã tràn ngập nó. Việc xuất hiện của các hobbit và tin tức họ mang đến đã làm nó tràn ra, nó sẽ sớm chảy băng như một cơn lũ; nhưng sức nước của nó sẽ chống lại Saruman và những ngọn rìu của Isengard. Và sẽ xảy ra một điều đã không hề xảy ra từ Những Ngày Cổ Xưa: người Ent đang thức dậy và thấy rằng họ vô cùng mạnh mẽ."

"Họ sẽ làm gì?" Legolas hỏi với vẻ kinh hoàng.

"Ta không biết," Gandalf nói. "Ta không nghĩ là họ biết về chính mình. Ta ngạc nhiên." Ông lại im lặng, và đầu ông gục xuống trong suy nghĩ.

Những người khác nhìn ông. Ánh mặt trời chiếu qua những đám mây đang trôi nhanh chiếu xuống tay ông, bây giờ đang bắt chéo trong lòng ông: chúng có vẻ như đầy ánh sáng như một cái cốc đầy nước. Cuối cùng ông nhìn lên và nhìn thẳng về mặt trời.

"Buổi sáng đã qua rồi," ông nói. "Chúng ta phải đi sớm thôi."

"Chúng ta đi tìm các bạn mình và đi gặp Cây Râu à?" Aragorn hỏi.

"Không," Gandalf nói. "Không có con đường bắt buộc nào cả. Tôi đã nói về việc hy vọng. Nhưng chỉ là hy vọng mà thôi. Hy vọng không phải là chiến thắng. Chiến tranh đang ập xuống chúng ta

và tất cả bạn bè của chúng ta, một cuộc chiến mà chỉ có dùng đến Chiếc Nhẫn mới có thể cho chúng ta sự đảm bảo thắng lợi. Nó khiến cho ta tràn ngập u sầu và vô cùng sợ hãi: bởi vì nhiều thứ sẽ bị phá huỷ và có thể mất đi. Ta là Gandalf, Gandalf Trắng, nhưng thể mạnh Đen hãy còn mạnh hơn."

Ông đứng dậy và nhìn về phía đông, che mắt, như thể ông đang nhìn cái gì đó ở rất xa mà không có ai trong số họ có thể thấy được. Rồi ông lắc đầu. "Không," ông nói bằng một giọng nhẹ nhàng, "nó đã vượt khỏi tầm với của chúng ta. Điều này ít nhất cũng làm chúng ta vui. Chúng ta sẽ không còn bị cám dỗ phải dùng đến Chiếc Nhẫn nữa. Chúng ta phải đi xuống đối mặt với một nỗi nguy hiểm gần như là tuyệt vọng, nhưng nỗi nguy hiểm chết người đã được dỡ bỏ."

Ông quay lại. "Nào, Aragorn con trai của Arathorn!" ông nói. "Đừng hối tiếc về lựa chọn của anh ở thung lũng Emyr Muil, và đừng gọi nó là một cuộc truy đuổi vô ích. Anh đã chọn giữa hàng loạt những nghi ngờ về con đường đúng: sự lựa chọn là đúng đắn, và nó đã được tưởng thưởng. Nhờ thế mà chúng ta đã gặp nhau đúng lúc, nếu không thì có thể chúng ta gặp nhau khi quá trễ. Nhưng nhiệm vụ cho nhóm bạn của anh vẫn chưa chấm dứt. Cuộc hành trình tiếp theo của các anh được đánh dấu bởi những lời các anh nhận được. Các anh phải đi đến Edoras và tìm Thjoden trong căn nhà của ông ta. Vì họ đang cần các anh. Ánh sáng của Andruil phải được toả sáng trong trận chiến mà nó đã được chờ đợi từ lâu. Ở Rohan đang có chiến tranh và còn tệ hại hơn nữa: nó sẽ gây hại cho Thjoden."

"Thế chúng tôi sẽ không gặp lại những hobbit trẻ vui vẻ ấy nữa sao?" Legolas hỏi.

"Ta không nói thế," Gandalf nói. "Ai mà biết được? Hãy kiên nhẫn. Hãy đi đến những nơi mà các anh phải đi, và hy vọng! Hãy đến Edoras! Ta cũng đi theo hướng đó."

"Đó là một con đường dài cho một con người, dù già hay trẻ," Aragorn nói. "Tôi sợ là trận chiến sẽ kết thúc trước khi tôi đến đây."

"Chúng ta sẽ thấy, chúng ta sẽ thấy," Gandalf nói. "Bây giờ các anh sẽ đi với ta chứ?"

"Được, chúng ta sẽ khởi hành cùng nhau," Aragorn nói. "Nhưng tôi không nghi ngờ rằng ông sẽ đến đó trước tôi, nếu ông muốn." Ông đứng dậy và nhìn về phía Gandalf. Những người khác chầm chầm nhìn họ trong im lặng khi họ đứng đối diện nhau. Hình bóng xám của Con Người, Aragorn con trai của Arathorn, cao, và chắc như đá tảng, tay ông đặt trên chuôi gươm; ông nhìn như một vị vua vượt trên biển sương mù trên biển vượt trên một bờ những người thấp hơn. Cúi người trước mặt ông là một người đàn ông già, trắng; đang sáng lên như có một nguồn sáng từ bên trong, người cong xuống, oằn đi vì năm tháng, nhưng vẫn giữ trong mình quyền lực vượt trên sức mạnh của những vị vua.

"Chẳng lẽ tôi đã không nói thật, Gandalf ạ," cuối cùng Aragorn nói, "rằng ông có thể đi bất kỳ đâu ông muốn nhanh hơn tôi sao? Và tôi cũng nói thế này: ông là thủ lĩnh và lá cờ của chúng tôi. Chúa Tể Hắc Ám có bộ Chín. Nhưng chúng ta có Số Một, mạnh mẽ hơn chúng: đó là Kỳ Sĩ Trắng. Ông ta đã từng băng qua lửa và vực sâu, và chúng sẽ sợ ông. Chúng tôi sẽ đi đến nơi mà ông ta dẫn đến."

"Phải, chúng tôi sẽ cùng đi theo ông," Legolas nói. "Nhưng trước tiên, điều này sẽ làm tim tôi nhẹ đi, Gandalf ạ, để nghe về việc xảy đến với ông ở Moria. Ông sẽ kể với chúng tôi chứ? Ông không thể thậm chí ở lại để nói với các bạn ông về việc ông đã trải qua?"

"Ta đã ở lại đây khá lâu rồi," Gandalf nói. "Thời gian ngắn lắm. Nhưng nếu có một năm để phung phí, thì ta cũng không kể hết với anh kịp."

"Thế thì nói với chúng tôi những gì có thể, và thời gian cho phép điều đó!" Gimli nói. "Nào, Gandalf, hãy kể với chúng tôi về việc ông đã xử lý tên Balrog ấy ra sao!"

"Đừng gọi tên hắn!" Gandalf nói, và trong một thoáng có vẻ như một áng mây đau đớn băng qua mặt ông, rồi ông ngồi im lặng, nhìn già như đã chết rồi. "Ta đã rơi xuống rất lâu," cuối cùng ông

nói, chậm chạp, như thể đang suy nghĩ lại một cách khó khăn. "Ta đã rơi rất lâu, và hắn cùng rơi với ta. Ngọn lửa của hắn trù lên ta. Ta bị đốt nóng. Rồi chúng ta rơi vào một vũng nước sâu và tất cả đều tối đen. Nơi đó lạnh như một đợt sóng của cái chết: nó gần như làm tim ta đóng băng lại."

"Cái vực sâu ấy được bắc qua bởi Cây Cầu Durin, và chưa có ai đo được nó," Gimli nói.

"Nó có một cái đáy, vượt ra khỏi mọi ánh sáng và tri thức," Gandalf nói. "Cuối cùng ta cũng đến đó, đến một nền tuyết đá. Hắn vẫn rơi cùng ta. Ngọn lửa của hắn tắt đi, nhưng bây giờ hắn trở thành một con vật trơn nhớt, mạnh hơn cả một con rắn đang siết lại.

"Chúng ta giao tranh ở xa dưới thế giới sống, nơi mà thời gian không còn được tính đến. Hắn cứ siết chặt ta, và ta thì chém hắn liên tục, cho đến khi cuối cùng hắn rơi vào những đường ống tối om. Chúng không phải được làm bởi người của Durin, Gimli con trai của Gluin ạ. Ở xa, xa dưới những hang động của Người Lùn, thế giới bị ăn mòn bởi những thứ không tên. Thậm chí cả Sauron cũng không biết về chúng. Chúng còn già hơn cả hắn. Bây giờ thì ta đi trong đấy, nhưng ta sẽ không nói gì chúng để làm tối đi ánh sáng ngày dài. Ở nơi đấy, nỗi tuyệt vọng của kẻ thù của ta là niềm hy vọng duy nhất của ta, và ta theo đuổi hắn, bám chặt gót hắn. Do đó cuối cùng hắn đã mang ta trở lại những con đường bí mật của Khazad-dym: hắn biết rất rõ về chúng. Bây giờ thì chúng ta leo lên, cho đến khi chúng ta đến Cầu Thang Vô Tận."

"Nó đã bị thất lạc từ lâu," Gimli nói. "Nhiều người nói rằng nó chưa bao giờ được tạo thành ngoại trừ trong truyền thuyết, nhưng những người khác nói rằng nó đã bị phá hủy."

"Nó đã được tạo thành và không bị phá hủy," Gandalf nói. "Nó dẫn từ căn phòng thấp nhất đến đỉnh núi cao nhất theo nhiều vòng xoắn gãy vỡ dài hàng ngàn bậc, cho đến khi cuối cùng nó dẫn đến Ngọn Tháp Durin được khắc vào những hòn đá sống ở Zirak-zigil, đỉnh tháp nhọn ở Silvertine.

"Ở đây trên Celebdil là một cửa sổ đơn độc trên nền tuyết, và phía trước nó là một khoảng hẹp, một cái tổ cao ngất trên màn sương của thế giới. Mặt trời chiếu rất gay gắt tại đó, nhưng tất cả phía dưới đều bị bao phủ trong mây. Hẳn lao ra, và thậm chí khi ta vừa đến sau lưng, thì hẳn cháy bùng thành lửa. Ở đây không có gì để nhìn, hoặc thậm chí sau những bài hát lâu đời vẫn còn được hát về Trận Chiến trên Đỉnh Núi." Thành linh Gandalf phá lên cười. "Nhưng họ hát cái gì trong bài hát đó? Những kẻ đó nhìn lên từ xa đã nghĩ rằng ngọn núi được phủ bởi bão tố. Họ nghe thấy tiếng sấm, và họ nói rằng chớp giáng xuống Celebdil, và bị bẻ gãy ngược về thành những luồng lửa. Thế là không đủ sao? Một màn khói lớn bốc lên quanh chúng ta, ẩm và đặc hơi nước. Tuyết tan ra như mưa. Ta ném kẻ thù của ta xuống, và hẳn rơi xuống từ trên cao rồi tan xác vào bên sườn núi. Thế rồi bóng tối trùm lấy ta; ta bị lạc khỏi ý nghĩ và thời gian, và ta đi xa trên những con đường mà ta sẽ không nói lại.

"Ta đã được gửi lại trần trụi - trong một lúc ngắn, cho đến khi nhiệm vụ của ta hoàn thành. Và ta đã trần trụi leo lên đỉnh núi. Ngọn tháp phía sau đã chìm vào bụi, cái cửa sổ đã biến mất; cái cầu thang hư hỏng bị nghẹn bởi đá nóng và vỡ. Ta cô độc, bị quên lãng, không thể thoát khỏi cái sừng cứng của thế giới. Ta nằm đó nhìn lên trời, trong khi những ngôi sao lượn quanh, và mỗi ngày trôi qua dài như một cuộc đời trên thế giới. Lờ mờ vẳng đến tai ta những tin đồn từ khắp các vùng đất: sự sống nảy mầm và cái chết, bài hát và tiếng khóc, và tiếng than van rên rỉ vô tận của những tảng đá bị đè nặng. Và rồi cuối cùng Gwauhir Chúa Gió lại tìm thấy ta, và nó đưa ta lên và mang ta đi.

"Số phận của ta luôn là gánh nặng của anh, người bạn khi cần thiết," ta nói.

"Ông đã là một gánh nặng," nó trả lời, "nhưng giờ thì không. Ông nhẹ như một sợi lông thiên nga dưới móng của tôi. Mặt trời đang rọi sáng qua ông. Thật sự tôi không nghĩ là ông cần đến tôi nữa: khi tôi buông ông xuống ông sẽ bồng bềnh trong không khí."

"Đừng buông ta xuống," ta la lên, vì ta cảm thấy sự sống lại đang dâng lên trong ta. "Hãy mang ta đến Lothlurien!"

"Thật ra chính công nương Galadriel đã ra lệnh cho tôi đi tìm ông," nó trả lời.

"Và thế là ta đến Caras Galadhon và tìm các anh nhưng đã trễ. Ta lưu lại một thời gian lâu vô tận tại vùng đất này, nơi mà ngày tháng mang đến sự phục hồi chứ không phải sự phá huỷ. Ta hồi phục tại đây, và ta vận y phục trắng. Ta cho những lời khuyên và nhận những lời khuyên. Từ đó ta đến những con đường xa lạ, và ta truyền những thông điệp cho một số người các anh. Ta mang đến cho Aragorn những lời này:

Giờ ở đâu những Dunedain, Elessar, Elessar?

Vì sao mà những người trong gia đình h phải lìa xa?

Gần thời điểm mà Cái Mất Đi sẽ hiện ra

Và Đội Đồng Hành Xám phóng đến từ phía Bắc

Nhưng con đường của cả ba phủ đầy bóng tối bát ngát

Cái Chết đang dỗi trên con đường dẫn đến Biển xa

Và nàng gửi cho Legolas những lời này

Legolas Lá Xanh sống lâu dưới ngọn cây

Từ lâu anh đã sống vui. Hãy cảnh giác với Biển Khơi!

Nếu anh nghe thấy tiếng than của hải âu chơi vơi

Thì tim anh sẽ không nghỉ ngơi trong rừng nữa"

Gandalf im lặng và nhắm mắt lại.

"Thế bà ấy không gửi cho tôi thông điệp nào à?" Gimli hỏi và cúi đầu.

"Những lời lẽ của bà ấy thật tối tăm," Legolas nói, "và chúng có rất ít ý nghĩa với những ai đón nhận chúng."

"Điều này thật không thoải mái," Gimli nói.

"Thế thì sao?" Legolas nói "Thế ông muốn bà ấy nói công khai với ông về cái chết của ông à?"

"Phải, nếu như bà ấy không có gì khác để nói."

"Đó là cái gì?" Gandalf nói, mở lớn mắt. "Phải, ta nghĩ là ta có thể đoán được lời của bà ta có nghĩa gì. Xin lỗi ông, Gimli, ta lại đang cân nhắc về các thông điệp. Nhưng thật sự những lời nàng nói với ông hoàn toàn không tầm tối hay buồn bã chút nào."

"Với Gimli con trai của Gluin," nàng nói, "hãy gửi đến cho ông ấy lời chào của Công Nương. Hỡi Người Mang Khoá, cho dù người đi đến đâu thì suy nghĩ của tôi cũng đi với người. Nhưng hãy chú ý đặt cây rìu xuống đúng cái cây cần thiết."

"Ông đã trở lại với chúng tôi vào một giờ khác thật vui vẻ, Gandalf," Người Lùn kêu lên, nhảy cẫng lên khi ông hát vang bằng thứ tiếng lạ lẫm của người lùn. "Đến đây, đến đây nào!" ông hét vang, vung vẩy cây rìu. "Do cái đầu của Gandalf thật là cao quý, chúng ta hãy tìm kẻ thích hợp để lấy đầu nào!"

"Không quá xa để tìm đâu!" Gandalf nói, đứng dậy từ chỗ ngồi. "Đi nào! Chúng ta đã dùng tất cả thời gian cho phép cho một cuộc họp của những người bạn phân cách rồi. Bây giờ thì phải vội lên."

Ông lại choàng cái áo khoác cũ rách rưới của ông lên, và dẫn đường. Họ nhanh chóng đi theo ông đi xuống từ cái lều cao và mở đường đi ngược trở về khu rừng, đi xuống bờ Entwash. Họ không nói lời nào, cho đến khi họ đứng lại trên bãi cỏ bên dưới lều rừng Fangorn. Họ không thấy dấu vết nào của những con ngựa.

"Chúng không trở lại đâu," Legolas nói. "Lần này sẽ mệt đây."

"Ta sẽ không đi bộ đâu. Thời gian đang thúc bách." Gandalf nói. Rồi ông ngẩng đầu lên và huýt sáo một tiếng dài. Những người khác đứng ngẩn ra thật rõ và đậm khi nghe một âm thanh như thế phát ra từ đôi môi già sau chòm râu ấy. Ông huýt sáo ba lần; và họ nghe thấy từ mờ xa tiếng hí của một con ngựa đang lao ngược lên đồng bằng theo ngọn gió đông. Họ ngạc nhiên chờ đợi. Liền sau đó tiếng vó ngựa vang lên, lúc đầu không hơn gì một tiếng rung khẽ trên nền đất chỉ có thể nhận biết được bởi Aragorn

khi ông nằm trên nền cỏ, rồi nó trở nên lớn dần và rõ dần với những tiếng nện móng rất nhanh.

"Có nhiều hơn một con ngựa đang đến," Aragorn nói.

"Chắc chắn," Gandalf nói. "Chúng ta quá nặng với chỉ một con ngựa."

"Có ba con," Legolas nói, nhìn về phía đồng bằng. "Hãy xem chúng phi như thế nào! Đó là Hasufel, và kia là bạn nó Arod bên cạnh! Nhưng có một con khác đang phóng đầu: một con ngựa lớn rất lạ. Trước đây tôi chưa hề gặp con nào giống vậy."

"Và anh sẽ không gặp một con nào như vậy," Gandalf nói. "Đây là Bản Sao Bóng Đêm. Nó là thủ lĩnh của Mearas, những đầu lĩnh ngựa, và thậm chí cả Thjoden, Vua vùng Rohan, cũng không mong con nào tốt hơn. Chẳng lẽ nó không sáng như bạc và chạy nhẹ nhàng như một dòng suối băng sao? Nó đã đến với ta: con ngựa của Kỵ Sĩ Trắng. Chúng ta sẽ cùng nhau ra trận."

Thậm chí khi người phù thủy già nói, thì con ngựa lớn vẫn phóng lên bờ dốc về phía họ; tám vải choàng nó sáng lên và bờm của nó tung bay gió theo nhịp chạy. Hai con kia phóng theo, xa ở phía sau. Ngay khi Bản Sao Bóng Đêm thấy Gandalf, nó ngừng bước và hí vang; rồi nhẹ nhàng phóng đến, nó cúi cái đầu kiêu hãnh xuống và dí mũi vào cổ ông già.

Gandalf vuốt ve nó. "Một con đường dài từ Rivendell, bạn tôi," ông nói; "nhưng mi thật là thông minh và nhanh nhẹn, và luôn đến khi cần. Chúng ta hãy cùng nhau đi xa, và không bao giờ chia lìa trên thế giới này nữa."

Những con ngựa khác nhanh chóng phóng lên và lặng lẽ dừng lại bên cạnh, như thể đang đợi lệnh. "Chúng ta sẽ đi ngay xuống Meduseld, lâu đài của chủ mi, Thjoden," Gandalf nói, trang trọng ra lệnh cho chúng. Chúng cúi đầu. "Thời gian đang thúc ép, nên nếu các người cho phép, các bạn ta, chúng ta sẽ phóng đi. Chúng ta mong các người phóng hết tốc lực mà các người có thể. Hasufel sẽ chở Aragorn và Arod chở Legolas. Ta sẽ để Gimli phía

trước ta, và với sự cho phép của nó, Bản Sao Bóng Đêm sẽ chở cả hai chúng ta. Bây giờ chúng ta đợi chỉ để uống một chút thôi."

"Bây giờ thì tôi đã hiểu phần nào câu chuyện kỳ quặc tới qua," Legolas nói khi chàng nhẹ nhàng nhảy lên lưng Arod. "Cho dù ban đầu chúng chạy đi vì sợ hãi hay không, thì những con ngựa của chúng ta đã gặp Bản Sao Bóng Đêm, thủ lĩnh của chúng, và đã vui mừng đón nó. Ông có biết là nó ở sát bên không, Gandalf?"

"Phải, ta biết chứ," thầy phù thủy nói "Ta đã truyền ý nghĩ của ta cho nó, yêu cầu nó nhanh lên; vì hôm qua nó còn ở xa dưới phía nam của vùng đất này. Nó có thể nhanh chóng chở ta trở lại!"

Lúc này Gandalf đang nói chuyện với Bản Sao Bóng Đêm, và con ngựa phóng vọt đi rất nhanh, nhưng không xa khỏi tầm mắt những người khác. Sau một lúc thì nó đột ngột rẽ ngang, và chọn một nơi mà bờ đất thấp hơn, nó lội băng qua sông, và dẫn họ về phía nam về một dãy đất bằng, không có cây cối và rộng rãi. Gió thổi qua thành những đợt sóng xám gợn qua những dặm cỏ dài vô tận. Không có dấu hiệu nào của một con đường hay lối mòn, nhưng Bản Sao Bóng Đêm không dừng lại hay ngập ngừng.

"Nó đang dẫn hướng đi theo đường thẳng về phía những lâu đài của Thjoden dưới những bờ dốc của Rặng Núi Trắng," Gandalf nói. "Do đó sẽ đi nhanh hơn. Nền đất ở đây rắn hơn Eastemnet, chỗ của con đường chính về phía bắc, băng qua dòng sông, nhưng Bản Sao Bóng Đêm biết con đường xuyên qua từng đầm lầy và hầm hố."

Họ phóng ngựa đi suốt nhiều giờ qua những đồng cỏ và bờ sông. Cỏ thường mọc rất cao và nó dâng lên đến tận gối các kỵ sĩ, và những con chiến mã của họ dường như đang bơi giữa một biển xanh xám. Chúng thường phóng lên nhiều vũng ngầm, đầy những đồng cỏ lau lách lay động trên những đầm lầy ẩm ướt đáng ngờ; nhưng Bản Sao Bóng Đêm luôn tìm thấy đường đi, và những con ngựa khác bóng theo vệt cỏ của nó. Mặt trời lặn dần từ bầu trời về phía Tây. Nhìn ra đồng bằng rộng lớn, các kỵ sĩ thấy nó trong một thoáng như một khối lửa đỏ chìm xuống cỏ. Thấp phía dưới là vách núi sáng lên đỏ rực cả hai bên sườn. Dường như có một luồng khói

bốc lên và nhuộm cái đĩa mặt trời sang sắc máu, như thể nó đang đốt bùng đồng cỏ khi lặn về phía viền trái đất.

"Đèo Rohan nằm ở đó," Gandalf nói. "Bây giờ thì gần như nằm ở phía tây chúng chúng. Isengard nằm ở hướng này."

"Tôi thấy một luồng khói lớn," Legolas nói. "Nó có thể là gì?"

"Chiến trận và chiến tranh," Gandalf nói. "Phóng ngựa nào!"